The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

CANADIAN CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
NOV 27 1953
BANCA

LATVIJA
AMERIKĀ

93./218. n-rs. SESTDIEN, 1953. G. 28. NOVEMBRĪ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
ASV redakcija — A. ZVERIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

„Vispirms partija un tad tikai valsts" —

teica senātors Mekkartijs, atbildot Harijam Trūmenam

Kaut gan Trūmens jau veselu stundu pirms Mekkartijas runas esot aizgājis gulēt, pēdējais tomēr no runāšanas neatteicās un tā amerikāņiem kā radiofonā, tā arī televizijā bija izdevība dzirdēt republikāņu versiju Harija Dekstera Vaita lietā, kur gan tik daudz nefigurēja Vaits un viņa noziegumi kā republikāņu cīņa ar demokratiem.

Mekkartija, tāpat kā Trūmena runā bija daudz caurmēra sabiedrībā atļauto rupjību, kas Mekkartija gadījumā nepierādīja Trūmena vainu, tāpat kā Trūmena gadījumā tās nepierādīja viņa nevainību.

Jāpieņem, ka Mekkartija histērijai ir arī savs pamats: ka komūnistu spiegi Sav. Valstīs rīkojās kā savās mājās un varbūt to dara arī vēl šodien. Bet Mekkartija paņēmieni šajā virzienā ir ļoti nepārliecinoši un pašreiz arvienu vairāk un vairāk liek domāt, ka komūnistu spiegu aizmugurē slēpjas iekšējās cīņas demokratu un republikāņu starpā.

Trūmens savā runā mekkartismu nosauca par „patiesības korupciju". Savā atbildē Mekkartijs arī Trūmēna vietā runā par „trūmenismu", uzsvērdams, ka pašreiz Trūmens neesot ievērojamāks par jebkuru citu sakautu politiķi, kaut gan trūmenisms jau, diemžēl, esot kļuvis par demokratu simbolu.

Mēģinādams definēt trūmenismu, Mekkartijs sacīja, ka tā esot tāda politikas forma, kur partija stāvot pirmajā vietā un valsts nākot tikai pēc tam, nevērojot to, cik valstij no tā jācieš.

Tālāk savā runā Mekkartijs iztirzāja Sav. Valstu palīdzību Anglijai:

„Republikāņiem vēl līdz šim nav izdevies likvidēt demokratu valdības visnetīrāko bankrotu. Sav. Valstis turpināja sniegt palīdzību Anglijai, kamēr Anglija tirgojas ar komūnistu Ķīnu, kas savukārt vēl joprojām tur savā güstā virs Mandžūrijas territorijas nogāzto amerikāņu lidmašīnu lidotājus un apkalpes locekļus.

Anglijas tirdzniecība ar komūnistu Ķīnu griež robu katra amerikāņa naudas makā. Amerikāņu rokās, tiek savukārt iztērēta tirgojoties ar komūnistu Ķīnu.

GUZENKO IZTAUJĀŠANA NOTIKS KANADĀ

Otavā. — Guzenko uz Sav. Valstīm nebrauks. Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons paziņojis, ka ASV valdības izmeklēšanas komisija drīkst sūtīt savu pārstāvi uz Kanadu Guzenko iztaujāšanai. Intervija kā tāda tomēr būs kanadiešu rokās. To vadīs pēc Kanadas likumiem un paražām un ASV pārstāvim būs tiesības Guzenko vienīgi iztaujāt. Iegūto informāciju tomēr vispirms cenzēs Kanadas valdība, un tikai tad to atļaus publicēt.

KERSTENA KOMITEJAS IZMEKLĒŠANAS GAITA

ALA un KLB materiālu saskaņošanas komisija Kerstena komitejas atbalstīšanai sanāca uz sēdi 21. novembrī Ņujorkā. Pārrunāja veikto darbu un ienākušos materiālus. Materiāli sadalīti pa atsevišķām nozarēm, kuras pārzin atsevišķi komisijas locekļi.

Kerstena (Baltijas) komitejas pirmās sēdes notiks 30. novembrī un 1. decembrī Vašingtonā. Pirmajā sēdē paskaidrojumus, kā jau ziņojām, sniegs ASV Valsts sekretārs J. F. Dalless un Latvijas, Lietuvas un Igaunijas diplomātiskie pārstāji. 3. un 4. decemrī Kerstena komiteja noturēs sēdes Ņujorkā.

Par pirmā posma izmeklēšanas rezultātiem Kerstena komiteja iesniegs ziņojumu ASV Kongresam nākošā gada janvārī.

AN APSPRIEŽ VERGU DARBU KRIEVIJĀ

KANADAS ĀRLIETU MINISTRS APVAINOTS SIMPATIJĀS KOMŪNISTIEM

Mekkartisms veļas pāri robežai. Kanada pieprasa, lai Savienoto Valstu prezidents nekavējoties iejaukto un izbeigtu Kanadas valdības locekļa launprātīgu nomelnošanu. Guzenko varēs pats izšķirties par savu tālāko rīcību.

Otavā. — Kanadas parlaments savā pēdējā sēdē asi uzbruka amerikāņu izmeklēšanas komisijai par Kanadas ārlietu ministra Lestera Pīrsona launprātīgu nomelnošanu, apvainojot viņu simpatijās komūnistiem un pretkomūnistiskās sadarbības traucēšanā Otavas un Vašingtonas starpā.

Liberāļu partijas pārstāvis Dāvids Krolls, aizstāvot Pīrsonu, sacīja, ka nevarot būt ne mazāko aizdomu, ka Pīrsons būtu sadarbojies ar komūnistiem. To jau skaidri pierādot Maskavas laikrakstu asās piezīmes par Pīrsonu, kā arī komūnistu bloka pretošanās Pīrsona kandidātūrai Apvienoto Nāciju pilnsapulces prezidenta vēlēšanās. Savas runas beigās Krolls sacīja, ka šoreiz Mekkartija komiteja esot izvēlējusies nepareizo zemi un nepareizo vīru savu dubļu izgāšanai un ka esot pienācis pēdējais laiks, lai Sav. Valstu prezidents Ejzenhauers iejauktos un izbeigtu šos launprātīgos apvainojumus.

Pirms neilga laika Guzenko sarunā ar amerikāņu Chicago Tribune līdzstrādnieku izteicās, ka labprāt liecinātu Mekkartija komisijai. Pirmoreiz Kanadas valdība noraidīja amerikāņu pieprasījumu intervēt Guzenko, uzsverot, ka jau 1948. gadā pēdējais pastāstījis visu, kas viņam bijis zināms, un ka tagad neesot nekāda iemesla domāt, ka Guzenko zinātu ko vairāk. Bet amerikāņi neatlaidās, un tagad Kanadas valdība paziņojusi, ka izšķiršanos atstās paša Guzenko ziņā. Tā kā Guzenko ir Kanadas pavalstnieks, tad viņš bauda visas brīva pilsoņa tiesības. Ja viņš grib braukt uz Sav. Valstīm, lai liecinātu Mekkartija komitejai, viņš to var darīt... tikai, tādā gadījumā Guzenko zaudē savas līdzšinējās privilēģijas — Kanadas Karaliskās Jātnieku Policijas apsardzību un dzīvi pilnīgā slepenībā. Kanadas ministru prezidents St. Lorāns esot izteicies, ka Guzenko nevarot dabūt visu — reklāmu Sav. Valstu telezīvijā un radiofonā un privilēģijas Kanadā. No viena vai otra viņam būšot jāatsakoties. Bet no kā Guzenko atteiksies, tas tiks atstāts viņa paša izlemšanai.

KRIEVU DELEGĀTA PRETUZBRUKUMS

Apvienoto Nāciju Sociālā, Humanitārā un Kultūras (trešā) komitejā 20. novembrī sākās debates par vergu darba jautājumu Padomju Savienībā. ASV delegāte Lorda, atklājot debates, paskaidroja, ka ASV pacēlušas vergu darba jautājumu šinī sesijā tāpēc, ka izmeklēšanas komitejas rezultāti ir tādi, uz kuriem bez kavēšanās jāvērš pasaules uzmanība. AN ieceltā izmeklēšanas komiteja Indijas pārstāvja R. Mudaliara vadībā pēc 20 minūšu ilga darba nākusi pie atziņuma, ka piespiedu darbu plašos apmēros praktizē zemēs aiz dzelzs priekškara. Piespiedu darbs tur pamatojas uz padomju sodu likumiem, kuru nolūks ir iznīcināt opoziciju pastāvošajam režīmam, kā arī sagādāt lētu darba spēku. Lorda nosauca šo vergu darba sistēmu par „starptautisku vēža slimību", kuras infekcijas centrs atrodas Padomju Savienībā. „Mūsu pienākums pret šīs drausmīgās sistēmas upuriem nejauj mums klusēt," viņa teica.

Lordes runa bija stipri saniknojusi padomju delegātu G. Saksinu, kas divu stundu garā runā asi vērsās pret Izmeklēšanas komiteju un pret ASV. Izmeklēšanas komitejas ziņojums esot „melu un falsifikācija", kas esot vajadzīgi ASV Valsts Departamentam, lai kurinātu naidu un veicinātu bruņošanos. Amerikas strādnieki esot monopolistu upuri. Izmeklēšanas komiteja nemaz neesot piešķīrusi vērību „vergu darbam" ASV. Padomju Savienībā esot gan labošanas nometnes, bet ar to iemītniekiem apejoties ļoti rūpīgi, lai viņus labotu un papildinātu viņu izglītību. Izmeklēšanas komitejas priekšsēdis Mudiliars esot 50 gadu bijis „koloniālo imperiālistu kalps", bet Izmeklēšanas komitejas loceklis Bergs (no Norvēģijas) esot sadarbojies ar kvislingiem un fašistiem. Tāda esot tā daudzinātā „bezpartejiskā komiteja". Tālāk Saksins nokritizēja arī pierādījumu devējus. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tā saukto nacionālo komiteju pārstāvji ēsot savas dzimtenes nodevēji un viņu liecībām nevarot ticēt.

IGAUŅU STUDENTI PĀRTRAUC SAKSINA RUNU

Saksina runas laikā notika starpgadījums, kas vēl pastiprināja komūnistu dusmu izvirdumus. **Trīs igauņu City kolledžas studenti, kas atradās publikas galerijā, atritināja un pacēla plakatu, uz kura bija rakstīts: „Krievija prasa atbrīvošanu no verdzības". Viens students skaļā balsī aizrādīja, ka viņš runā to savu tautiešu vārdā, kuŗus komūnisti nogalinājuši un tie paši vairs nevar runāt, un to vārdā, kas atrodas vergu darba nometnēs un nevar atsūtīt šurp savus pārstāvjus. Šo cilvēku vārdā viņš prasīja, lai AN spēr soļus verdzības izbeigšanai.**

Saksins no pārsteiguma uz brīdi apmulsa, tad pieprasīja, lai aizvāc „šos banditus un huligānus, kuŗus šeit atsūtījis ASV Valsts Departaments". Piesteidzās ASV drošības sargi un izveda trīs igauņu jauniekļus ārā. Igauņi padevās viņu rīkojumam bez iebildumiem. Jauniešus pratināja ilgāku laiku, pēc kam atlaida uz mājām. AN drošības ierēdņi interesējās, kas esot noorganizējis šo uzstāšanos. Studenti atbildēja, ka viņi to darījuši uz savu iniciātīvu, jo tas esot vienīgais ceļš, kā likt AN dzirdēt verdzināto tautu balsi.

Runātājs bija 22 g. vecais igauņu students J. Tomepū, kas tagad ir ASV pilsonis un Korejas veterāns. Par varonību Korejā viņš apbalvots ar vairākām goda zīmēm. Viņa tēvs dzīvo Kanadā.

DEMONSTRĀCIJAS PIE AN MĪTNEES

Pa to laiku, kamēr AN namā notika asas debates par vergu darbu, ārpusē bija sapulcējušies ap 200 demonstrantu ar plakātiem, kuŗos bija prasīta vergu atbrīvošana un neatkarība Baltijas valstīm un satelitiem. Šinī demonstrācijā piedalījās dažādo Austrumeiropas tautību organizācijas. Demonstranti nostaigāja ar saviem plakātiem ger AN mītni apmēram stundu, pēc kam devās gājienā līdz Times skvēram, kur izklīda.

EIROPIEŠI KRITIZĒ AMERIKĀŅU KOMŪNISTU MEDĪBAS

Pasaules politiku pašreiz aizēno viens vienīgs vārds — Harijs Deksters Vaits. Rietumu „lielo" konference Bermūdā decembra sākumā nobīdīta otrā plāksnē, tāpat notikumu aizmugurē nobīdītas iezalušās sarunas Korejā.

Ne vien Anglijā, bet visā Eiropā Sav. Valstu republikāņu uzcītīgās spiegu medības liekas smieklīgas un pēc eiropiešu domām republikāņi demokratu vietā tecina paši savas asinis. Lielākie Londonas, Briseles un Bonnas laikraksti asi uzbrūk republikāņu rīcībai, kas, mekkartisma pārņemti, vairs neskatoties ne pa labi, ne pa kreisi un, aizmirsdami katru loģiku, nākot klajā ar skandaloziem un nepamatotiem apvainojumiem.

No Eiropas viedokļa raugoties, amerikāņu spiegu medības, pēc lēta Holivūdas filmu parauga, pretkomūnistisko darbību tikai sagandē un nevis tai palīdz. Līdz smieklīgumam iestiguši savos savstarpējos apvainojumos, amerikāņi eiropiešiem atņēmuši katru apetītu uzsākt kaut ko līdzīgu, kaut arī pirms tam vairākās Eiropas valstīs notika nepārtrauktas komūnistu tīrīšanas. Līdz šim Eiropas valdības domāja, ka viņas prot ar saviem komūnistiem apieties daudz labāk nekā amerikāņi. Tagad eiropieši par to ir pārliecināti. Protams, nav jāaizmirst, ka Eiropā nevienai valstij vēl atombumba nav nozagta. Bieži gadās, ka mājas durvis sāk slēgt tikai tad, kad zaglis jau paguvis iekšpusi aptīrīt.

KOMŪNISTI EIROPĀ

Anglijā pašreiz ir ap 35.000 aktīvu komūnistu. Anglijas valdība tomēr domā, ka komūnisti nekādās tiešas briesmas sagādāt nevar un ka arī mazāk svarīgos valdības amatos viņu atrašanās nebūtu steigā jālikvidē.

Francijā stāvoklis ir apmēram tāds pats. Augstākos amatos esošie komūnisti gan no valdības iztīrīti, bet visus atlaist nevar, jo tas runātu pretī konstitūcijai un norādītu uz politisku diskrimināciju. Bez tam Francijā 5 milj. cilvēku joprojām balso par komūnistiem. Tas nozīmē, ka piektā daļa no visiem balsstiesīgiem francūžiem ir lielākā vai mazākā mērā kreisi noskaņoti. Un tādam procentuāli respektējamam skaitlim taču nevar liegt pārstāvjus valdībā.

Itālijā līdz šim vēl nav bijusi neviena lielāka komūnistu prāva, kuŗā būtu iepīti valdības ierēdņi. Bet Italijas komūnistu partija ir lielākā un spēcīgākā visā brīvajā pasaulē. Neviena komūnistus vajājoša valdība Itālijā nevarētu pastāvēt.

Ļoti raksturīga ir arī Norvēģijas cīņa ar komūnistiem. Pašreiz Norvēģijas cietumos atrodas seši cilvēki, kas apvainoti par spiegošanu komūnistu labā. Tai pašā laikā Norvēģijas drošības iestādes domīgi skatās uz Pad. Savienības pusi un gudro, vai nevajadzētu palielināt pašreiz 25 vīru stipro robežsargu kontingentu, kas apsargā Norvēģijas un Padomju Savienības 120 jūdžu garo robežu. Krievi varētu Norvēģiju okupēt, pirms paši norvēģi visgār par to dabūtu zināt.

DR. ALFREDS VALDMANIS 18. NOVEMBRA ATCERES SVĒTKOS UZRUNĀ LATVIEŠUS MONTREĀLĀ.

Francijā parlaments atkal sacēlies

PRET EIROPAS ARMIJAS LĪGUMU

No Parīzes ziņo, ka Francijas parlamenta pārstāvji no jauna sacēlušies pret Eiropas armijas līgumu, piedraudot ministru prezidentam Laņjēlam ar viņa valdības demisiju, ja viņš, laižot darbā visu savu politisko autoritāti, tomēr mēģinātu panākt Eiropas armijas līguma ratificēšanu.

Francijas ministru kabinets deva Laņjēlam tiesības pieprasīt uzticības nobalsošanu valsts pārstāvju pilnsapulcē. Valdība tomēr paklusām cer, ka tas nebūs nepieciešams un ka parlamenta pārstāvji samierināsies ar sociālistu priekšlikumu piekrist Eiropas armijas dibināšanai tikai principā, galīgo atbildi atstājot vēlākam laikam — pēc Bermūdas konferences un pēc Francijas valsts prezidenta vēlēšanām.

Ja tomēr nekādas samierināšanās cerības neīstonotos, valdība paredzējusi nākt klajā pati ar saviem nodomiem, kuŗu neizdošanās gadījumā tai neatliktu nekas cits kā vienīgi atkāpties.

Laņjēla labā runā tikai viens fakts. Un šis fakts ir 4. decembrī paredzētā Bermūdas konference. Arī karstgalvainie Francijas parlamenta pārstāvji pašreiz diezin vai uzdrošinātos mēģināt gāzt valdību, tādējādi atstājot Franciju bez ministru prezidenta, kas pārstāvētu viņu valsts intereses Rietumu „lielo" konferencē. Francijas prestižam tas būtu par daudz spēcīgs belziens.

Lai pirms Bermūdas konferences nebūtu nekādu pārmaiņu, sagaida, ka Francija principā atzīs Eiropas vienotības nepieciešamību, bet pagaidām izvairīsies no jebkādas atbildes Eiropas armijas jautājumā.

„MAŽINO LĪNIJA" KOREJĀ

No Ņujorkas ziņo, ka kāds amerikāņu radio korespondents esot saņēmis ticamas ziņas, ka ķīniešu komūnisti gatavojoties atstāt Ziemeļkorejas territoriju.

Pašreiz ķīnieši Ziemeļkorejā izbūvējot kaut ko līdzīgu Mažino līnijai. Pēc tās nobeigšanas ķīnieši nākšot ar priekšlikumu par visu svešo armiju izvākšanu no Korejas.

Angļu futbola varenības gals

Ungārija uzvar Angliju 6:3

Futbola valstu sacīkstē Vembleijas stadionā 100,000 skatītāju klātienē Ungārija uzvarēja Angliju 6:3. Anglijas valstsvienībai tā bija pirmā sakāve savā zemē pēdējo 90 gadu laikā. Līdz šim vienīgais, ko ārzemnieki bija spējuši panākt, bija neizšķirts rezultāts.

Ungāru vārtu birums pret Angliju bija lielākais, ko kāda ārvalsts futbola vienība bija spējusi pēdējo 72 gadu laikā.

Ungāru vienības labā vārtus ieguva Hidegkuti (2), Paskas (2) un Bozsik (1). Sestos vārtus, pēc Haseka parauga, ieguva Blackburnas Roveru aizsargs Ekerslejs, veiksmīgi pārspēdams pats savas vienības vārtu sargu.

Angļu vārtu guvēji bija Suells no Šāffīeldas, Mortensens no Blekpūles un Ramzejs no Totenhamas, kamēr slavenais Blekpūles bumbas virtuozs Metjūss saņēma savam sabiedriskajam stāvoklim piemērotu ungāru uzmanību un 90 minūšu garajā spēles laikā bumbu tikpat kā neredzēja.

Lords Alekzanders draud atkāpties

Čerčils nobažījies par varbūtēju šķelšanos partijā

No Londonas ziņo, ka Anglijas ministru prezidents sērs Vinstons Čerčils lielā steigā sasaucis ministru kabineta sēdi, lai noskaidrotu baumas par savstarpējo šķelšanos Anglijas konservātīvo partijā. Viena no lielākajām pēdējā laika Anglijas valdības sensācijām ir iespēja, ka aizsardzības ministrs lords Alekzanders varētu atkāpties no sava amata — nesaskaņu dēļ, kas izcēlušās sakarā ar Pirmā Pasaules kara atvaļināto virsnieku pensijām, kuŗas Čerčils atteicies paaugstināt un kuŗu dēļ pēdējais dabūjis dzirdēt visasākos pārmetumus no savas partijas pārstāvju puses. Pensiju nepalielināšanu konservātīvie ieskata par kauna traipu savai partijai, tagadējai paaudzei un nākotnei. Pensiju paaugstināšana nozīmētu budžeta palielināšanu par 200.000 mārciņām gadā.

KREMLIS SĀCIS SPAIDĪT SOMIJU

Pēc parādu nomaksāšanas Padomju Savienībai somi cerēja, ka viņiem sāksies vieglākas dienas. Bet tagad viņiem vajadzējis atzīt, ka Padomju Savienība ir tā pati Padomju Savienība, kas bija ar Staļinu. Krievi pašreiz uzsākuši stipru spiedienu pret Somiju, pieprasot tādu Somijas valdību, kas būtu nešaubīgi labvēlīgi noskaņota Padomju Savienībai.

Tikai nesen sastādītajā Somijas valdībā ietelp arī vairāki koncervātīvie. Tas nu krievos sacēlis lielas aizdomas. Maskavai labpatiktos Somijas valdības krēslos redzēt paklausīgākas sejas. Pašreiz gan Padomju Savienība nemēģina darīt neko vairāk kā vienīgi somus piekukuļot, gan lietojot nepareizu ēsmu. Pret Maskavai labvēlīgi noskaņoto Somijas bijušās valdības pārstāvju ielaišanu atpakaļ valdībā Padomju Savienība sola somiem labākus tirdzniecības noteikumus, kā arī vairāku krievu rokās esošu ūdens ceļu lietošanas tiesību atjaunošanu. Pirms kara gan šie ūdens ceļi piederēja Somijai.

Bet šeit krievu aritmētika ir sagriezusies pavisam otrādi. Somijai no tirdzniecības ar Padomju Savienību ir nāves bailes. Jau tagad ceturtā daļa Somijas eksporta ceļo pāri Maskavas robežai. Tirdzniecības palielināšana ar Padomju Savienību Somijai nozīmē bankrotu!

ANGLIJAS KARALIENE CEĻO

No Londonas ziņo, ka pēc īsas apstāšanās Kanadā karaliene Elizabete II un viņas vīrs princis Filips devušies tālāk uz Bermūdu, kur karaļpārim par godu sarīkota plaša pieņemšana, kas gan izpelnījusies asus vārdus Londonas presē. Izrādās, ka pieņemšanā piedalījušies vienīgi baltie, kas, pēc Londonas laikrakstu ziņām, esot apvainojums 500 milj. krāsainiem, kuŗi Elizabeti II ieskatot par savu karalieni. Ja jau karaliene esot devusies ceļojumā, lai iepazītos ar saviem pavalstniekiem, tad viņai taču vajadzētu dot iespēju sastapties arī ar viņiem.

LATVIEŠU ČELLISTA AR PASAULES SLAVU
INGUS NARUNA
KONCERTS
27. NOVEMBRĪ. PLKST. 20
sv. Andreja baznīcas zālē, Toronto
Pavadīs ANATOLIJS BĒRZKALNS

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Ārchibīskaps T. GRĪNBERGS

SABIEDRISKAIS DARBS

P. DREIMANIS

Ikviens darbs prasa piepūli ar trūkumi, bet tie neizslēdz organi-attiecīgu enerģijas patēriņu, ku- zāciju nepieciešamību. Trūkumi ras atjaunošanai nepieciešama atpūta. Lai dzīvotu, vajadzīgi lidzekļi, kuŗus daudzi iegūst atalgojuma veidā. Trimdā sabiedrisko darbu parasti neatalgo. Tas jāveic pēc maizes darba vai brīvdienās. Šis darbs personisko labklājību nepavairo, drīzāk mazina, lai gan prasa ne mazāk enerģijas kā atalgotais darbs. Bez tam sabiedriskais darbs veicams plašu aprindu acu priekšā un interesēs, bet sabiedrības locekļiem ir dažādas prasības, kas nav viegli apmierināmas. Vispār šinī darbā visiem pa prātam neviens nespēj izdarīt. Tāpēc parasti ir vairāki nogrupējumi, kas cits citam pārmet trūkumus un kļūdas sabiedrisko lietu kārtošanā. Pārmetumu ir daudz, un neapmierinātība ar sabiedrisko darbinieku rīcību jādzird uz katra soļa.

Tomēr netrūkst personu, kas piedalās sabiedriskā darbā, iestājoties tautiešu organizācijās un uzņemoties vadītāju pienākumus. Pamudinājumi tam var būt dažādi. Bez šaubām, reizēm viņas to dara godkāres, karjērisma vai kāda pašlabuma ierosinātas. Bet, bieži vien vērojot grūtības kandidātu uzstādīšanā valdes locekļu amatiem, jāsecina, ka dominē ne personiskās intereses, bet pienākuma apziņa pret tautiešiem vai pat visu tautu, jo vienas tautas locekļiem, lai kur tie būtu, mūsu dienās ir daudz tādu uzdevumu, kas nav veicami bez kopdarbības un tās lietderīgas vadības, pie kam organizētie tautieši šos uzdevumus parasti veic ne tikai savu biedru, bet arī pārējo tautiešu interesēs. Vispār sabiedriskā kopdarbība lietderīga un pat nepieciešama kā ikviena tautieša personiskās intereses, tā arī tautas un pat plašākas sabiedrības labā, sevišķi valsts atbrīvošanai.

Kā dažādos pasākumos, tā arī organizēto tautiešu rīcībā var būt trūkumi, bet tie neizslēdz organizāciju nepieciešamību. Trūkumi novēršami un darbs uzlabojams ar tautiešu aktivitāti un lietderīgiem aizrādījumiem, bet ne ar atraušanos no kopdarbības un nelabvēlīgu izturēšanos pret to. Šāda izturēšanās gan visbiežāk liecina par pasīvitātes un vienaldzības attaisnošanu, kā arī dažreiz par personiskām interesēm nākotnē, kuŗu dēļ vērojama pat vēlēšanās grauŝ tagadējo kopdarbību. Tāda nav dabiska attīstības gaita, bet gan revolūcionārs paņēmiens, kas arvienu uz kādu laiku aizkavē normālo attīstības gaitu un reizēm sabiedriskā dzīvē rada pat pilnīgu sajukumu. Tagadējos apstākļos latvju tautai tas ļoti bīstami. Tāpēc lietderīgāk aktīvi piedalīties sabiedriskajā darbā un ar jauniem ierosinājumiem veicināt tā pārveidošanos un trūkumu novēršanu, kā arī paņākt to, lai par organizāciju vadītājiem izraudzītu piemērotas personas.

Vispāri jāizvairās no visa, kas varētu traucēt sabiedrisko kopdarbību mūsu galvenā mērķa sasniegšanā — atgūt savas valsts neatkarību, lai tā pastāvētu kā suverēna vienība. Ja kāds tai jau aizmetis ar roku un novērsies no savas tautas, tad arī viņam nevajadzētu negatīvi izturēties pret tiem, kas par šo mērķi cīnās, jo mēs tomēr nespējam noliegt savu kopīgo pagātni un asinsradniecību, kas mūs visus savstarpēji ciešī saista, tāpat kā nevaram paredzēt savas turpmākās dzīves gaitas un sadarbības iespējas. Vislabākais piemērs tam daudzu Baltijas vāciešu rīcība — viņu negatīvā izturēšanās pret Latvijas valsti pirms repatriācijas un tās laikā un tagadējā vēlēšanās atgriezties atbrīvotā Latvijā. Šis piemērs norāda uz kļūmīgo stāvokli, kādā var nonākt cilvēki, kas aizraujas ar acumirklīgo situāciju.

Latviešu farmeri Ontario prov. Kanadā 21. novembrī pulcējās Kamillā, kur atzīmēja Latvijas dibināšanas 35 g. atceri. Svinībās piedalījās pāri par 100 personu. Uzņēmumā redzami farmeru bērni — lauku skolas skolēni, kas skol. B. Senkēvičas vadībā deva solījumu augt tautai un tēvzemei. (Svinību plašāks ap raksts sekos nāk. numurā). J. Kreija uzņ.

18. NOVEMBRA SVĒTKI MONTREĀLĀ

Latvijas valsts proklamēšanas 35 gadu atceres svinības Montreālas latviešu saimē jau iesākās 15. novembrī, kad abās draudzēs notika šim gadījumam veltīti dievkalpojumi. Par piemērotu sarīkojumu laicīgā plāksnē bija rūpējušās abas lielākās Montreālas latviešu organizācijas: MLPB un DV nodaļa, kuŗas š. g. 21. novembrī rīkoja tradicionālo svētku aktu, koncertu un balli.

Lai gan tieši sarīkojuma dienā Montreālā streikoja visi pilsētas satiksmes darbinieki un nebrauca ne tramvaji, ne arī autobusi, sarīkojuma zāle bija pilna apmeklētāju. Liekas, ka gadījumā, ja streika nebūtu bijis, paredzētās telpas būtu bijušas noteikti par mazām. Šis apstāklis rīkotājiem būtu noteikti jāņem vērā nākošajās reizēs un telpas jāizvēlas pēc iespējas plašākas.

Svētku aktu atklāja kons. V. Tomsons, nododot vispirms Montreālas latviešiem sūtņa K. Zariņa sveicienus un laba vēlējumus. Sūtnis savā apsveikumā it sevišķi izcēla vienības gara sargāšanu vienmēr un visur, jo mūsu spēks būs liels par tik, par cik mēs visi iesim vienotu soli.

Ļoti izjustu, tieši šim vakaram piemērotu runu teica Dr. A. Valdmanis. Viņš norādīja, ka galvenais balsts dzimtenes atbrīvošanai un tālākai Latvijas valsts pastāvēšanai neesam mēs — visā pasaulē izkaisītās mūsu tautas druskas, bet gan tā daļa, kas palika dzimtenē. Tā ir lielākā jau skaitliskā ziņā un bez tam, cīešot un daļai arī mirstot uz dzimtās zemes, palikušie vēl stiprāki ieaug savā tēvzemē un viņiem nepavisam nav jābīstas no tām briesmām, kas uzglūn mums — sevišķi mūsu jaunajai paaudzei, un proti, asimilēšanās. Tāpēc ļoti svarīgs uzdevums ir arī mūsu vecajām mātēm un tēviem, kas, savus mazbērnus auklējot, tik dienas paustu tiem vēsti par mūsu verdzībā smokošo dzimteni un stāstītu teiksmas par mūsu tūkstošiem gadu veco tautu. Mūsu un it sevišķi jaunākās paaudzes uzdevums ir paglabāt sevi nākošiem laikiem un neļaut sevi sakausēt lielajā šīs zemes tautu kausētavā.

Tālāk sekoja svētku koncerts, kurā piedalījās mūsu labākais un jau pasaules slavu ieguvušais čellō solists Ingus Nāruns un pianists Anatolijs Bērzkalns. Montreālas latviešu lielākā daļa Ingu Nārunu dzirdēja pirmoreiz, bet var teikt, ka jau ar pirmajiem čellō toņiem mākslinieks savā varā bija paņēmis visu lielo klausītāju saimi. To spēj tikai virtuozs mūziķis, kāds I. Nāruns patiešām arī ir. Nebeidzamie aplausi koncertu beidzot, kā arī daudzās mākslinieka piedevas, bija liecība par to sirsnīgo kontaktu, kāds bija izveidojies ar klausītājiem. Nevar nepieminēt, ka I. Nāruns šo koncertu atskaņoja uz īstā Stradivariusa instrumenta. Kā zināms, slavenais vijoļu būvētājs savā laikā ir pagatavojis tikai 16 čellō.

Šī atceres akta un koncerta rīkotājas organizācijas ir pelnījušas vislielāko atzinību, ka tieši šinī sarīkojumā, kas arvienu ir pulcinājis vislielāko apmeklētāju skaitu, tā programmā tika papildināta ar tik skaistu koncertu. Arī uz priekšu derētu iegaumēt, ka valstsvētku pieminas sarīkojumus nedrīkstētu ieslēgt šaurā mietpilsonības garā, kur programmā ir kādas pāris pašu nodziedātas dziesmiņas un kāda trafarēta runa. Tieši 18. novembŗa atceres svētki ir pelnījuši, lai tos programmas ziņā izveidotu par ļoti iespaidīgiem, lai tie vienam otram tautietim, kas tikai reizi gadā paradās sabiedriskās sanāksmēs, paliktu atmiņā ar savu labo iespaidu ilgu laiku. Protams, tas viss ir izdarāms tikai tad, ja latviešu kolonija ir liela, kas varēs segt ar šādiem sarīkojumiem saistītos diezgan lielos izdevumus.

X

BIŅOJUMS NO ST. KATERINES

„Televīzija četrās dimenzijās". Ja kāds grib apgalvot, ka mūsdienu sievietes nav spējīgas uz lieliem izgudrojumiem, tad es tam vairs neticu. Kopš mans draugs Viszinis man pastāstīja par lielo tehnisko sasniegumu pasaules mērogā, ko paveikušas St. Katarines Vanadzes kopā ar idejām bagāto Pēterīša kundzi. Un proti: esot izgudrots jauns televīzijas aparāts ar milzīga lieluma ekrānu 5 reiz 3 metri resp. 197 reiz 118 collas. Attēli esot dabiskā lielumā, krāsās un skaņās, un viss tas četrās dimenzijās. Aparāts, kuŗa uztveršanas radiļu sniedzoties gandrīz zemes lodei apkārt, sniegšot plašu, bagātīgu, ļoti interesantu programmu. Pašreiz viss vēl 100 proc. nefunkcionējot — ja uzgriežot vienu raidītāju, tad netiekot tik viegli no tā vaļā, bet drīz viss būšot kārtībā.

Tad nu pirmoreiz šo 20. g. s. technikas brīnumu demonstrēšot publikai 5. decembrī D Vanadzes savā gadskārtējā labdarības sarīkojumā.

Šī brīnuma aparāta montāža notiekot Kastaņu ielas divstāvu mājā. Es jau varētu iet pats palūrēties, kas tur notiek, bet tikai no ielas puses, jo jūs jau varbūt atceresities, ka man gandrīz plāni izgāja pagājušā gadā, kad tie „ungāru čigāni" bija sanākuši Juŗa ielā un gatavojās uzstāties, un es gāju vakarā tāpat paskatīties, bet sētas pusē!

Ja paspēšu pirms 5. decembŗa iegūt jaunus personiskus novērojumus, tad centīšos pastāstīt arī jums.

Vērotājs

18. nov. sarīkojumā Niagārā dziedāja brīvmāksl. E. Karlsone-Kukaine, vīru koris Viesturs. Uzņēmumā no labās: diriģents V. Linde, brīvmāksl. E. Karlsone-Kukaine, pianiste L. Albertiņa un LNAK preses ref. V. Upeslācis. Aizmugurē Niagāras organ. pr-sēdis P. Treijers Foto J. Ligers

KANADA

TORONTO

● DV Toronto nod. 20. novembrī bija rīkojusi savus 3. gada svētkus, apvienotus ar biedru vakaru. Vakaru atklāja nod. pr. B. Rubess ar uzrunu, uzsvērdams, ka lai īstenotu DV mērķus, jāatmet viss liekais un jāpārdomā darbs, ko dara. Pēc tam DV CV loceklis K. Purmals iepazīstināja klātesošos ar organizācijas tapšanas gaitu Kanadā. DV KV pr. P. Balodis izsniedza atzinības rakstus par darbību organizācijas mērķu sekmēšanai 1952. gadā — M. Grūzītei, U. Maksiņam, P. Brokam. Par 1953. gadu atzinības rakstus saņēma A. Bodnieks, A. Jekums un E. Skujevskis. No rakstu saņēmējiem ieradusies bija gan vienīgi M. Gruzīte. Vakars bija pavāji apmeklēts, jo ieradušies bija ne vairāk kā 25 nod. biedri.

● Sestdien, 28. novembrī, Centrālā YMCA'ā, 40 College St., notiek liels sporta sarīkojums. Viesosies nēģeru volejbola komanda no Detroitas St. Anton YMCA's. Volejbola turnīrā, kuŗā spēlē katrs ar katru, piedalīsies bez viesiem arī Kanadas meistars un Latviešu YMCA. Volejbols sāksies plkst. 19.00 mazajā zālē. Tanī pašā laikā lielā vingrotavā Centrālā YMCA spēlēs ar Brodvjū YMCA's komandu zāles hokeju. Plkst. 20.00 smagatlētikas zālē būs amerikāņu cīnas, bet lielajā zālē pl. 20.45 Centrālās YMCA's basketbola komanda spēlēs ar sastādīto vienību. Deja šai sarīkojumā 50 centu.

HAMILTONĀ

● Hamiltonas latviešu organizāciju rīcības komitejas rīkotās 18. novembŗa svinības Hamiltonā notika sestdien, 21. nov., plkst. 18, Royal Connaught hotelī — Normandy zālē. Rīkotāji šim svinīgajam gadījumam telpu bija grezno jui ar valsts ģērboni, Latvijas karogiem, palmām, ziediem un Kanadas karogu. Svinīgo aktu ievada kopīgi nodziedāta Anglijas himna. Ar īsu uzrunu aktu atklāj A. Zibens un lūdz māc. A. Voitkusu teikt svētku runu. Savā runā A. Voitkuss pakavējās pie Latvijas valsts tapšanas, brīvības izcīnīšanas un sasniegumiem mūsu brīvvalsts laikā. Mūsu valstij brīvību izcīnīja karavīri, bet šos ideālus un iedvesmi jau agrāk deva mūsu atmodas laikmeta darbinieki, dzejnieki un rakstnieki. Tālāk savā runā viņš pieskārās pie jautājumiem, kas mums jādara un kādiem mums jābūt, lai atgūtu zaudēto brīvību.

Lūgšanas Dievam par mūsu zemi, lai nav tikai skanīgi vārdi un skaistas dziesmas vien, bet lūgsim dzili un patiesi katrs savā sirdī: „Dievs, svētī Latviju."

Aktam sekoja koncerta daļa. J. Vītola Mirdzas dziesmu un Laimīti dziedāja Annija Vītola. J. Kepiša Man tikas un A. Jurjāna Tēviju izjusti dziedāja A. Skudra. Pie klavierēm pavadīja Anna Medne.

Skumji svinīgas deklamācijas sniedza Jānis Vilks, Mirjama Vanaga un Izolde Silkovska. Koncertu ievadīja un nobeidza Beverīnas koris diriģentes Almas Skudras vadībā. Svinīgais svētku akts un koncerts bija pulcinājis tautiešus arī no tālienes, un to kopskaits sniedzās ap 150.

BRAMPTONĀ

● 18. novembŗa pieminas vakaru bramptoniešiem bija rīkojusi Bramptonas latviešu biedrība. Piemiņas aktu atklāja biedrības pr-ks V. Rundāns ar īsu uzrunu, pēc kam klātesošie nodziedāja Latvijas himnu. Sekoja J. Grodņa referāts par tematu: „Kādas ir mūsu pašreizējās izredzes Latvijas neatkarības atgūšanai." Klausītāji ieinteresēti sekoja referenta domu gaitai.

Vakara programmu noslēdza koŗa dziesmas un deklamācijas.

J. R.

NIAGĀRĀ

● 21. nov. Niagārā pulcējās St. Katarīnas, Velandes un Niagaras latvieši 18. novembŗa atceres svētkiem. Sarīkojumu atklāja agronoms P. Treijers. Pēc Latvijas un Anglijas himnām atceres akta dalībnieki pieceļoties godināja ar 1 min. klusuma brīdi visus tos varoņus, kas krituši cīņās par Latviju. Tālāk sekoja LNAK preses ref. mag. iur. V. Upeslāča referāts par Latvijas valsts tapšanu un veidošanos patstāvības gados. Interesantā stāstījumā referents salīdzināja partiju laikus Latvijā un Amerikā. Kāda šodien būtu izskatījusies Latvija, ja lielie kaimiņi — agresori nebūtu okupējuši mūsu valsti.

Latviešu amatnieku rūpība, darba mīlestība un precīzitāte būtu radījusi veselu virkni VEFam līdzīgu pasākumu. Referents aicināja visus sadarboties roku rokā, kopīgi cīnīties par Latvijas brīvības atgūšanu.

Sekojošā koncerta daļā dziedāja brīvmākslinieces E. Karlsone-Kukaine, brīvmāksl. L. Albertiņas pavadījumā. DV vīru koris Viesturs diriģenta brīvmāksl. V. Lindes vadībā braši nodziedāja 4 diesmas, sniedza arī piedevas.

ST. KATARINES, ONT.

● 5. decembrī 177 Niagāras ielā, Ukraiņu b-bas telpās būs izdevība noskatīties DV nodaļas Vanadžu kopas gadskārtējo sarīkojumu „Televizija krāsās — četrās dimensijās". Vadoties no sarīkojuma - uzveduma satura un enerģiskās pianistes L. Albertiņas sagatavošanas rūpības, jāsagaida labs un interesants sniegums. Sarīkojumu noslēgs deja pie labas mūzikas. Sākums plkst. 19.00. Ieeja $1.00 visam vakaram.

MONTREĀLĀ

● Montreālas latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudze rīko sestdien, 28. novembrī, plašu bazāru ar sekojošu balli. Sarīkojums notiks Town Hall'ē Town of Mount Royal. Sākums plkst. 5.00 vakarā, beigas 1.00 rītā. Bazārā būs daudzi vērtīgi laimesti. Bērnu priekam laimes aka, rotaļas, mērķi šaušana un citas nodarbības. Spēlēs labs deju orkestris. Bagātīga bufete, silti un auksti ēdieni. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, bērniem ieeja brīva. Atlikums baznīcas palīdzības darbam.

O. K.

VINIPEGĀ

18. novembŗa atceres aktu bija rīkojuši kopēji DV Manitobas nodaļa un Vinipegas Latviešu Biedrība. To ievadīja T. Snikera atklāšanas runa, kuŗā runātājs pakavējās pie trimdas latviešu pienākumiem, lai Latvijas dibināšana pirms 35 gadiem nepaliktu tikai pagātnē noticis fakts, bet būtu atkal iespēja to brīvi svinēt neatkarīgā Latvijā. Īsas uzrunas teica DV Manitobas nodaļas sekretārs T. Minkēvics un VLB pr-ks A. Retigs. Sveicienus latviešiem nodeva Vinipegas lietuviešu pārstāvis, vēlēdams šos valstssvētkus visām Baltijas tautām drīz svinēt savā zemē un aicinādams cīnīties šī mērķa sasniegšanai.

Vakaru kuplināja L. Meistares klavieŗu priekšnesums un M. Stauvera sakārtots 18. novembrim veltīts uzvedums. Uzvedums bija īpatnēja veida, un tā izpildīšanā piedalījās visi vakara dalībnieki, kas to padarīja ļoti iespaidīgu. Vakaru noslēdza mūsu Tautas Lūgšana.

Vakara dalībnieku ziedotos $59.00 nosūtīs kā Ziemassvētku dāvanu Austrijā dzīvojošiem latviešiem.

V. B.

HALIFAKSĀ

Latvijas 35. neatkarības svētku dienas atzīmēšanai Halifaksas skaitliski mazā latviešu saime 14.11. bija pulcējusies vietējās konservātorijas telpās, kas šinī dienā bija tērpušās mūsu valsts sarkanbalt-sarkanās krāsās.

Svinīgo sanāksmi ievadīja ar garīgu aktu, kuŗā prof. Kundziņš sirsnīgi aizlūdza par Latviju un tās daudz cietušo tautu. Sētku runu teica nesen Kanadā iecelojušais plkv. Silgailis, uzsvērdams, ka 18. novembŗa diena tagad tapusi par mūsu cīņas dienu, kuŗā mēs, trimdinieki, stiprinājamies latviskā stāja un apņēmībā darīt iespējamo, lai Latvija taptu atkal brīva un neatkarīga.

Svētku runai sekoja priekšnesumi, kuŗos dalībniekus sevišķi aizkustināja dziedonis Teodors Brilts, ar lielu izjūtu nodziedot vairākas dziesmas. Arī izjustās deklamācijas nesa tālās dzimtenes siltumu. Iepriecināja trimdā dzimušās paaudzes deklamētie dzejoļi. Tas pierāda, ka arī jaunā audze prot mīlēt savu tēvzemi un aug Latvijai.

Lai gan mazā Halifaksas latviešu saime dzīvo izklaidēti un aizņemta sūrā darbā, tā tomēr pratusi noorganizēt tautisko deju kopu, kas ar saviem deju demonstrējumiem iepriecināja svētku dalībniekus. Liels nopelns deju kopas noorganizēšanā un deju iestudēšanā ir tās vadītājam Bīštēviņam, kas tikai pirms 5 mēnešiem ieradās Kanādā no Anglijas. Visus priekšnesumus teicami pavadīja A. Gaigala.

Sanāksmi noslēdza grozīnu vakars, kuŗā tautieši kavējās atmiņās, pārrunāja ikdienišķās rūpes un savstarpēji stiprinājās ticībā gaišākai nākotnei.

Dziļu pateicību Halifaksas tautieši izsaka T. Brilta kungam, kas, netaupīdams pūles, savā brīvajā laikā noorganizēja svētku sarīkojumu.

LATVIEŠU KAROGS PLĪVO STRASBURGĀ

Sekojot savai tradicijai, Brīvās Eiropas Kolledžas latviešu studenti 18. nov. agrā rīta stundā uzvilka pašu darināto Latvijas karogu Pourtāles parka augstākajā eglē, kas aug kolledžas pagalmā.

Pēcpusdienā, pirmoreiz kolledžas vēsturē par godu Lalvijas Valsts svētkiem notika pieņemšana Pourtāles pils spoguļzālē. To greznoja Latvijas, ASV un Francijas karogi, Rīgas torņu siluetu attēli, latviskas piemiņas lietas, skatu albumi, ziedi nacionālās krāsās un Latvijas valsts lielais ģērbonis.

Kuplā skaitā piedalījās vietējās un Parīzes latviešu kolonijas, visu Austrumeiropas zemju studentu pārstāvji, kolledžas vadība, kā arī Latvijas goda konsuls Strasburgā.

Oficiālo daļu atklāja profesors R. V. Frīdenbergs, ar īsu un kodolīgu runu pieminot mūsu nelaimīgos tautiešus, kuŗi svin šo dienu klusi ciešot aiz dzelzs aizkara, kuŗi ilgojas kļūt brīvi un gaida mūsu palīdzību. Uzrunai sekoja Latvijas himna un piedzīvojušā amerikāņu diplomāta, kolledžas prezidenta Pelenyi uzruna, kā viņš teica, saviem bērniem — latviešiem. Viņš bijis laimīgs, iepazīstot Latviju tās sūtņa Amerikas Savienotajās Valstīs nelaika A. Bīlmaņa personā, kas Vašingtonā akreditēto diplomātiskā korpusa locekļu vidū bijis ievērojama personība.

Pelenyi savu uzrunu nobeidza ar sirsnīgiem vēlējumiem latviešu tautai atgūt brīvību.

Neoficiālā daļa, kuŗā apmēram vienādā skaitā piedalījās piecpadsmit tautu pārstāvji, noritēja ļoti draudzīgā, sirsnīgā garā, viesiem uz ātru roku mācoties latviešu tautas dziesmas un cienājoties ap bagātīgo svētku galdu, ko bija sakārtojušas igaunu, jugoslavu, lietuviešu, poļu un rumāņu studentes (vienīgā latviešu studente šovasar kolledžu atstāja). Par ļoti izdevušos vakaru latviešu studenti saņēma neskaitāmus komplimentus visās Eiropā un Amerikā runātās valodās. To noslēdza Gaudeamus igitur. Starp rakstveida apsveikumiem latviešu studenti saņēma Latvijas sūtņa Francijā Dr. O. Grosvalda un kādas latviešu inženieŗu vienības pie ASV Armijas komandieŗa kapteiņa Valdemāra Laufera sūtītos sveicienus.

Tālākā svinību gaitā visi latvieši, daudz citu tautu studentu pavadīti, devās uz Strasburgas luteraņu baznīcu, lai tur piedalītos svētku dievkalpojumā. Svētrunu sacīja jaunais, ļoti apdāvinātais mācītājs Anckaitis, visus uzmudinot nezaudēt ticību latviešu Dievam, kuŗš mūs caur gadu simteņiem atveda līdz 1918. g. 18. novembrim un kuŗš mūs neatstās arī tagad. Liturģiju vadīja mācītājs Lappuķe. Dievkalpojumu nobeidza ar Latvijas himnu.

Valsts svētkiem par godu, kas iekrīt viņa vārda dienā, agrāk Rīgā un Latvijā, bet tagad visā Francijā pazīstamais futbolists un basketbolists Aleksandrs Vanags rīkoja viesības, kuŗās bija ielūgti visi Strasburgas latvieši un viņu draugi — Austrumeiropas zemju studenti un studentes.

Andrejs Pablo Mierkalns,
Brīvās Eiropas Kolledžas
Strasburgā students.

DAUGAVAS VANAGI

DV MONTREĀLAS NODAĻAS biedru pilnsapulce notiks svētdien, 29. novembrī, 4245 Berri St. (skolā, bet nevis Montain St., kā iepriekš bija ziņots).

Pilnsapulces sākums plkst. 12.00 dienā; kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs tiesīga pie katra ieradušos biedru skaita pl. 12.30.

Nodaļas valde lūdz biedrus ierasties kuplā skaitā.

Rosīgs aprūpes darbs

DV Vankuveras nodaļa aprūpē divas ģimenes Vācijā: K. Svīdera ģimeni pie Minchenes un T. Garneļa ģimeni Rendsburgā. Nodaļa nosūtījusi uz Ziemassvētkiem 40 dol. naudā un pa sainim katrai ģimenei. Pavisam nodaļa šinī gadā aizsūtījusi Svīdera ģimenei 120 dolaru un Garneļa ģimenei 140 dol.

PAZIŅOJUMS

DV Niagāras nodaļas ārkārtēja biedru sapulce notiks 6. dec., plkst. 17.00, Mariann Hallē, Barker St.

Darba kārtībā: 1. Sapulces vadības vēlēšanas. 2. Delegātu vēlēšana DV Kanadas ārkārtējai delegātu pilnsapulcei. 3. DV sabiedriski - politiskās programmas apspriešana. 4. Dažādi jautājumi.

Ja laikā neierastos pietiekošs biedru skaits, turpat plkst. 17.30 sāksies sapulce, kas būs pilntiesīga pie katra ieradušos biedru skaita.

Nodaļas valde

RAZIŅOJUMS

Amerikas Latviešu Apvienības sekretariāts saņēmis svarīgu paziņojumu, kas izsniedzams Līnai Birzgalei, kuŗas adrese nav zināma. Lūgums meklējamai un personām, kas adresi zinātu, atsaukties. Pēc pēdējām ziņām Līna Birzgale dzīvojusi Ņujorkas valstī. Rakstīt: American Latvian Association, 3220 - 17th Street, N. W., Washington 10, D.C., USA.

Zentas Mauriņas lūgums

Laipni lūdzu tautietes, kas man atsūtīja „Dzīves vilcienu", kā arī „Grāmatu par cilvēkiem un lietām" jauniespiedumam, paziņot savas adreses. Zenta Mauriņa,
Upsala, Sysslomans g. 30b.
Sweden.

ATGĀDINĀJUMS JAUNIEŠIEM

Toronto latviešu jauniešu pulciņa pilnsapulce notiks svētdien, 29. novembrī, plkst. 18.00, 123 Huron ielā. Ierasties lūgti visi, kas vēlētos darboties pulciņā.

AIZRADĪJUMS KORISTIEM

Pirmās Toronto latviešu ev.-lut. draudzes koŗa nākošais mēģinājums notiks svētdien, plkst. 1.30 sv. Andreja baznīcā (kantāte). Diriģents aicina ierasties bez izņēmuma visus dziedātājus.

NEVAJAGA ZIEDU ...

„Mums nevajaga ziedus, ne atspirdzinājumus ... nopērciet skolēniem kādu grāmatu!" teica režisore Milda Bērziņa, apsolot Toronto sastādīto teātŗu izrādi R. Blaumaņa Skroderdienas Silmačos TLB skolai par labu.

Sirsnība un prieks, ar kādu aktieŗu saime līdz ar skolas padomi un citiem skolas draugiem rūpējās, lai šī izrāde īstenotu savu galveno mērķi uzlabot skolas materiālo stāvokli, bija tiešām aizkustinoša. Nav taisnība, ka mūsu tauta, ietinusies aukstā egoisma čaulā, atrod prieku tikai naida un ārdīšanas viesuļos.

Sarīkojums no jauna stiprināja ticību, ka latvju arāja krietnais gars spēcīgs un nesalauzts guļ mūsu tautas tikumu pamatos, gaidot brīdi, kad dzimtene to sauks. Sarīkojumā ieņemti $235.00. Ansambļa tiešie izdevumi $8.00.

M. Matīsa, TLB skolas pārzine

LASĪTĀJU VĒSTULES

ATBILDE LASĪTĀJU VĒSTULEI „LŪDZU PALĪDZIET AR PADOMU"

Parasti ir grūti dot noteiktu padomu par kādu sevišķu jautājumu, bet autora lūgums pēc padoma, kādā dienesta pakāpē vai stāžā jābūt DV nodaļu priekšniekiem, šoreiz ļoti viegli izpildāms.

Par nodaļu vadītāju vēlams cilvēks, kas ar savu darbu nodaļā dara godu visai organizācijai un gūst atzīstamus panākumus aprūpes laukā. Šādas personas izraudzīšanā biedriem nav jāvadās (nav sevi jāmaldina!) ne ar kādām „dienesta pakāpēm," „gradiem" vai citiem tituliem, ne arī ar to, vai viņš kādreiz „kas bijis" vai „nebijis" un neatkarīgi no tā, vai nodaļā ir 10 biedru vai 700!

Nepieciešama ir persona, kas trimdas apstākļos šim amatam ir vispiemērotākā! Tā var būt bij. ģenerālis, seržants, kareivis vai arī persona, kas kara dienestā nemaz nav bijusi, tātad arī sieviete! Svarīgākā īpašība ir šīs personas godīgums un darbs nodaļas labā; apkārtbraukšana un „reprezentēšanās" ir blakus lieta. Arī latviešu virsniekos nepastāv uzskats, ka tikai no tiem varētu nākt DV nodaļu priekšnieki."

Tātad, lai Jūsu nodaļas priekšnieks — „seržants" ar vislielāko mieru turpina savu sekmīgo darbu, un nešaubos, ka tam palīdzīgu roku sniegs visi biedri.

A. Millers, Toronto

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrioth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

Z. Unāms

NOVEMBRA TICĪBA

NO SENAJĀM, TĀLAJĀM DIENĀM . . .

Vērojot mūsu daudzo latviešu tagadējo emigrācijas dzīvi dažādos kontinentos un valstīs, to noskaņojumu un tendenci, it sevišķi nacionāpolitiskos jautājumos un valsts problēmās, tāpat arī tās parādības, kas šīm problēmām cenšas uzspiest savu zīmogu, ar nožēlu jākonstatē, ka mūsu valstiskie mērķi un tautai vitāli svarīgie naiconālie uzdevumi iestrēguši ļoti slīpā ceļā. Tāpēc bija ne tikai vajadzība, bet absolūta nepieciešamība atgādināt dažus notikumus un parādības no tiem laikiem, kad Latvijas brīvība tika izcīnīta un parādīt — kāda ticība un kādi ideāli vadīja brīvības cīņu laikmeta vīrus, lai no tiem šodien kaut ko mācītos. Bija un ir jāatgādina tas, ko it kā esam sākuši aizmirst.

Kā Latvijas republikas emigranti, atmetīsim dažreiz kautrību paši pret sevi un paškritiski nostāsimies pie spoguļa, pieaicināsim pie tā arī savus draugus un paziņas un jautāsim, vai mūsu sirdis šodien pilda tāda pati, tik neatlaidīga un dedzīga ticība Latvijai un Latvijas valstij, kā tas bija ar Kārli Ulmani un viņa laika biedriem, kas izkaroja Latvijas brīvību? Daudziem — jā! Bet ar atklātu sirdsapziņu runājot, būs grūti teikt, ka tas visiem tā ir. Sevišķi tas sakāms par dažiem tiem, kas tik neatlaidīgi ar dažādiem dīvainiem paņēmieniem cenšas uzkundzēties Latvijas emigrācijas dzīves vadītājos amatos. Starp tiem redzam arī dažus Putras Dauķus, Tiesa, viņi daudz runā par Latviju, par atgriešanos (lai spēlētu tur ministrus vai direktorus), bet vai viņu vārdi nāk no sirds, vai tā ir pārliecinoša degsme, ko izstaro viņu personība? Diezgan daudziem Latvija ir kabatā, vai labākā gadījumā tikai uz mēles.

15. KO DOMĀ UN SAKA JAUNĀ PAAUDZE

Bet kā ar šīm lietām stāv mūsu jaunajā paaudzē? Šajā rudenī Bonnā, kur studē diezgan prāvs latviešu skaits no dažādām zemēm, pēc kādas sanāksmes notika latviešu studentu u. c. **pārrunas par emigrācijas jaunatnes mērķiem un nacionālo jautājumu.** Latviešu studenti, kas kādreiz auguši un audzināti latviskā garā, izteica domu, ka nacionālisms vairs nav tagadējās jaunatnes esenciālā dzīve ssastāvdaļa un mērķis, ka citas problēmas ir daudz svarīgākas un pirmā kārtā — eksistenciālisms. Kad daži vecākās paaudzes pārstāvji sāka runāt par dzimtās zemes mīlestību, ko ikviens mantojis no mātes klēpja, par mūžīgās Latvijas balsi, kas nekad neapklusīs, un ka cilvēks īstu un pilnvērtīgu dzīves laimi var izbaudīt tikai **savas tautas sociālajā vidē,** ka svešā tautā neviens, arī ar pārtautošanās gribu, pirmajā paaudzē nekad neiesakņosies un ka viņš diezgan drīz, pēc pirmo plašuma interešu apskurbuma pāriešanas, izbaudīs īstu **nacionālu** badu, tad jauniešī, tikpat patētiski atbildēja, ka tas esot vecnacionālistu ieskats un viedoklis. Jauno latviešu galvenie centieni esot eksistenciālisms un kosmopolītisms. Likās, ka tādi varētu būt tikai kosmopolītismā nomaldījušos atsevišķu cilvēku ieskati. Uz atklātu jautājumu, vai tādas ir atsevišķu personu vai vispārējās tagadējās studējošās jaunatnes domas, — no vairākām pusēm sekoja atbilde, kā tādi ir vispārējie uzskati, kas izpaudušies arī vairākos latviešu studentu kongresos. To apliecināja kā divdesmitpiecgadīgi, tā četrdesmitgadīgi studenti.

Kad studentiem jautāja, kāds pēc viņu domām ir cēlonis šādam jaunās paaudzes „jaunnacionālismam," kas ļoti jūtami nošķiras un aiziet sānus no vecā nacionālisma un reizē ar to pasīvizējās no latviešu vispārējā cīņas mērķa par Latvijas valsts atjaunošanu, tad kādas latviešu studentu savienības priekšnieks atbildēja: „Reālā dzīve ir stādījusi citus mērķus, un latviešu trimdas tagadējie vadoņi ar savu darbību, strīdiņiem un izrīcībām latviešu nacionālos mērķus un uzdevumus ir padarījuši nepievilcīgus un pat atbaidīgus." Varbūt, ka šie skeptiskie vārdi bija teikti Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra 1953. g. sesijas ietekmē, jo šo vārdu teicēji sesijā piedalījās kā novērotāji. Bet, ja tā domā latviešu jaunatne, vai vismaz tās daļa, tad tas liecina, ka mūsu nacionālā politika emigrācijā iekļuvusi nevēlamā strupceļā. Tā ir pazaudējusi savus mērķus, mūsu emigrācijas vadoņi ir pazaudējuši nacionālos uzdevumus, un tie sāk pazaudēt arī latviešu jaunatni. Mēs tomēr ticam un ceram, ka tā vēl nav vispārējā un nekādā gadījumā negrozāma parādība. Lielā tautas vairumā nacionālā uguns vēl ir dzīva, ko no aizplēnējuma var pasargāt tikai atgriešanās pie tiem ideāliem, kas vadīja Latvijas nodibinātājus un tās brīvības izcīnītājus. Tikai ar tādu ticību Latvijai, ar tādu neatlaidību un ar tādu darba degsmi, kāda bija K. Ulmanim un viņa laika biedriem, mēs varam cerēt savu dzimteni atgūt un savu valsti atkal reiz brīvu redzēt.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Mīļo Dieva pasaulīti piesan nevien darbīgā bitīte, bet arī kundziskais trans, parazītiskā spindzele un lielie džinkstētāji sirseņi, lapsenes un dunduri. Tas pats vērojams arī mūsu trimdas dzīvē: tiklīdz čaklā bitīte sāk darboties un gūst panākumus, rodas i kundziskie trani, kas šķin sev laurus uz citu lēses, i džinkstoņas lapsenes un sīkie odi. Lapseņu un odu spindzoņas dēļ darbojiem mūsu trimdas zemēs nākas velti zaudēt dārgo laiku, kas atrauts atpūtai un ģimenei, domāts radošam darbam, atbilžu došanai sapulcēs, pieprasījumos, apkārt — un rīpka rakstos. Tā tas ir ASV, tā tas ir Kanadā. Kā arī Eiropas zemeļos nav miera no nemieru raditājiem, norāda kāds raksts Zviedrijas latviešu Latvju Vārdā, kas sniedz pamācību, divkājainās lapsenes nedz ievērot, nedz gainēt tās prom: „Lai atbildētu lapseņu un odu dūrieniem, mums nav dīko dienu, ne vēlēšanās trenkāt prom lapsenes, kas nikni dauzās ap cilvēku mājokļu logiem, un, galu galā, kur odi sīc, tur istabā ir gaišs, un kur lapsenes gar logiem sitas, tur uz galda ir kas garšīgs . . ."

*

Bet dažreiz kāds dzēlīgāks lapsenes dūriens atstāj arī kādu vāti. Par Eiropas, Amerikas un Austrālijas kontinenta lokālajām vātīm vēl dzēlīgāki raksta Latvija Vācijā: „Vai tās ir lielās lietas, vai sīkās vātis, katrs kontinents tās ārstē pēc sava „atslēgas principa." Ļaunākais gan, ka šīs atslēdziņas nav kaltas uz siržu laktām, bet vēderos . . ."

*

Savā laikā jau sīkāk ziņojām, ka ASV par šī gada sensācionālāko grāmatu uzskata Dr. Kinseja pētījumus par ieņķu sievietes dzīmumdzīvi. Ka Kinsija ķecerīgais darbs sakarsējis arī ziemeļnieku ledainās asinis, liecina Dr. med. J. Aboliņa plašāks raksts par to Zviedrijas Latvju Ziņās, kur K. grāmatas sīks satura uzskaitījums jau par sevi vien ir vienreizējs šedevrs latviešu avīžniecībā. Spēcīgi ir mūsu iecienītā zinātnieka komentāri par šo izdevumu: „Lajam tas ir labākais pornografiskais materiāls, praktiskam ārstam nozīme minimāla. Medicīniskos jautājumos, jau — tāpat kā politikā — visi un visas tagad ir gudri! Ir jau „pētījumi", kas apraksta ne tikai seksuālās parādības, bet arī visu to, kas notiek parastā atejā. Cerēsim, ka tomēr paies kāds laiks, kamēr arī par to sīki sāks rakstīt dienas prese un gudri pārspriest pie pusdienu galda . . ."

Dr. Aboliņš šajā sakarā arī piemin mūsu trimdas literātūras nosliecī seksuālitātē: „Mēs dzīvojam laikmetā, kad seksuālās pārmērības un slimīgās parādības stāv sabiedrības interešu centrā. Tā tas arī emigrantu dzīvē. Ne vienu vien emigrācijā izdotu grāmatu nāciņš ar skumjām nolikt pie malas, jo tā par daudz smirdējusi pēc rupjas, šmucīgas pakulaudekla apakšveļas . . ."

*

Kritiķe Jēgere-Freimane DV Nujorkas Apvienības rīkotā rakstnieku vakarā konkrēti analizējot divus šī gada trimdas izdevumus par mīlestību to pašu pateikusi sievišķīgāki un delikāti: „Ar mīlestības ekstāzes segu tiek pārklāts seksuālo kaislību dūksnājs. Jauniešos šāda grāmata var sagraut mīlestības īsto jēgu." Neba jau tāda grāmata būtu slēpjama pagultē no jauniešiem: kara laika un nometņu dzīves „tikumi" vinus jau izskolojuši plašāk nekā mēs varam iedomāties. To zinājusi arī rakstniece, kuras darba atsevišķus citātus nu met raganu sārtā, jo pati taču ir divu bērnu māte . . .

*

Redaktors Pāvils Klāns Vācijas Latvijā bez šmiņķa un uzpūstām cerībām, definējis mūsu pašreizējo stāvokli starptautiskā forumā: „Par mums vēl līgs. Taču ne lai nonemtu važas no mūsu rokām, bet lai Brīvā pasaule pasargātu savas rokas no līdzīgām važām! Baltijas zemes ir par mazām, lai Eiropas acīs tām būtu kāda nozīme." Kursīšis

DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJA UN POLITIKA

Daugavas Vanagu saimē akūts kļuvis jautājums par Daugavas Vanagu organizācijas līdzdalību politiskā laukā. Vairāk vai mazāk dedzīgi par to jau debatēts visās zemēs, kur vien darbojas Daugavas Vanagi. Šķiet, ka arī to aso valodu pamatos, kas brīžam dzirdētas DV Kanadas saimē, lielā mērā ir dažādu politisku strāvojumu interešu sadursmes. Tāpēc tagad, kad visai Daugavas Vanagu saimei jau jāizšķiras par zināmām politiskām vadlīnijām, šī problēma skar ikvienu organizācijas locekli tieši un neatsaucami. Atsevišķo organizācijas locekļu nostāja šai jautājumā ir vienīgā un galīgā izšķīrēja, kādēļ arī izšķiršanās var būt vienīgi par vai pret.

Runājot par Daugavas Vanagu līdzdalību politikā, katrā ziņā jānošķir atsevišķo organizācijas locekļu aktīvitāte no visas organizācijas svara mešanas politiskās cīņas laukā. Ja pirmajā gadījumā atsevišķa individa izrīcības ir vienīgi viņa paša ziņā un atbildībā, tad otrā — organizācijas nostāja politiskā plāksnē saista vairāk vai mazāk ikvienu organizācijas locekli un par organizācijas resp. tās vadības vai politiskam darbam sevišķi pilnvaroto amatpersonu gājieniem zināma atbildība piekrīt ikvienam biedrim.

Attiecībā uz Daugavas Vanagu organizācijas biedru un arī amatpersonu privātu līdzdalību politiskā darbā, kad tie runā un darbojas vienīgi savā vai arī citu, bet nekādā gadījumā DV vārdā, nevienam nedrīkstētu būt nekādi iebildumi. Līdzdalība DV organizācijā taču nekādā veidā neierobežo pilsoniskās tiesības. Un tāpēc vienīgi par pārpratumu var uzskatīt ierosinājumus aizliegt DV amatpersonām ieņemt amatus citur, it sevišķi DV paliekot pie aprūpes organizācijas rakstura, jo šāds lēmums zināmā mērā laupītu individa brīvas gribas izpausmes tiesību, atstājot vienīgi labdarības pienākumu. Par vienu gan katram DV organizācijas loceklim, kas individuāli politikā grib darboties, jābūt savukārt pilnīgā skaidrībā — tam nav ne mazāko tiesību sava svara celšanai tieši vai netieši balstīties uz DV organizāciju visumā. Bez tam — viņa DV organizācijas biedra karte vai amats organizācijā tādos apstākļos nepasargā un neaizsargā to no kritikas par izrīcībām, kas paveiktas citā organizācijā un citā kapacitātē.

Nerunājot šobrīdi par to, vai labi vai slikti jau šodien trimdā organizēties partijās, tomēr gribas piekrist tam uzskatam, ka politiskā brieduma ziņā mūsu sabiedrībā varētu daudz ko vēlēties. Un kur gan, sevišķi jaunākā paaudze, lai to būtu varējusi gūt, ja izaugusi brīvas politiskas domāšanas attīstībai nelabvēlīgos apstākļos! Vai neatrītu laiks kādam par šo trūkumu novēršanu domāt, jo — lai kāda valsts progresētu, tās pilsoniem nepieciešama pareiza politisko notikumu izpratne. Ja mums šobrīd nav brīvas valsts, tas nenozīmē, ka mēs nevaram jau šodien tam brīdim gatavoties un mācīties politiski domāt, jo formālo pilngadību gan var iegūt ar noteiktu gadu sagaidīšanu, bet politisko — bez gatavošanās, laikam, būs pagrūti. Un politiskie analfabēti nav cenā nekur, lai kādā zemē mums būtu savs mūžs jānoslēdz! Ja līdz šim mums vēl nav atradies neviens (pat ne pašas partijas), kas šim jautājumam būtu vērsis nopietnu vērību, varētu varbūt pat runāt par pārrunās kādreiz jau minētu atsevišķas autonomas sekcijas vai cita veida institūcijas izveidošanu pie DV organizācijas, kurā pulcētos tie DV organizācijas locekļi, kuŗus interesētu politiski jautājumi kā teorijā, tā praksē. Un būtu pilnīgi dabiska attīstība, ja šeit veidotos un izaugtu zināma ideoloģija, arī praktiskai darbībai politikā, tālākā veidojumā jau meklējot plašāku bazi arī ārpus sava sākuma loka, bet joprojām pašu DV organizāciju atstājot ārpus politisko platformu pretešķībām.

Ja dzirdam vēlēšanos, lai visa Daugavas Vanagu organizācija jau šodien pasaka „kur mēs stāvam" un nostājas aiz politiskā darba veicējiem, kas nāk no Daugavas Vanagu rindām, formāli un visā pilnībā vispirms ir jājautā, vai Daugavas Vanagu organizācijā ir šādam lēmumam vajadzīgā viengabalainība. Tūlīt jādomā arī par konsekvencēm, kādas šāds lēmums varētu radīt, jo ir tak skaidrs, ka īstu viengabalainību, it sevišķi politiskā domāšanā, ar pavēli no augšas vismazāk iespējams panākt. — Ir jāatceras, ka Daugavas Vanagu organizācija ir taču veidojusies galvenokārt palīdzības darbam, kas sakņojas kopēji ieto ceļu grūtībās izaugušā biedriskumā. Un tieši šis princips ir radis visplašāko atsaucību visā trimdinieku saimē, un tieši tas ir bijis arī nozīmīgais Daugavas Vanagu organizācijas augšanā skaitā un svarā. Sirds atsaucība vājāko vajadzībām ir bijis galvenais priekšnoteikums līdzdalībai organizācijā, un tas arī bijis līdz šim cietākais DV saimes vienotājs, kaut arī tajā pulcējušies ļaudis no dažādām aprindām un paaudzēm, ar dažādām interesēm un pasaules uzskata ievirzi. Vai šis lielais vienotājs varēs saglabāties vesels, ja tam blakus nostāsies politiskās vadlīnijas, vienalga, vai tām būtu pašreizējā redakcija vai jauna? Kas notiks ar tiem DV organizācijas biedriem, kas savā politiskā nostājā pilnībā negribēs pakļauties šīm vadlīnijām, bet gribēs sekot citām, varbūt ne mazāk nacionālām, bet tomēr atšķirīgām? Vai šādos apstākļos tiem vairs būs vieta organizācijā, kas tiem tuva, pie kuŗas veidošanas tie varbūt darbojušies līdzi no pirmās dienas? Jau ir pierādījies, ka DV organizācija rādās gards kumoss dažam labam strāvojumam, kas gribētu ieskaitīt to savā pusē. Vai organizācijai, pasakot „kur mēs stāvam", neradīsies apto un tajā vēl skaudrāki vēji par šai ziņā jau novērotiem? Un vai Latviešu aprūpes biedrība Daugavas Vanagi ar to būs ieguvusi, vienalga, — vai aprūpes, vai arī citu iecerētu mērķu uzdevumu laukā? Bez tam — vai arī no latviešu sabiedrības — pēc tam, kad organizācija būs ieņēmusi zināmu nostāju politiskā plāksnē — varēs prasīt un sagaidīt to pašu līdzšinējo nedalīto atsaucību un uzticību?

Lai varētu izšķirties par politisko vadlīniju pieņemšanu vai noraidīšanu, manuprāt ikvienam, kas arī turpmāk grib redzēt Daugavas Vanagu organizāciju ejam augšup Cēdelgheimā iecerētā virzienā un garā, ir vienīgi jāatbild pašam sev uz šiem jautājumiem.

Aleksandrs Sprudžs

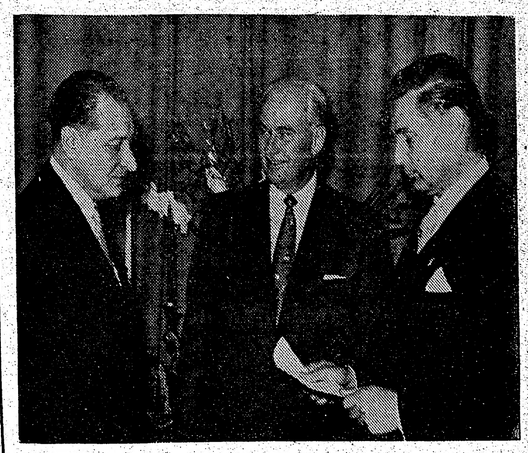

Valstssvētku svinības. Losandželosā runāja A. Bērziņš (pa kr.) un vicekonsuls L. E. Andersons (vidū). Pa labi DKLB p-dis A. Brauķis. V. Lapenieka foto

Jānis Klīdzējs

PUIKAS UN BĀRDAS

Dažu brīdi ir kļūs ļoti interesanti vērot un paklausīties pārrunas mūsu presē. No vasaras laika gribas atcerēties Dr. Karola un stud. med. Vasariņa pārrunas par ārstu kvalitātēm un medicīnas zinātnes sasniegumu pakāpi un medicīnas studijām šinī krastā, visu to salīdzinot ar sasniegumiem un kvalitātēm šinī paša laukā Latvijā. Otras visai interesantas pārrunas bija Marisam Vētram par teātŗa mākslas ceļa meklētāju saprašanu, pārprašanu un nesaprašanu.

Nepieskaroties ciešāk abām pieminētajām pārrunām, kuŗās visiem dalībniekiem ir bijusi sava daļa tik grūti notveramās un paturamās taisnības, gribas atcerēties, ka starp abām šīm pārrunām ir bijusi kāda liela līdzība vienā ziņā, un proti, te ļoti līdzīgā veidā ir skanējis cauri divu dažādu paaudžu un divu dažādu laiku tonis.

Nemaz neměginot noliegt mūsu tēvu paaudzes, Latvijas brīvības cīnītāju un izveidotāju nopelnus un vienreizīgos sasniegumus, nemaz nemēģinot mazināt šīs paaudzes sasniegumus mākslās un zinātnēs un nemaz necenšoties noliegt arī to, ka dažādu pārrunu jautājumos viņu plašā pieredze atļauj virtuozāk un asāk apgaismot pārrunājamos jautājumus, tomēr gribētos arī no viņiem kaut ko vēlēties: lai viņi savus jaunākos diskusiju partnerus uzskatītu par cilvēkiem ar savu cieņu un savu redzību — pasaulē, cilvēkos un lietās. Abos pieminētajos pārrunu gadījumos no vecākās paaudzes puses ir cauri skanējis tāds tonis, kādā pieaudzis, turklāt ļoti pašapzinīgs vīrs, uzrunā bērnu, kas sēd smiltīs un kasa papēdi, ar vārdu sakot, tonis, kas skan no „augšas" uz kādu tur ļoti tālu „lejā".

Abi pieminētie pārrunu gadījumi šeit nav domāti kā pārmetumu vai „sadošanas" viela pieminētajām personām. Šie gadījumi ir ņemti tikai kā piemēri kādai ļoti vispārējai parādībai mūsu sabiedrībā, kuŗas rezultātā jaunajai paaudzei ne katrreiz ir bijis patīkami „saņemt latviešības karogu, lai to nestu caur šiem laikiem uz tālo nākotni." Šis „augšas" tonis ir bijis manāms bieži vien visur, kur vecākai paaudzei gadās izmainīt domas ar jaunāko par topošā laika problēmām. Nav bijis gadījuma, kur kādreiz arī vecākās paaudzes pārstāvji spētu atzīt, ka arī viņi būtu kļūdījušies, ka viņi būtu kaut ko pateikuši vai izdarījuši aplam, ka viņi būtu varējuši kaut ko arī nezināt, nesaprast un neaptvert. Nē, to no viņiem nesagaidīsit. Viņi runā spriež un dara tikai pareizi. Viņiem nav kļūdu. Viņi zina un spēj it visu, ir labākie spēki un speciālisti pasaulē. Visas zināšanas un saprašanas parādīšana šai paaudzei vēl arvien liekas identiska ar sava stāvokļa nodrošināšanu sabiedrības acīs . . . Viņiem patīk kādreizējais pieņēmums, ka sirmā bārdā ir piecreiz vairāk prāta nekā 20-gadīga puikas sirdī. Bet lieta ir tā, ka šai bārdai kļūstot arvien sirmākai, arī tie jaunekļi, kam reiz ir bijis tikai 18 vai 20 gadu, pamazām tikuši pie 25 un 30 gadiem. Un kur gan ir teikts vai pierādīts, ka šāda vecuma „puikas" nebūtu spriedu ma, redzības un vērtējuma spējīgi? Pie tam, vai nevar gadīties, ka mainīgos laikos un apstākļos šādu „puiku" spriedums var būt pat asāks un īstenāks nekā sirmo bārdu vērtējums?

Ar to nav gribēts pavedināt uz domām, ka nebūtu jācienī vecākās paaudzes pieredze, kas sevī glabā skaistāko gadu sākumu latviešu vēsturē. Ar to ir tikai gribēts pateikt, ka ir tomēr diezgan smieklīgi, ja vecākā paaudze šo „bārdu un puiku" mērauklu un līniju turpina, kur tik pagadās.

Pat mūsu trimdas politiskajās aprindās šī „bārdu un puiku" mērauklas ir turpināta jau visus trimdas gadus. Un katrā ziņā ne jau par svētību Latvijai. Pusmūža „puiku" spriedums var būt pat nī juceklīgajā laikā, ar parādītu darba veiksmi, ar pieredzi politiskā darba laukā sēd nobīdīti malā un vientulībā, jo „bārdas" zina, spēj un var visu un vairāk par visiem. Mūsu čāpošana arī šinī svarīgajā laukā turpinās. „Bārdas" turpina atvainoties visiem karaļiem un uz visām pusēm, ka mēs tādi latvieši vēl eksistējam, un reizēm it pazemīgi atvaicā, sak, vai mūsu eksistence, ja nu ne tīri fiziski, tad vismaz politiski, netraucē šos karaļus . . . Ja šie karaļi reiz noskaistos un mūsu „bārdām" pateiktu, ka latviešu eksistence viņus patiesi traucē, Dievs vien zina, vai tik mūsu „bārdas", kā jau garu mūžu trenēti dzentlemeņi, arī tādā gadījumā mums neieteiktu kaut ko darīt, lai šo traucējumu novērstu . . .

Arī parastajos diskusiju vakaros tik bieži ir skanējis cauri šīs vecākās paaudzes „augšas" tonis, ko varētu tulkot apmēram tā: puikas, jūsu domas mums patiktu tikai tad, ja jūs stāvētu mūsu priekšā ar zemu noliektām galvām un aizmiegtām mutēm. Tāpēc nav brīnums, ka jaunie no šādiem sarīkojumiem atturas un „pazūd mūsu tautai".

Var jau būt, ka viss tas tā ir tāpēc, ka vecākā paaudze ir augusi tādos laikos, apstākļos un skolās, krievu un vācu iespaidā, kur pie ļoti labā toņa skaitījās izlikties, ieklausot un glaimot. Jaunākā paaudze pie visa tā nav pieradusi, tā ir augusi nemierīgas, bet skaidras valodas laikā. Pieminētais apstāklis ir vainīgs arī pie tā, ka jaunākā paaudze, runājot par savu tēvu veikumiem un spējām, to dara tīri reāli, bez lirisko glaimu un liekulības piemaisījuma. Pieminot savu tēvu lieliskās spējas, reizē viņi nekautrējas atcerēties arī kādu vienu vai otru gadījumu, kad šie cienījamie vecīši ir arī šo to „salaiduši dēļi". Slavējot savu tēvu ģenialitāti, šie jaunie naži, pat balsi nepārmainīdami, atgādina kādu tīri cilvēcisku muļķību, kas tēviem ir gadījusies.

Un tad eksplodē viss — gari pārrunāta vienība un vienprātība. Visi apzvērētie karogi un nākotnes cerības var iet pa gaisu, kad mūsu sencīši un visādu bijušo stāvokļu nesēji kļūst dusmīgi. Tāpēc, jaunie rezgaļi, ievērojiet: ja jūs runājat par mūsu vecāko paaudzi un gribat arvien vēl paturēt viņu draudzību, tad viņu darbus, domas un izteicienus drīkst tikai slavēt. Un kad viņi jums „nobeŗ", tad tomēr jums jānoliec galva, jānolaiž rokas gar sāniem un cieši jāaizmiedz mute (protams, pašiem sava), un kad beidzot, varbūt, arī jums ļauj vārdu, tad jūs drīkstat teikt apmēram tā: „Virsseržanta kungs, klausos! Saprotu, virsseržanta kungs. Tiešām tā, virsseržanta kungs: pēdējos 50 gados, tas ir apmēram no tā laika, kad jūs pats vēl bijāt puika, pasaulē it nekas nav mainījies, viss stāv uz vietas un laimīgā kārtā ir pa vecam . . . Vai atļauts iet?"

CEĻA VĀRDI

Nedrīkst aizmirst, ka katras tautas vēstures veidošanā izšķirīgais faktors ir vidusmēra cilvēks. No viņa attīstības līmeņa ir atkarīga tautas ķermeņa konstitūcija.

*

Katrs cilvēks ir savas esmes svētceļnieks, viņš ir būtisks ceļinieks. Tādēļ nav nekādas nozīmes vilkt kādas robežas tam, kas viss ir cilvēka izdarību varā.

*

Eiropējiskai brīvībai viennēr bijis jāpūlas ierobežot atklātu varu un aizkavēt, lai tā pilnīgi neielauztos katras personas individuālajā sfairā.

Žozē Ortega i Gasē

SAVIENOTĀS VALSTĪS

18. NOVEMBRA SVINĪBAS ASV BOSTONĀ

„Kamēr vien Latvija būs verdzībā, kamēr kaut viens cilvēks būs verdzībā, neviena tauta, arī amerikāņu nācija, nevar justies brīva un droša," 18. novembra svinīgajā aktā Bostonā ar lielu ekspresiju teica Masačuzetas valsts gubernātora vietnieks S. Vitjē (Wittier), apsveicot latviešus viņu lielajā brīvības dienā gubernātora Kr. Hertera vārdā, kas pats atrodas ārpus valsts robežām. „Vakar es biju sanāksmē, kur godināja 4 amerikāņu karavīrus, kas atgriezās no Gūsta Korejā un stāstīja par komūnistu briesmu darbiem," savas runas ievadījumā teica viesis. „Mums ir viens kopējs mērķis — cīņa par brīvību. Latvijas himnā es jūtu jūsu brīvības garu. Latvija bija brīva un laimīga, to pierāda brīvības gadi. Tik ilgi, kamēr jūs tā dziedāsat savu himnu un paliksat uzticīgi Latvijai, jūs būsat brīva tauta. Bet jūsu dziesmā es jūtu šo spēku — Latvija atkal dzīvos!"

18. novembra dienas svinīgajā aktā latiņu skolas krāšņajā zālē biju pulcējušies latvieši rekorda skaitlī — pāri par 1200. Bija ieradušies arī lietuviešu, igauņu un amerikāņu viesi.

Pirms 21. novembra lielās sanāksmes Bostonā 18. novembra vakarā Trimdas draudzē notika svinīgs dievkalpojums draudzes mācītāja A. Galiņa vadībā, kas teica ļoti sirsnīgu spredīki. Draudzes koris diriģenta P. Galiņa vadībā dziedāja Jurjāna kantāti Tēvijai. Solo partiju dziedāja koncertdziedātāja Marija Lamberga.

Arī valsts svētku laicīgo aktu ievadīja mācītāja A. Galiņa iejūtīga runa un aizlūgums par Latviju.

Pēc igauņu un lietuviešu pārstāvju solidaritātes apliecinājuma un sveicieniem sākās izcils svētku koncerts. Herta Lūse dziedāja A. Kalniņa dziesmas, Kārlis Veics deklamēja patriotisku dzeju, Norma Auziņa atskaņoja vijoļu mūziku, bet Trimdas draudzes koris diriģenta P. Galiņa vadībā dziedāja Cimzes, Melngaiļa un V. Dārziņa dziesmas. Koncertu noslēdza A. kantāte Tēvijai, kuŗas solo dziedāja Herta Lūse. Pavadījumus veica Māra Eferte un Ed. Mobbs. Zāli bija dekorējuši A. un E. Bušmaņi.

V. L.

LOSANDŽELOSA, Calif.

Latvijas valsts dibināšanas svētku atceres svinības 14. novembrī vietējā latviešu sabiedrībā izvērtās par ievērojamu dienu, jo svinīgo svētku noskaņojumu papildināja reti viesi: ALA's valdes un Komitejas Latviešu Brīvībai loc. Alfr. Bērziņš un Latvijas vicekonsuls L. E. Andersons, kuŗš arī atklāja svinīgo svētku aktu ar uzrunu. Tai sekoja A. Bērziņa svētku runa.

Apsveikumus nesa no lietuviešiem E. Lakše, kuŗa savu runu teica latviešu valodā, igauņu pārstāvis Ņyrsims, Zviedrijas Latviešu Nacionālā fonda pārstāvis Alfr. Dzērve nodeva sveicienus no Zviedrijas latviešiem.

Koncerta daļā F. Veikins pianistes Veltas Bārvikas pavadījumā, nodziedāja svinīgam aktam piemērotas dziesmas. Sekoja kafijas galds, pie kuŗa A. Bērziņš referēja par ALA's un Komitejas Latvijas Brīvībai mērķiem un uzdevumiem, kā arī atbildēja tautiešiem uz jautājumiem par aktuāliem šīsdienas jautājumiem.

Uz Dienvidkalofirnijas Latviešu Biedrības pr-ka agr. H. Brauķa uzaicinājumu vakara apmeklētāji ALA's mērķu sekmēšanai saziedoja $101.15.

Svētkus bija atzīmējusi arī vietējie lielākie amerikāņu laikraksti.

A. P.

LINKOLNĀ

Nebraskas Latviešu Palīdzības Biedrības un DV Linkolnas apv. rīkotais 18. novembra atceres akts - koncerts notika 144 novembrī. Vakaru ievadīja mag. phil. A. Gravas svētku runa, kuŗai sekoja valsts himna. Koncerta daļā piedalījās brīvmāksl. L. Sirks, viru dubultkvartets A. Aboliņa vadībā un jaunatnes pulciņš „Tālava" ar deklamācijām un runas kori. Koncerta atlikums, 100 dolaru apmērā, nosūtīts trūcīgo tautiešu pabalstam Vācijā.

Svētku dievkalpojums notika 17. novembra vakarā Grace baznīcā, kur pēc savām darba gaitām pulcējās latvju vīri, sievas un jaunieši, lai uz brīdi garā būtu tur, kur dzima mūsu valsts. Altāra telpa bija dekorēta ziediem, kā arī Sav. Valstu un Latvijas karogiem. Svētrunu sacīja māc. H. Jesifers, pieminot mūžībā aizgājušos cīnītājus on mocekļus, koris atskaņoja Lielo Jundu.

Vietējais Linkolnas raidītājs — KFOR atskaņoja latvju mūziku un dziesmas skaņu platēs.

K. Z.

MILVOKAS (WIS.)

Latvijas dibināšanas dienas atceres aktā, ko kopēji rīkoja visas Milvoku latviešu organizācijas, draudzes un kopas, pēc korāļa Dievs Kungs ir mūsu stipra pils un DV Apvienības priekšnieka V. Aparjoda ievadvārdiem saturīgu svētku runu teica viesis no Čikāgas Dr. phil. Jānis Cedriņš. Koncerta daļā piedalījās dziedātāja Adele Pulciņa - Karapa, klavierniece Alvīne Sinepa un čellists Jānis Adamsons. Zēl, ka rīkotāji nebija aicinājuši nevienu no koriem, kuŗu Milvokos ir veseli trīs. Akts notika kādā presbiteriāņu baznīcā. Svinīgi dievkalpojumi notika abās latviešu ev.-lut. draudzēs un svētku atcere arī Viskonsinas Latviešu Biedrības Sestdienas skolā.

Milvokiešiem pirmajiem bija izdevība skatīt Artura Virsnieka uzņemto dokumentārfilmu Latviešu dziesma Čikāgā, kuŗā rādīti ASV latviešu dziesmu svētki pagājušā vasarā ar daudziem blakus skatiem. Filma, kuŗai tekstu devis R. Čaks, sinchronizējis J. Ķeniņš, runātājs O. Ozoliņš, ir gatavotāju „pirmais kucēns", tādēļ nav vērtējama ne no techniskā, ne mākslinieciskā viedokļa, taču jāatzīst, ka dažas ainas izdevušās visai teicami.

Viskonsinas Latviešu Biedrības ārkārtējā pilnsapulce pilnvaroja valdi iegādāties biedrībai namu un izdarīt arī nepieciešamos aizņēmumus. Jācer, ka par īpašuma iegādi vai pilnīgi jauna nama celšanu domājot, biedrības valde paturēs acis nacionālā ziņā vissvarīgāko faktoru.

Ernesta Brusubārdas koris, kas gada laikā izveidojies par samērā labu dziedātāju vienību un pirms pāris nedēļām deva savu otro pastāvīgo koncertu, novembŗa priekšpēdējā svētdienā dziedāja garīgas un latviešu tautas dziesmas amerikāņu draudzei Faith luterāņu baznīcā; šajā dievnamā jau gandrīz divi gadi ik svētdienas notiek Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi un izveidojušās visai sirsnīgas attieksmes amerikāņu un latviešu draudzu starpā.

DV apvienības Milvokos gadskārtējā pilnsapulce notiks 6. decembrī, pl. 10.30 no rīta North Ave auditorijas 3. stāva zālē. -ol-

GRAND RAPIDOS

6. decembrī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes dāmu komiteja rīko Ziemassvētku tirdziņu, kur katrs varēs iegādāties vai arī laimēt latviskas svētku dāvanas. Komiteja lūdz draudzes locekļus ziedot šim mērķim dažādus izstrādājumus un tos pieteikt: L. Rozentālei — tel.: 729821, A. Jansonei — tel.: 82598 un V. Silipai — tel.: GL 48897.

Draudzē kristīts Valdis Gvido Lazdiņš no Grand Hevenas kopas.

V. Z.

ŅUJORKAS SKAUTU UN GAIDU DARBĪBA

Ņujorkas latviešu draudze dāvājusi Ņujorkas latviešu skautu vienībai „Rīga" un gaidu vienībai „Zilais kalns" ASV karogus, kuŗus pasniedza draudzes priekšnieks K. Stankevics un iesvētīja māc R. Zariņš. Abu šo vienību karogi Latvijas krāsās iesvētīti jau pirms trīs gadiem.

20. novembrī draudzes namā notika skautu un gaidu vecāku sapulce. Skautu vadītājs Alfreds Gaujenieks un gaidu vadītāja Zigrida Gaujeniece ziņoja par skautu un gaidu vajadzībām. Ievēlēja skautu un gaidu vecāku padomi šādā sastāvā: priekšnieks E. Grimza, sekretāre M. Bērziņa, kasiere Z. Raudzēna, māc. R. Zariņš, Dunkels, A. Krūmkalns un I. Ziemele. Tālāk pārrunāja Ņujorkas skautu un gaidu 5 gadu darbības atceri nāk. g. 21. februārī. Pie Ņujorkas draudzes reģistrēts jauns mazskautu pulciņš, kuŗu vada P. Matvejonoks. Ņujorkas skautu un gaidu vienības kopā ir 140 locekļu.

FRANK VASS, B.A

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūr
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

ALMAS MAČAS
DEKLAMĀCIJU VAKARS
AR KLAVIERU SOLO PIEDALĀS
VĒRA LEINVĒBERE
notiks Toronto, sv. Andreja basn. zālē 29. novembrī, pl. 6 vak.
Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $1.00, skolēniem puscena
(588) Visi laipni lūgti TLB

MĒS MEKLEJĀM MĀJAS
- Vai nevēlaties arī Jūs pārdot savu māju un tā kļūt pie skaistāka un vērtīgāka īpašuma?
- Mums ir lielā skaitā pircēji, kuri meklē mājas un ir ar mieru Jums piedāvāt labu cenu
- Nesaistoši sniedzu savus pakalpojumus katrā laikā.

HARRY SARING
Tel. JU 6843 (mājās) Tel. HU 1-1166 (birojā)
JOS. STRUNG, Real Estate
MEMBER OF REAL ESTATE BOARD
2181 YONGE ST., TORONTO, HU 1-1166

McMaster Universitātes Mākslas Klubs Hamiltonā rīko:
Tālivalža Ķiķaukas AKVAREĻU IZSTĀDI
Izstāde notiks no 1.—6. decembrim; atvērta katru dienu no 15.00 līdz 20.00. Svētdien no 13.30 līdz 18.00 Universitātes Mākslas Kluba telpās, Temporary Building No. 1. Ieeja brīva.
Visi laipni ielūgti

VAJADZĪGS
nekustamu īpašumu pārdevējs
ar personisku automašīnu, kas ir ļoti iecienīts latviešu sabiedrībā. Ļoti labas peļņas iespējas
Pieteikties
E. RAAMAT
REAL ESTATE
Vadītājs
E. KEERMAA
RA 9617,
310A BLOOR ST. W. (Madison stūrī), Toronto

Adreses maiņa
Dr. med. K. Žymantiene
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Dr. B. DOBAI
ĀRSTS-CHIRURGS
465 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Kabinetā pieņem no 10—12 un 3—7 pp. un pēc norunas pa tel.
MI 8821
RENTGENA UZŅĒMUMI

Dr. I. ŠEGAMOGAS
(lietuvietis). Dipl. chirurgs, Kanadas Royal College chirurģiskajā nodaļā. Lietuvas Universitātes chirurģiskās nod. asistents
4906 Wellington St., Verdun, Que.
Tel. birojā YO 3611, mājā PO 6-9964
Runas stundas: 11—12, 2—4, 6—9, sestdienās 11-1 vai arī pēc norunas
Runā vāciski un krieviski
(556)

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-ĶIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadīna stūrī.
Zvanīt EM 8-9038, Toronto
(168)

Dr. JĀNIS REKAI
un
Dr. PAULS REKAI
Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti
219 St CLAIR Ave, W. Toronto, Ont
Iepriekšēja telef. pieteikšanās:
RA 0237 — MI 2395 — PR 3675
Runā vāciski (522)

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. RA 9632 un HU 8-7841

Dr. D. SAMU
Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

Reglitis
Kalķu ielas Eglītis atkal strādā!
R. EGLĪTIS
APAVU DARBNICA
Ortopēdiskie un modes apavi
1382A BATHURST ST. TORONTO
Tel. ME 9711 (506

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA
FOTO DARBNĪCA
izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ
FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO
Tel. HA 3800

SHAFER'S
DĀRGLIETU UN PULKSTEŅU
LABOTAVA
Ātrs un garantēts darbs
372 College St., Toronto
Tel. RA 9746

WOODBINE COAL CO
GRover 2176, Toronto
VISLABĀKĀS
ANTHRACITA OGLES
POCHONTAS un KURINĀMĀS ogles
Kvalitāte un cena garantēta
Toronto apkalpojam jau 40 gadu

ĀBOLUS, BUMBIERUS KARTUPEĻUS UN LATVIEŠU GAUMĒ MARINĒTUS GURĶUS
piegādā katrā latviešu mājā
Zvanīt vakaros
GE 5688, Toronto
K. PRĪVERTS

KAS IR 100 IEVĒROJAMĀKIE CILVĒKI PASAULĒ?

Amerikāņu publicists un žurnālists Donalds Rabinsons šogad, līdzīgi iepriekšējam gadam, sarakstījis darbu, kurā mēģina noteikt 100 cilvēkus, kas mākslā, politikā, militārā laukā, saimniecībā, zinātnē, kultūras un sociālās dzīves nozarēs ir paši ievērojamākie un ietekmīgākie pasaulē. Šāds vērtējums ,tāpat kā mēģinājums noskaidrot, kas ir gudrākie cilvēki pasaulē, protams, nekad nespēs būt simtprocentīgi objektīvs un pret to allaž varēs atrast iebildumus, taču vismaz kādas divi trešdaļas no Rabinsona izraudzītajām personām katrā ziņā ir tādas, kas, vai nu ar savām gara spējām, politisko, militāro vai saimniecisko spēku ietekmē pasaules gaitu un cilvēku dzīvi šajā gadā.

Autors pats saka, ka viņš mēģinājis savā grāmatā minēt 100 izcilus vīrus un sievietes no visām tautām un profesijām, kas veido 1953. gadu tādu, kāds tas ir. „Es esmu centies aprakstīt šo cilvēku dzīves, izskaidrot viņu darbus, nedarbus un idejas un novērtēt viņu ietekmi pasaulē," saka Rabinsons.

Atšķirībā no pagājušā gada, izdevums, kurā Rabinsons bija izvēlējies 100 cilvēkus, kuriem bijusi vislielākā nozīme un ietekme pasaulē pēdējos piecpadsmit gados (1937. - 1952. g.), vai no kuriem varētu sagaidīt sevišķus panākumus nākamajiem 10(1951.-1962.),šīgada izdevumā autors koncentrējies tikai uz ļaudīm, kuru spēks pasaulē jūtams vienā — 1953. gadā.

Lai rastus materiālus savam darbam un gūtu pēc iespējas pareizu izvērtējumu, Rabinsons nocelojis 15.000 jūdžu pa Rietumeiropu, Ziemeļafriku un Vidējiem Austrumiem, vācis informāciju un vērtējumus ASV valdības iestādēs un profesionālās organizācijās un intervējis simtiem dažādu profesiju pārstāvjus, mēģinādams tādā veidā noskaidrot arī sabiedrisko domu par 100 „lielajiem".

No iepriekšējā gada saraksta pazuduši 14 personu vārdi, kas mirušas, zaudējušas savu nozīmi vai citu aizēnotas. Viņas aizstātas ar 14 citiem. „Degradēto" vidū ir bij. prezidents Trūmens, ASV stāba bij. priekšnieks un ārlietu ministrs ģen. Maršāls, ASV bij. vēstnieks Maskavā Kenans, ASV bij. ģenerālsekretārs Lī, Arabu līgas bij. ģenerālsekr. Azams, ģen. Mekarturs (no militāro personību vidus pazudis arī ģen. Eizenhauers, bet par to viņš atrodams pašā pirmā vietā starp publiskās dzīves pārstāvjiem). No saimnieciskā lauka lielajiem pēc autora domām savu nozīmi zaudējis General Electric bij. ģenerāldirektors un aizsardzības mobilizācijas bij. dir. Vilsons, Dienvidamerikas alvas magnāts Hochsilds, Hitlera produkcijas ģenijs kara laikā Špērs, Pan American World Airlines prezidents Tripe. Izmests arī fanātiskais atomu zinātnieks un spiegs Fuks, ko Anglija notiesāja par nodevību, bet trīs vīri „no skatuves nogājuši", nāves saukti: Izraelas prezidents Veicmans, Evita Perone un amerikāņu filozofs Djuijs.

14 jaunie „augstā simta kārtā" paceltie ir: ārlietu ministrs Dalless, Adenauers, Italijas Degasperi, AFL pārstāvis Eiropā Brauns, britu strādnieku partijas kreisā spārna līderis Bevans, pustrakais Mosadeghs, Ēģiptes jaunais diktātors Nagibs, Izraēlas min. prezidents Bengurions, Dienvidāfrikas Malāns, Stīvensens, senātors Mekkartijs (viņš un Tafts ir vienīgie ASV kongresa locekļi „simtniekā"),

Visāda veida
RAKSTĀMMAŠĪNAS
r un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont.

AFL jaunais prezidents Mīnijs, Britu gaisa satiksmes sabiedrības (BOAC) prezidents sērs Tomass un 3 lielo un ietekmīgo izdevumu — Time, Life un Fortune — izdevējs un redaktors Lūss.

Saraksts rāda, ka mūsdienu pasaulē lielākais vārds vēl arvien pieder vīriešiem, jo 100 ievērojamo vidū atrodama tikai viena sieviete —Eleonodra Rūzvelte, un autors atzīstas, ka, lai kā viņš meklējis un taujājis, nav varējis atrast nevienu citu sievieti, kam pieņāktos vieta 100 „lielo" vidū: „Man godīgi jāsaka, ka šodien pasaulē trūkst tāda lieluma sieviešu, kāda bija Žanna d'Arka, Elizabete Brauninga un Marija Kirī."

Četrdesmit no Rabinsona izraudzītā simta ir amerikāņi, aiz kuriem ar lielu atstarpi seko britu un Padomju Savienības pārstāvji — pa 12; Vācija un Francija devusi pa 5, Itālija 4, Ķīna, Ēģipte, Šveice, Zviedrija un Ungarija pa 2, Kanada, Meksika, Dānija, Spānija (Ortegu i Gasē, bet ne Franko), Jugoslavija, Izraēla, Irāna, Saudi Arabija, Argentīna un Dienvidāfrikas ūnija pa vienam.

Autors dod arī īpašu klasifikāciju superlatīvos par visvarenāko vīru tagadnes pasaulē atzīstot Eizenhaueru, par visdespotiskāko Staļinu (grāmata publicēta īsi pirms „tautu tēva" nāves), visfanātiskāko — Malanu, vislielāko ģeniju — vēl arvien Einšteinu, visspējīgāko (the brainiest) un ar visvairāk izredzēm kāpt uz augšu — NATO stāba priekšnieku ģen. Grunteru, par visoriģinālāko radītāju — skulptoru Henriju Mūru, visciniskāko — Ortegu i Gasē (Rabinsons viņu nosauc par profašisma filozofu). Streptomicina atklājējs un Nobeļa prēmijas laureāts Dr. Veksmens pēc autora domām visvairāk darījis cilvēku labā, un visdaudzpusīgākais, protams, nav neviens cits kā Čerčils (valstsvīrs, orātors, rakstnieks, vēsturnieks, gleznotājs un — bonvivans); visvairāk mīlētā persona pasaulē esot Eleonora Rūzvelte (Hm? — Ref.)

Un tāda, lūk, izskatās pasaules 100 „lielo ranga tabula" Robinsona vērtējumā:

VIŅI VEIDO PASAULI

Politiskā un sabiedriskā laukā: Eizenhauers, Čerčils, Staļins, Dalles, Adenauers, Degasperi, Tito, Indijas Nerū, Maotsetungs, Čangkaišeks, Molotovs, Malenkovs, Berija, Mosadeghs, Saudi Arabijas valdnieks Ibn Sauds, Benguroins, Nagibs, Malans, Tafts, Stīvensens, Rūzvelte, Baruks, Mekkartijs, ASV augstākās tiesas locekļis un bij. Nirnbergas tribunāla prokurors Džeksons, Bevans, Etlijs, Francijas ārlietu ministrs Šūmans, Degolls, arodbiedrību Brauns, Nobeļa miera prēmijas laureāts Bančs (vienīgais nēģeris).

Militārā laukā: ģenerāļi Fredlijs, Grunters, ASV gaisa spēku komandieris Eiropā Norstads, Žukovs, britu feldmaršals Aleksanders, maršali Koņevs un Rokosovskis.

Saimniecībā: Fords, Henrijs Kaizers, Diponta milzīgo koncernu prezidents Grīnvalts, Volstrīta miljonārs un kara laika saimniecības mobilizācijas lietpratējs Eberstats, arodbiedrību varenie — Mīnijs, Rūters un Luiss, Padomju tirdzniecības ministrs Mikojāns, jau minētais BOAC vadītājs sērs Tomass, angļu lielās sabiedrības Lever Bros. un Unilever prezidents sērs Heivorts, zviedru rūpnieks Nenners-Grīns un indiešu rūpnieks Tata.

Presē un sakaru tīklā: Reader's Digest izdevējs un redaktors Volless, jau pieminētais Lūss, New York Times prezidents Sulcbergers, angļu laikrakstu magnāts Bīverbruks, krievu Erenburgs, Holivūdas filmu pasaules varenais Zanuks, un līdzīgs varenais radio un televīzijas laukā — Sarnofs.

Zinātnē: Einšteins, pirmais atomu sadalītājs amerikānis Fermi, fiziķis Nīls Bors, amerikāņu atomfiziķis Openheimers (personiski vadīja pirmo trīs atombumbu ražošanu), krievu iedzimtības zinātnieks Lisenko, zviedru biologs un ķīmiķis Kaspersons, amerikāņu botanikis un augu patalogs Stakmens, amerikāņu ķīmiķis Adams, amerikāņu ķīmiķis un inženieris Lengmjūrs (starp citu izgudrojis mākslīgo lietu) un amerikāņu aeronautikas inženieris fon Karmans.

Ārstniecībā un medicīnā: kanadiešu ārsts un sirds slimību speciālists Dr. Silji (vienīgais kanadietis sarakstā), penicilina atradējs anglis Flemings, streptomiciña atradējs prof. Veksmens, kortizona atradējs amerikāņu ārsts Kendalls, amerikāņu biokīmiķis Kons, Argentīnas fiziologs Dr. Husejs, amerikāņu chirurgs Blelaks.

Lielākā daļa zinātnē un veselības laukā pieminēto vīru ir Nobeļa prēmijas laurēāti, un zīmīgi, ka apmēram puse no šo nozaru pārstāvjiem — amerikāņiem dzimuši vai savu darbību uzsākuši Eiropā.

Baznīcas dzīvē: pāvests Pijs 12., protestantu teologs amerikānis Niburs, protestantu teologs šveicietis Bārts, žīdu teologs un filozofs Bubers.

Filozofijā un paidagoģijā: Bertrands Rasels, Alberts Šveicers, i Gasē, ēģiptiešu bij. izglītības ministrs Huseins (neredzīgs), amerikāņu ķīmiķis un pašreizējais augstais komisārs Rietumvācijā Kanents, amerikāņu paidagogs Hačinss, britu vēsturnieks Toinbijs.

Literātūrā: Eliots, Manns, Fokners, Hemingvejs, Kestlers, Malro, Sartrs.

Mākslā: Pikaso, meksikāņu gleznotājs Rivera, angļu skulptors Mūrs, šveicē dzimušais franču architekts Korbusjē, Toskanīni, Prokofjevs, Stravinskis, Berlins, Čaplins.

Robinsona darba izdošanas laikā un neilgajā posmā pēc tam valdību maiņas un nāve bijusi par iemeslu tam, ka no 100 „lielo" rindām atkal pazuduši vairāki vīri (Staļins, De Gasperi, Mosadeghs, Berija, Tafts, Bredlijs, Prokofjevs u. c.) un viņu vietā nākuši citi, — gan varbūt ne tik ievērojami, jo pasaulē viss mainās, īpaši cilvēku godība un vareniba.

Kā sākumā teikts, par Rabinsona vairāku izvēlēto personu lielumu un ietekmi var būt dalītas domās, taču šāds viņa mēģinājums katrā ziņā ir interesants, kaut arī tipiski amerikānisks — visu klasificēt un mērīt pēc svara un lieluma.

-abo-

THEATRE
346 COLLEGE IELĀ
VĪNES MĪLULIS
FIAKKERMILLI
(angļu teksts)
GALVENĀS LOMĀS:
GRETELL SCHOERG, PAUL HOERBIK un KARL SCHOENBECK
No pirmdienas 30. novembrī līdz sestdienai 5. decembrim.
Darba dienās sākums pl. 6.30 un 8.30 v., sestdien no plkst. 2.30 nepārtraukti. Vecā Vīne no bijušiem laimīgiem laikiem, burvīga un neaizmirstama mūzika, mīla, romantika un humors
DUBULTPROGRAMMA
Visi laipni ielūgti

John Labatt firmas alus darītava

John Labatt firmas alus darītava Toronto rīkoja pieņemšanu 12. novembrī, 311 King W. Fabrikas administrācija iepazīstināja apmeklētājus ar alus darīšanas metodēm, kādas tie lieto. John Labatt firmai Kanadā ir pavisam 3 fabrikas — Londonā, Ont. Montreālā un Toronto. Toronto fabrika ražoto alu piegādā viesnīcām, kā arī transportē uz Londonu, Ont., pildīšanai pudelēs, jo Toronto fabrika pudelēs nepilda. Hoteļiem piegādājamo alu pilda mucās, pēdējās rūpīgi pārbaudot kā tīrības, tā arī dezinfekcijas ziņā. Fabrikā ir modernas ierīces kā pašai ražošanai, tā arī uzglabāšanai. Fabrikas personālam ir iekārtotas attiecīgas atpūtas un ēdamtelpas, kur ik pēc 2 stundu darba kātrs strādājošais saņem bez maksas atspirdzinājumus vai nu alu, vai kafiju pēc pašu izvēles. Fabrikas administrācija konstatējusi, ka vairāk pērkot alu, mazāk kafiju.

Pēc fabrikas apskates demonstrēj divas skaņu filmas, vienu par veckanadiešu un otru par jaunkanadiešu sniegumiem. Pēdējā bija redzami dažādu tautību iecelotāji, kas ar savu pieredzi Eiropā ienesuši daudz jauninājumu Kanadā. No latviešiem rādīja Gotšalku, apmācot jaunos baletdejotājus; pāris vietās bija redzama arī Marisa Vētras seja, ar pīpi zobos, operas sagatašanas laikā.

Abas filmas bija vērtīgs sniegums, un klātesošie skaļiem aplausiem apliecināja savu sajūsmu.

Programmu ar uzrunām kuplināja A. T. Lennox Labatt firmas sludinājumu daļas vadītājs, John Sharp un E. B. Reid, abi no imigrācijas ministrijas, John Kidd — Canadian Council, un Mokshinsky — New Canadian Press pārstāvis.

Pēc priekšnesumiem viesus pacienāja ar garšīgām vakariņām.

Cik zināms, tad Labatt firma ir atsaucīga pret latviešiem. Savā laikā tā iemaksāja Daugavas Vanagiem $100.00 trūkumcietēju aprūpei. V.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST.
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

Pagājušā gadsimtā uu tagad...

Pasaules kara noslēgumā sabiedrotie izdeva boļševikiem daudzus tūkstošus vlasoviešu, ukraiņu, kazaku un kaukaziešu, kuŗi cīnījās vācu pusē par savu tautu atbrīvošanu no boļševisma. Visvairāk cieta kazaki, jo noslepkavošanai izdeva ne tikai „kara noziedzniekus" kaŗavīrus, bet arī civilos bēgļus: sievietes, bērnus un sirmgalvjus, kopā 25.000. Kā mums 14. jūnijs, tā kazakiem 1. maijs iegājis vēsturē, kā lielākā sēru diena. Varētu domāt, ka pielaistā kļūda būs atvērusi acis un pamodinājusi Maskavas hipnozē iegrimušās Rietumu pasaules sirdsapziņu, bet notikumi rāda, ka gaidītā atmoda nav vēl nākusi.

Pirms pamiera parakstīšanas Korejā, Dienvidkorejas prezidents Rī uz savu atbildību izlaida brīvībā daļu gūstekņu — ziemeļkorejiešu. Maskava par tādu Rī „nelikumīgu" rīcību sacēla veselu sašutuma vētru, kas atbalsojās visos kontinentos un AN locekļu jūtīgajās sirdīs, panākot to, ka turpmāk gūstekņu atbrīvošana tika pārtraukta. Kaut gan sarkano pusē šāda atbrīvošana, ieskaitot atbrīvotos savā armijā, notika jau sen pirms Rī akcijas, bet par to neviens neuztraucās.

Tagad Kremļa režijā tiek darīts viss, lai panāktu AN rīcībā esošo kara gūstekņu piespiedu repatriāciju, lai atkārtotos Jaltā parakstītais un Lincā reālizētais drausmīgais dzīvo dvēseļu iztirgošanas līgums. Repatriācijas sarunu un iespaidojumu atmosfairā gūstekņu traģismu palielina vēl tas apstāklis, ka kara laikā AN kaŗaspēka vadība pāri frontei izplatīja proklamācijas, kurās aicināja padoties gūstā, garantējot gūstekņiem brīvību.

Ir zināms, ka cilvēce, sevišķi Eiropas tautas, izejot cauri renesanses, liberālisma un reformācijas šķīstīšanās ugunīm un pārkāpjot 20. gadu simteņa slieksni, ir pacēlusies augstu gaišajos kultūras un civilizācijas kalnos, atstājot aiz sevis drūmos viduslaikus ar feodalismu inkvizīcijām, un raganu sārtiem.

Un tomēr, pieskaŗoties šoreiz tikai Korejas gūstekņu liktenim, jākonstatē, ka vairāk kā pirms 100 gadiem, kāda toreiz par atpakalpalikušu atzīta āziātu valsts — Turcija — gūstekņu jautājumā ir bijusi tālu priekšā mūsu dienu pasaules humānajiem valdniekiem. Illustrēsim to ar mazu, bet zīmīgu vēstures epizodu. Pēc 1834. g. noslēgtā Unkiaras — Skeleskas līguma Turcija apņēmās izdot Krievijai visus kara gūstekņus un dezertieŗus. Lūgumu īstenot bija uzdots Izet — Machmetam. Pēdējais, respektējot gūstekņu vēlēšanos, nosūtīja krievu konsulam Trapezundā tikai 2 brīvprātīgi pieteikušos, bet visiem pārējiem tūkstošiem gūstekņu lika izsniegt pases uz Machmedu, Achmetu u. c. vārdiem, piešķirot tiem eksiltiesības, tādējādi glābjot viņus no soda un vajāšanām. Tā rīkojās toreiz. Un tagad? J. S-iņš

VARENA CENŠANĀS

Kašķis

FEĻETONS

Kurš katrs, kas iespiestu vārdu vēl spēj izlasīt, zinās manu draugu Garibaldu Grumbugrambu. To pašu, kurš rekordus stāda sportā, rīmju kalšanā, debatēs un visādā sabiedriskā darbā. Vislielāko slavu Garibalds sasniedzis sportā — cīnīdamies pats ar sevi vai pret vēju un pulksteni (viņa paša definējums). Zinot viņa lielo vērienu, pretinieki viņam parasti nozūd kā čigāni krūmos, bet Garibaldam tādi nemaz arī nav vajadzīgi. Joka pēc, viņš kādreiz sacensās arī ar kaimiņsētas Jānīti. Bet vislabākie rekordi un ziņojumi presē draugam izdodas, ja nav pa kājām citi puskoka lēcēji.. Tad krīt pirmrekordi un personiskie rekordi kā no plaukta, sevišķi tādās populārākās sporta nozarēs kā skriešanā atmuguriski, lēkšanā uz visām četrām un salmu kulšanā. Jānītis viņam jau nav ne tuvu šādās techniskās izdarībās! — Reiz Garibalds iedeva Jānītim rokā starta pistoli, lai tas sevi nolaistu no starta vienā galā, kamēr pats to sagaidītu otrā galā ar chronometru. Jānītis, kā sākumā izšāvis, tā visu ceļu diedzot, ik pa pāris metriem sprūdējis šāvienus tālāk. Reizē ar Jānīti pie mērķa lentes ieradās arī policijas patruļvāgis... Bet Garibalds no neražām nebaidās un patlaban jau sasniedzis tik sensācionālu formu, ka lodi grūž pāri par astoņiem metriem un disku met pat pie divdesmit metriem.

Tikpat slavens ir dzejdaris Grumbugramba. Kaut pakersim tik vienu no viņa karstiem pantiem:

„Džude — skaista tā kā zieds,
Bet tai sirds ka krams ir ciets.
Trīsas mani traki krata,
Šī tik vēsi blenž un skata."

Amatu Grumbugrambam mūsu pagastā ir 99,9 proc no 101 iespējamiem. Tintes taupīšanas dēļ tik minēšu izcilākos posteņus: „Kemmēs pūtēju filharmonijas" goda prezidents, „Jaunās audzes veco dāmu" centrālās valdes priekšsēdis, „Konstruktīvās jumta organizācijas nākamām globālām apvienībām" ģenerālsekretārs u. t. t.

Visa šī kolosālā aktīvitāte spiež mūs dibināt vēl vienu organizāciju — Garibalda Grumbugrambas cienīšanas un darbību atceres svētku komiteju.

Jā, Garibaldam tuvojas jubilejas gandrīz vai lavīnveidīgi. Vispirms jau 25 gadu dzīvošanas jubileja, tad 20 gadu sporta jubileja (esot ar mammu spēlējis gumijballi jau 5 gadu vecumā); 15 gadu rakstniecības jubileja (esot 10 gadu vecumā pirmo domrakstu uzrakstījis); 10 gadu sabiedriskās darbības jubileja (esot bijis skolas cerību pulciņa kasieŗa palīgs jau 15 gadu vecumā). Kur nu vēl citas jubilejas nāsprām, ja labi padomā — p.p., dzīves baudīšanas jubileja, oponēšanas jubileja, (esot jau šūpulī sācis vareni bļaut pretim), „Melnā Pēteŗa" spēles jubileja un tā joprojām...

To ievērojot, mēs, tie tuvākie draugi, taisāmies arī izdot īpašu laikrakstu, jo jau pastāvošos izdevumos sleju daudzums ir par daudz niecīgs, lai cilidnātu censoņu censoni Garibaldu Grumbugrambu. Par nosaukumu jau esam vienojušies — „Rekordu rekords pirmrekordos". Cerībā tikt par redaktoru, es jau braucu pie populārā „Laipas" izdevniecības īpašnieka, lai studētu kā tikt pie līdzekļiem, ja pašam naudas nav un citi labu prātu negrib dot.

PRET KLEPU UN IESNĀM
DIANA DROPS
Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanos tām krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchītu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā.
Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis.
Aptiekāriet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.50

UZMANĪBU!
pasūtinot divi uzvalkus,
vai kostīmus gada laikā, otru pagatavoju
PAR $35.00
PAR $65.00 varat iegūt pēc mēra šūtu uzvalku
J. GRĪSLIS
188 Davenport Rd.
Tel. MI 5295
Toronto
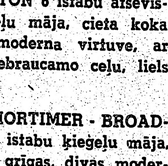

K. WILES
REAL ESTATE
Member
of Toronto Real Estate Board
Biroji Toronto:
173 DANFORTH
2725 YONGE ST.
1460 YONGE ST.
3195 DANFORTH
1675 BLOOR W.
1338 LAKE SHORE RD.
2264 KINGSTON RD.
PIEDĀVĀ:
12.500 EGLINGTON — YONGE 6 istabu ķieģeļu māja, cieta koka grīdas, garāžas iespējas. Zema iemaksa. Ieviākšanās pēc 6 mēnešiem.
$12.500 SWANSEA 6 istabu ķieģeļu māja, cietkoka grīdas, liela virtuve, garāža. Iemaksa $4.000
$13.800 MOUNT PLEASANT—EGLINGTON 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, cieta koka grīdas, moderna virtuve, ar blakus iebraucamo ceļu, liels dārzs.
$13.900 MORTIMER - BROADVIEW 6 istabu ķieģeļu māja, cietkoka grīgas, divas modernas virtuves, divas garāžas ar blakus iebraucamo ceļu.
$15.500 RUNNYMEDE — ANNETTE 8 istabu ķieģeļu māja, moderna virtuve, ekonomiska gaisa apkure (jauna krāsns). Garāžas iespējas. Ļoti laba izīrēšanai. Izdevīgi obligāciju maksājumi.
Un daudz citu īpašumu visos pilsētas rajonos
PĀRSTĀVIS
ALFRĒDS MEIJERS
Active Associate Member
T.R.E.B.
1460 YONGE ST.
Tel. birojā PR 1197, mājās MO 8219. 49

Dziesmu svētku pēdējās atskaņas

SVĒTKU SARĪKOJUMI DEVUŠ I ATLIKUMU $1.376.00

Jau pagājis labs laiks, kopš izskanēja pirmie latviešu Dziesmu svētki Kanadā, kas bija pulcinājuši ap 7000 apmeklētāju un izdevās labi arī materiālā ziņā. Lielo svētku koncertu, kas notika Meseja zālē, rīkoja rīcības komiteja, bet pārējie sarīkojumi bija nodoti Toronto latviešu organizācijām. LPB Kanadas Kopa rīkoja Rakstnieku vakaru, TLB Tautas deju rītu, apvienotie Toronto teātru ansambļi uzveda Skrodeŗdienas Silmačos, Latviešu YMCA noorganizēja Jaundarbu koncertu, Latvijas Daiļamatnieku Savienība rīkoja daiļamatniecības skati, Daugavas Vanagu ziņā bija lielā svētku balle. Blakus šiem sarīkojumiem notika arī sporta sacīkstes.

Ceturtdien, 19. novembrī, svētku rīcības komiteja, kuŗu vadīja priekšsēdis E. Krūka, sanāca kopā, lai pieņemtu Dziesmu svētku un dažādo sarīkojumu pārskatus un lemtu par skaidrā atlikuma sadali.

Vispirms Dziesmu svētku organizācijas komitejas priekšsēdis Dr. H. Tichovskis ziņoja par Rakstnieku vakara ieņēmumiem un izdevumiem. Tā kā Rakstnieku vakara ieejas cenas bija noliktas ļoti zemas, tad ienākumi bijuši tikai 167 dol. Ceļa naudām, honorāriem, viesu uzņemšanai un citiem izdevumiem izdoti 160 dol. Rīcības komiteja pārskatu pieņem un atlikumu atstāj kopas rīcībā.

Rīkotās sporta sacīkstes materiālā ziņā nebija devušas cerēto, kas pa daļai izskaidrojams ar to, ka bija jāmaina telpas, tā kā daudzi bija aizgājuši neīstā vietā. Sporta sacīkšu ieņēmums 121 dol., atlikums 1 dol. Pārskatu bez iebildumiem pieņēma.

Daugavas Vanagiem ar rīcības komiteju bija noslēgts rakstveida līgums, paredzot DV visu svētku balles atlikumu, bet DV savukārt uzņēmās paēdināt un izguldināt Dziesmu svētku koristus un diriģentus. DV Toronto nodaļas priekšs. biedrs K. Tannis ziņoja, ka DV paēdinājuši 400 personu un izguldinājuši 100 personu. Šo darbu veikusi Daugavas Vanagu Dāmu komiteja, kuŗai šīm vajadzībām nodaļa piešķīrusi 400 dolaru. Par balli DV nav pienākuma sniegt ziņojumu, bez tam, kā K. Tannis paskaidroja, galīgais pārskats vēl nav sastādīts, bet zināms, ka balle izdevusies ļoti labi. Balles atlikumu DV izlietos aprūpei. Rīcības komiteja vienbalsīgi atzīst, ka DV savus pienākumus ir izpildījusi pilnā saskaņā ar līgumu.

TLB priekšsēdis J. Popelis sniedza pārskatu par tautas deju rītu, kas, pretēji cerētam, bija izdevies ļoti labi un deva atlikumā $249.20. J. Popelis lūdza visu atlikumu atstāt TLB. Pārskatu pieņēma, bet J. Popeļa lūguma izšķiršanu atstāja uz sēdes beigām, pēc pārējo ziņojumu pieņemšanas.

Pārskatu par teātŗa izrādi sniedza M. Mangale. Teātŗa izrādē ieņemts $1000.25, bet izdots 663.41 dol. Atskaitot autora honorāru, puse no atlikuma iemaksāta rīcības komitejai, bet atlikušie $160 sadalīti starp ansambļiem līdzīgās daļās. Galvenie izdevumi bijuši par telpām — $140.00, honorārs režisorei $75.00, par dekorācijām $89.00, tramvaja biļetes aktieŗiem $67.50 utt.

Gaŗākas pārruna bija pie ziņojums par Jaundarbu koncertu, ko rīkoja Latviešu YMCA. Ž. Zentiņš paskaidroja, ka YMCA rīkojusi koncertu pārliecībā, ka atlikums paliek organizācijai. Bet vienā no pirmajām sēdēm, kad Ž. Zentiņš vēl nebija rīcības komitejā, pieņemts lēmums, ka puse no blakus sarīkojumu atlikuma paliek rīcības komitejai. Tā kā protokolos šis pienākums nebija atsevišķi fiksēts, kā tas bija ar citiem blakus sarīkojumiem, tad priekšsēdis E. Krūka izteica domu, ka YMCA nav spiesta pārskatu sniegt. Ž. Zentiņš tomēr bija ar mieru to nolasīt. Beidzot vienbalsīgi pieņēma lēmumu, ka respektējams Rīcības komitejas pirmais lēmums un tāpat vienprātīgi pieņēma Z. Šuriņa priekšlikumu, atstāt rīcības komitejai iemaksājamo summu Latviešu YMCAi tās mērķu sekmēšanai. To pašu attiecināja arī uz TLB.

Jaundarbu koncerta ienākums ir $501, bet izdevumi $234.95. Honorāros izmaksāti $145.00, telpu īrei $45.00, autora honorāri nodoti LNAK. Atlikums, ieskaitot rīcības komitejas piešķirto daļu, ir $239.45. Rīcības komiteja pārskatu pieņem bez iebildumiem. Latviešu YMCAs pārskatu bija pārbaudījusi revīzijas komisija.

Kasieris P. Broks iepazīstināja rīcības komiteju ar ienākumu un izdevumu galveniem posteņiem. Par biļetēm svētku koncertā ieņemts $3.747, par programmām $390.13, dziesmu svētku nozīmēm $291.50 utt. Pavisam ieņemts $4.876.00, ieskaitot arī teātŗa atlikuma daļu, bet izdots ap $3.026. Rīcības komiteja nolēma, ka vēl jāizmaksā honorāri septiņiem diriģentiem, katram $25.00, bet koriem piešķīra izmaksas atkarībā no koristu skaita, rēķinot vienu dolaru uz korista, pavisam 289 dolaru, un honorāru $10 Z. Lazdai. Atskaitot papildus izdevumus, atlikums ir $1.376. Par atlikušās summas izlietošanu rīcības komitejas locekļi bija dalītās domās. Organizācijas komitejas prsēdis H. Tichovskis ierosināja 600 dol. atstāt nākošo Dziesmu svētku vajadzībām, bet daudzi domāja, ka šāda summa ir par lielu. Lai naudas sadale būtu pārdomāta un nesasteigta, tad E. Šķobe ierosināja sēdi pārtraukt un par atlikuma izlietošanu lemt nākošā sēdē. Ierosinājumu pieņēma, un nākošo sēdi nolika 26. novembrī.

PRESES KONFERENCE BOSTONĀ

Latvijas valsts 35 gadu atceres gadījumā LNC ārējo sakaru nozares vadītājs V. Lambergs 20. novembrī Bostonā bija sasaucis amerikāņu preses konferenci. Preses konferencē ieradās Bostonas lielāko laikrakstu The Boston Post, The Boston Globe, The Boston Herald, The Boston Traveler un Hersta koncerna laikraksta The American Sunday pārstāvji. Preses konference ilga pusotras stundas. Bez informācijas par Latvijas likteni un latviešu tautas brīvības cīņu dzimtenē un brīvajā pasaulē, V. Lambergs lūdza amerikāņu presi piešķirt lielāku vērību Baltijas valstu problēmām. Preses konferencē noskaidrojās, ka minēto laikrakstu pārstāvji neko nezināja par Kerstena izmeklēšanas komisijas nodibināšanu, nemaz nerunājot par sūtņa K. Zariņa apmeklējumu pie valsts sekretāra Dž. F. Dallesa, kā ASV viceprezidenta R. Niksona un arī prof. L. Liberta gleznas pasniegšanu prezidentam D. Eizenhaueram. V. Lambergs arī informēja, ka Bostonā drīzumā nodibināsies Baltiešu sadarbības birojs, kas varētu regulāri noturēt preses konferences un tā sistēmātiski iepazīstināt amerikāņu laikrakstu redakcijas ar Baltijas valstu jautājumu. V. Lambergs cildināja The Boston Post īdzdevēja Džona Foksa pretkomūnistiskos ievadrakstus, kas pilnīgi izteic baltiešu viedokli ciņā pret komūnismu — komūnisms ir jāizmīcina, iekams komūnisms nav iznīcinājis rietumu civilizāciju. Vairāki amerikāņu žurnālisti uz to iebilda, ka tā ir preventīvā kara sludināšana.

Jauns ātruma rekords gaisā

No Losandželosas ziņo, ka Savienotās Valstīs sasniegts jauns pasaules ātruma rekords gaisā. Skota Krosfilda vadītā lidmašīna sasniegusi 1.327 jūdzes stundā, par 2,01 reizēm pārspējot skaņas ātrumu.

Raķešlidmašīna izšauta no kāda B-29 bumbvedēja 32.000 pēdu augstumā, bet savu lielāko ātrumu sasniegusi līmeniskā lidojumā virs 60.000 pēdām.

Padomju Sav. izgudrojumi

No Londonas ziņo, ka krievi nākuši klajā ar veselu virkni dažādu izgudrojumu. Tā Padomju Savienības zinātnieki esot bijuši pirmie, kas izgudrojuši raķeti, mīnu metējus un ātršāvējus lielgabalus. Arī automatiskās šautenes esot krievu izgudrojums.

JAU TRIMDĀ JĀDOMĀ PAR BALTIJAS FEDERĀCIJU

Dr. M. Anysas federācijas konstitūcijas projekts

Baltijas Federācijas Kanadā priekšsēži mainās rotācijas kārtībā. Šogad prezidē mācītājs A. Lūsis. Federācijas mērķi ir cīnīties par Baltijas tautu brīvību, veicināt sadarbību baltiešu starpā un sniegt efektīvu palīdzību katrai tautai emigrācijā. Federācijas prezidijā ar balss tiesībām piedalās arī Baltiešu Sieviešu Padomet Kanadā — visu triju tautupārstāves. Baltiešu Sieviešu Padomē Kanadā šogad prezidē I. Švanka.

Piektdien, 20. novembrī sv. Andreja baznīcas telpās notika Dr. M. Anysas (liet.) referāts: Nākotnes Baltijas Federācijas konstitūcijas projekts.

Priekšsēdis A. Lūsis, sanāksmi atklājot, starp citu teica, ka pirmoreiz trimdā veltīta tik nopietna vērība Baltijas Federācijas problēmām.

Dr. M. Anysas, kas savā laikā bijis Klaipēdas apgabala direktorijas loceklis, priekšlasījuma ievadā atzīmēja, ka par Baltijas Federāciju līdz šim ir rakstīts tikai laikrakstos žurnālistu skatījumā un referenta uzmetums ir pirmais praktiksais priekšlikums.

Projekta sākumā uzsvērts, ka ikvienam federācijas partnerim neierobežota suverēnitāte, ar pieņemi, ka ikvienā Baltijas valstī jābūt demokratiskai iekārtai. Pēc referenta ieskatiem federācijas līgums vispirms jālīgst uz desmit gadiem.

Katrai federācijas valstij paliek pilnīgi patstāvīga diplomātiskā pārstāvniecība un diplomātisko pārstāvju izraudzīšanai nav izprasāms Federācijas akcepts. Blakus ikvienai atsevišķās valsts valodai kā oficiālā sarunu un sarakstes valoda varētu būt angļu valoda. Ārēji Federāciju reprezentētu kopējs karogs, bet katrai valstij joprojām paliek viņas nacionālais karogs. M. Anysas domā, ka svarīgs ir arī galvaspilsētas jautājums, bet tas varētu noskaidroties vēlāk atkarā no dzīves prasībām. Federācijas parlamentu pēc referenta projekta nevēl tauta, bet tajā ieiet no katras tautas parlamenta pa 20 pārstāvjiem. Locekļu skaits vienāds tāpēc, ka pretējā gadījumā skaitliski lielākā tauta varētu uzspiest otrai savu gribu un tā apdraudēt tās suverēnitāti. Federācijas parlamenta locekļi patur arī balss tiesības savos parlamentos. Ja kādam notek pilnvaras nacionālā parlamentā, tad viņam jāaiziet arī no kopējā parlamenta un viņa vietā sūta citu. Parlamenta priekšsēdi ievēl uz vienu gadu, un tie mainās valstu alfabētiskā kārtībā. Pieņemtie likumi jāpublicē valstu dalībnieču un angļu valodā, un katrs teksts ir autentisks. Likumiem jābūt publicētiem valdības oficiozā. Tikai pēc likumu publicēšanas tie iegūst likuma spēku. Ja kāds no partneŗiem nepiekrīt likuma izdošanai, tad nedēļas laikā var protestēt un to iztirzā no jauna. Dr. M. Anysas paredz, ka visiem likumiem jātiek vienbalsīgi pieņemtiem, jo tikai tādā veidā Federācija varēs rast ceļu kopējai sadarbībai. Kvorums ir 4/5 no parlamenta locekļu skaita.

Federācijai ir sešas ministrijas: aizsardzības, ārlietu, finanču, tieslietu, satikmes un izglītības. Katras ministrijas priekšgalā atrodas trīs ministri, pa vienam no katras valsts. Katrai ministrijai ir sava kanceleja un ministru kabineta sēdes notiek reiz mēnesī. Sēdes vada ministri, rotējot alfabētiskā kārtībā. Ministriju kancelejas augstākie ierēdņi ir vienādā skaitā no katras valsts, tāpēc, ka bieži vien augstākiem ministrijas ierēdņiem ir liela ietekme uz ministrijas darbību. Ministrijas sagatavo parlamentā apskatāmos likumprojektus.

Ārlietu ministrija pārstāv federācijas ārpolitiku. Kaut diplomātiskos pārstāvjus izrauga katra valsts patstāvīgi, tomēr kopēji vienojas, kur šādi diplomātiskie pārstāvji vajadzīgi. Mazāk nozīmīgās vietās iztiek tikai ar vienas valsts diplomātisko pārstāvi, kuŗš tad reprezentē arī pārējās federācijas valstis. Referents īsumā pakavējās arī pie tiem jautājumiem, kas saistās ar vīzu un ieceļošanas atļauju izsniegšanu un nāk šinī ziņā jau ar konkrētām vadlīnijām, kur vērība piešķirta ar šo operāciju saistītiem valsts ienākumiem, kas ir prāvi un kuŗus neviena valsts nevēlēsies zaudēt. Finanču ministrijai būtu jāizveido arī muitas ūnija uz pieciem gadiem. Līkumdošanas ceļā jāpanāk vienoti muitas tarifi. Tāpat M. Anysas izstrādājis projektu, kā norēķināties federācijas partneŗiem sakarā ar nevienādām akcīzēm atsevišķās valstīs, lai viena valsts nepelnītu uz otras lēses. Sevišķi svarīga ir vienota naudas sistēma, tai jāpamatojas uz zelta bāzes. Baltijas federācijai jādibina Emisijas banka, kuŗā ikviena valsts ieiet kā līdzīgs partneris.

Aizsardzības ministrija rūpējas par valsts aizsargāšanu pret ārējiem ienaidniekiem, un šim uzdevumam ir kopējs ģenerālstābs. Katrai valstij savs militārais kontingents, ko nosaka ģenerālstābs. Armijai ir vienāds ietērps, apzīmējumi dienesta pakāpēm un vienveidīgi ieroči. Komandas notiek nacionālā valodā, bet augstākiem virsniekiem jāprot federācijas kopējā valoda. Tāpat jāizveido sava Kara Akadēmija un jāorganizē sava kara rūpniecība.

Tieslietu ministrijai vispirms jāpanāk, lai izbeigtos nevajadzīgā sarakste, kriminālnozieduieku izdošanā. Jāizveido arī vienveidīgi soda likumi un civiltiesības. Likumdošanā jāiet moderni ceļi un jāseko jaunākām atziņām.

Izglītības ministrijai jārūpējas, lai ikvienas tautas jaunatne skolās mācītos pārējo federācijas valstu vēsturi, ģeografiju, literātūru u. c. mākslas u.t.t. Tas tuvinās tautas un stiprinās federāciju. Ticības lietu kārtošanā jāvalda ticības brīvībai, un šos jautājumus kārto katra valsts pati.

Satiksmes ministrija rūpētos par vienādiem satiksmes tarifiem uz dzelzceļiem, ostās u. t. t., lai tādā veidā rastu ērtu satiksmi un neviena valsts neprofitētu uz otras lēses. Šīs minitrijas uzdevums būtu arī satiksmes ceļu un satiksmes problēmu kopēja atrisināšana.

Dr. Anysas referātu nobeidzot, pasvītroja, ka pienācis laiks šīm problēmām pieiet ar vislielāko nopietnību un rūpēties, lai tiktu radīti visi priekšnoteikumi, lai Baltijas Federāciju pēc mūsu dzimtenu atbrīvošanas varētu iedzīvināt.

„Tas ir mūsu trimdinieku uzdevums, jo dzimtenē palikušiem šo jautājumu kārtošana nav iespējama. Ja mēs to nespējam un negribam, tad nav vērts, ka runājam par Baltijas tautu labo sadarbības gribu," nobeidza referents.

Sekojošās debatēs ar plašāku projekta izvērtēšanu no latviešiem uzstājās Švanks, bet no igauņiem Ekbaums.

Visu kopējs vēlējums bija, lai šī ideja nākotnē īstenotos.

Divu nedēļu laikā Dr. M. Anyas projektu cels priekšā centrālām nacionālām organizācijām apspriešanai.

DIVI JAUNI LATVIEŠU UZŅĒMĒJI

Dāmu un kungu drēbniekmeistars Voldemārs Adītājs, kas var atskatīties uz 25 gadiem savā amata nozarē, iekārtojis savu drēbniecības uzņēmumu 728 St. Clair W, kur kopā ar Ausekli Jansonu paveikuši priekšdarbus arī pirmās latviešu ķīmiskās tīrītavas atvēršanai, kas savu darbību uzsāk 8. decembrī. Praktiski tā darbosies kā saka, uz riteņiem, un tautiešus aprūpēs ar zibenīgu piegādi mājās, veicot pasūtījumu 24 stundu laikā un pat vēlāk. Uzņēmums šai aristokratiskajā rajonā pastāv jau 25 gadi un izpelnījies klientu uzticību. Pazīstot abu jauno uzņēmēju enerģiju un darba mīlestību, varam būt droši, ka tas atradīs plašu atsaucību arī latviešu saimē.

Līdztekus ķīmiskai tīrītavai pie uzņēmuma pastāvēs arī drēbniecības darbnīca. Šīs pasākums izveidojies īsā laikā, jo V. Adītājs vēl tikai nesen no Montreālas pārcēlās uz Toronto. Savas amata agitas A. uzsācis 1928. gadā Rīgā. Vācijā IRO uzdevumā noorganizējis un vadījis drēbniecības šūšanas un piegriešanas kursus Lingenā, kuŗus beiguši pāri par 200 tautiešu. Kanadā ieradies 1951. g. un visu laiku kā amata meistars strādājis pazīstamā Tip Top Tailors sabiedrības drēbniecības uzņēmumā. Kad vairākos gadījumos uzvalku pasūtinātāji Toronto uzņēmumā ieraudzījuši V. Adītāja darinātos uzvalkus ar „plato krūti" un eleganto līniju, tie atsaukuši savus pasūtinājumus un griezušies pie paša meistara. Apstākļi un amata izcilā prasme izšķīrusi turpmāko darbību, tādēļ V. Adītājs savu darbu lielajā firmā atstāj un kļūst neatkarīgs. Darba viņam ir pilnas rokas, un savā pasākumā viņš saistījis arī vairākus speciālistu. Atzīmējams, ka Montreālā viņš šūdinājis kostīmu pat tādai slavenībai, kāda ir kanadiešu dziedātāja Mekkenzija, kas visbiežāki uzturas ASV un dzied kopā ar pazīstamo tenoru Mario Lanzu. No latviešiem pie meistara savus uzvalkus pastāvīgi pasūtina gleznotājs Jānis Tīdemanis. Pats amata meistars piezīmē, ka nekas nav tik grūti, kā piegriezt un pielaikot uzvalku korpolentam augumam tā, lai tas „sēdētu kā uzliets." Kādam turīgam kanadietim, kuŗam laika nav bijis nākt uz pielaikošanu, nācies pagatavot manekenu, kas izmaksājis krietni vairāk kā pats uzvalks, bet toties „ancuks" kungam tā iepaticies, ka pasūtinājis veselus trīs. Nedrīkst aizmirst, ka tādš uzvalks, kas apstrādāts „trieciena tempā" un gājis cauri neskaitāmām rokām, nekad neapmierinās latviešu pasūtinātāju un tādēļ tie labprāt uzmeklē amata meistarus, kas strādā ar eiropiešu metodēm: lēnāk, apdomīgāk un labi. „Labāk septiņas reizes nomērīt un tad nogriezt," saka amata meistars, „nekā nogriezt nepareizā mērā un uzšūt uzvalku — maisu." Daudzi nemaz nezina, ka pasūtināts uzvalks nemaksā ne centa vairāk kā gatavie veikalos. Pazīstot Adītāja uzņēmību, nav nekāds brīnums, ka viņš Toronto latviešu apģērbs pēc mēra, stājas un gaumes.

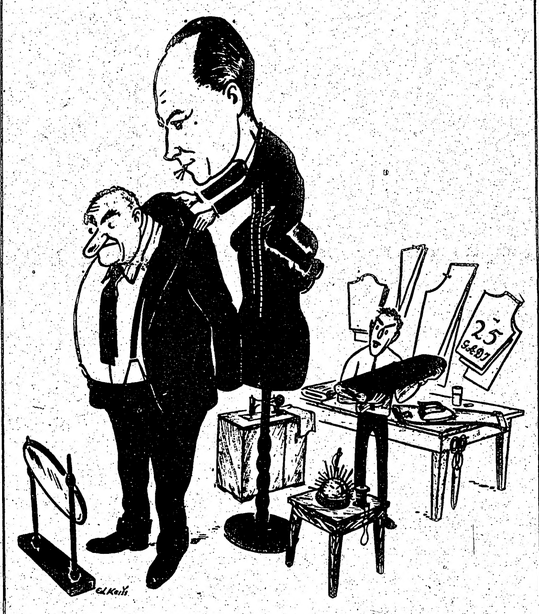

Pēc mēra šūts uzvalks sēž katram „kā uzliets", noskatījies Ed. Keišs.

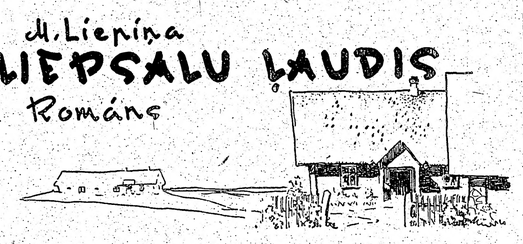

(2. turpinājums).

Pati daba gan mazliet traucēja tautiešu labsajūtu. Sākās nemitīgas lietus gāzes, un ūdens tā pārplūdināja visas Jelgavas ielas, ka vīriem vienā otrā gadījumā vajadzēja sievas ņemt pār pleciem, lai tās nesamērcētu savas jaunās kurpes. Važoņus nevarēja dabūt, tie jau sen grāba zelta kaudzes.

Un tomēr par spīti visiem šiem traucējumiem, kas tās bija par dienām! Tās latviešu cilvēks ne mūžam neaizmirsa! Ikvienā radās tāda pašcieņa, tāda vērtības izjūta it kā viņš būtu ieguvis puspasaules!

Un, tiešām, šie lielie ierosinošie svētki parādīja jau augstu māksliniecisku latviešu tautas vienprātības loku, kas ietvēra sevī visu latviešu tautu. Tas bija gandrīz vai pārcilvēcisks spēks, kuŗa priekšā nodrebēja latviešu tautas nicinātāji un verdzinātāji. Tie saprata, ka verdzināšanas un apspiešanas sistēma vairs ilgi nevarēs pastāvēt, un ka turpmāk vajadzēs meklēt kādus samierināšanās veidus.

Arī D... pagasta koris dziesmu svētkos izpelnījās godalgu, par ko sevišķi priecājās skolotājs Ābele un ar vēl lielāku sajūsmu nodekās turpmākam svētīgam darbam. — Jau astoņi gadi Ieva bija nodzīvojusi pagastmājā un nemaz nemanīja, kā šie gadi pagājuši. Viņa jutās laimīga un nekā vairāk no dzīves nevēlējās. Jaunības, nelaikā apraktā mīlestība putekļiem, jo viņa sirsnīgi bija iemīlējusi Kārli un labāku vīru nevarēja iedomāties. Pašlaik gan laimīgās dienas tika aizēnotas ar mīļotā tēva pēkšņo nāvi, kas nāca tik negaidīti, ka sirdssāpes bija sevišķi asas.

Un tagad Kārlim sākās rūpes par Tauriņu ģimeni ar trim nepilngadīgiem bērniem. Tauriņš bija lielisks tirgotājs un labs cilvēks, ieredzēts visā apkārtnē, jo nevienam nekā neliedza grūtā brīdī. Bet viņš labprāt pavadīja laiku ar saviem draugiem pie labas glāzes vīna vai alus, kādēļ visas veikala darīšanas atradās nelietderīgās rokās, jo Ilze, ar visu savu aso, apķērīgo prātu viena nespēja pārzināt grāmatvedību. Tagad, Kārlim iedziļinoties grāmatvedībā, bija jāpārliecinās, ka ļoti daudz mantu izdots uz parāda bez kāda paraksta, kā arī aizdota nauda draugiem uz goda vārda, un tas viss bija tikpat kā jānoraksta zaudējumos, jo maz bija to godīgo, kas zināja un atcerējās savu pienākumu. Un tā izdaudzinātā bagātā linu tirgotāja mantas stāvoklis izrādījās ne visai apskaužams.

Kad viss tas atklājās, tad Ilze ar bērniem saprata, ka tirgotava jāizbeidz. Krogu turēt arī neviens no skolotiem bērniem nevēlējās. Nolēma visu izbeigt un nākamos Jurģos pāriet dzīvot uz Liepsalām, palielu pusmuižu, ko Tauriņš jau ilgus gadus bija turējis uz nomu. Kārlim nu vajadzēja pārskatīt arī Liepsalas, ko apstrādāja pusgraudnieki. Liepsalu pusmuižā nebija nekāda ienesīga vieta — daudz purvainas, nederīgas zemes, bet bērni to bija iemīļojuši skaistās dabas dēļ, tāpēc Tauriņš to neatlaida, bet ik gadus sedza iztrūkumu no sava maka. Pusgraudnieki zaga un neapstrādāja zemi, kā pienākas, bet tā kā Tauriņam lieka nauda vienmēr turējās, tad viņš uz visām šīm nebūšanām skatījās caur pirkstiem. Bet kā tagad samaksāt augsto renti? Šīs visas pārdomas nodarbināja Gobas prātu, jo tagad viņš bija šis ģimenes aizbildnis. Tā vēlējās Tauriņa kundze. Atlika tikai pabrīnīties, kur Kārlis rada spēku visu to veikt. Ieva, vienīgā zināja, ka viņš caurām naktīm šķirstīja tirgotavas papīrus, rēķināja un, tikai mazai gaismiņai svīstot, devās pie miera.

Tās bija grūtas dienas, līdz izbeidza tirgotavu, bet Kārlis tā mīlēja Ievu, ka viņam neviens upuris viņas ģimenes labā nelikās par grūtu. Viss, kas Ievai bija mīļš un tuvs, bija arī viņam tuvs un mīļš, un viņš kā brālis, kā tēvs pieķērās Ievas ģimenei un ar lielu sirsnību par to rūpējās.

Uu kur tad nu vēl sabiedriskā dzīve? Vajadzēja korī dziedāt, nolasīt pa reizei kādu referātu un šad tad pat uzņemties kādu lomu teātrī. Ieva apbrīnoja viņa spējas un centās vienmēr un visur viņa darbu atvieglot, līdzināt ceļu, lai nekādas nepatikšanas neaptumšotu viņa labos centienus. Un viņi abi tā uzticējās saviem tautiešiem, ka neviena aizdomīga doma par tiem neiezagās viņu sirdīs, tāpēc arī tie nemanīja, ka pagastā bija ļaudis, kas savus vakarus pavadīja krogū pie alus glāzes un nevis pie avīzes, un tie nu bija tie, kas sāka visādi tenkot par skrīveri, kas laiku vairāk pavadot Tauriņu ģimenē nekā pagastmājā. Protams, atkal vislielākā baumotāja bija Grāpene. Kad reiz nebija ieradies pagasta vecākais un Kārlis viens pats nevarēja viņas lietu nokārtot un lika viņai otrreiz pienākt, tad viņā tā ārdījās, ka visam pagastam to vajadzēja zināt. Viņa skrēja no mājas uz māju, neganti lādēdamās:

„Vai tas kad redzēts, vazāt tā aiz deguna nabaga sievieti!? Gribēju, lai Grāpim nepiedzen galvasnaundu, bet šis bez pagasta vecā to viens nevarot! Nu ko no viņa ņemsi, ko nopelna visu nodzer, ne bērniem, ne man pašai ko ēst. Vecais skrīveris vienmēr par nabadziņiem žēlojās, bet ko šis te? Iecirtis degunu papīros, pat uz tevi nepaskatās! Un tad vēl nosauca mani par baumu vāceli, lai labāk ejot strādāt! Kāda es šim baumu vācele? Melš tādus niekus, kā negudrs! Padzīt tādu pagastam un pieņemt kādu kārtīgu skrīveri! Šito lai pats jupis parauj!" tā mēļoja Grāpene un bizenēja no vienas mājas uz otru, kaut gan pa to laiku viņa varēja krietni piepelnīt, gan vērpdama, gan spalvas plucinādama, bet viņai uz darbu maz nesās prāts. Citiem patika klausīties viņas tenkās, citi viņu necietā un aiztrenca. Tādās mājās tad viņa arī neiegriezās. — Gobas labos centienus sabiedriskā dzīvē veicināja skolotājs Ābele un pagasta vecākais Ūdris, un, tiešām, trijatā klutūrālais darbs veicās ar uzviju. Viņi nodibināja zemkopības biedrību, ko visi lauksaimnieki apsveica ar gavilēm. Gada laikā ar biedrības līdzekļiem ieguva pirmo kuļammašīnu, kas apkalpoja visus biedrus. Tā no šo triju cilvēku sadarbības svētība plūda, un prātīgākie pagasta ļaudis nevarēja diezgan vien viņus uzteikt.

Un tā gāja dienas un gadi, un, likās, laime nekad neatlaidīsies no Gobu ģimenes: bērni bija veseli, visi trīs jau gāja pagasta skolā un Ieva kā skudra tekalēja no kūts uz klētīm, no klēts uz savām gaišām, saulainām istabām, kur krāšņas puķes rotāja visus logus. Nemitīgās jautrās bērnu čalas priecēja vecāku prātus. Un kādu patiku Ieviņa izjuta, ka viņas vīrs iet tautas priekšgalā, visu cienīts un mīlots! Agrāk tikai sveštautieši vadīja tautas likteni, kropļoja jūtas un prātus un nelāva tai garīgi attīstīties. Līdz šim neviens pagastā neizjuta īstu laimi, īstu darba prieku. Sabiedriskā dzīve nīkuļoja, visi jutās nospiesti, mazi, nespēcīgi, bet tagad Goba rādīja saviem tautiešiem, ka viņi paši var izdailot savu dzīvi, var atvieglot kopējiem spēkiem smago darba nastu, drīkst justies līdzvērtīgi sveštautiešiem.

Bet tad notika kaut kas tik negaidīts, satriecošs, kas ienesa uz laiku atslābumu visos kultūrālos un saimnieciskos pasākumos. Pagasta vecākam Ūdrim, braucot ar linu vezumu uz Rīgu, kailsalā zirgam bija slīdējusi kāja un vezums bija apvēlies grāvī, un viņš zem tā nosmacis. Tā bija tik briesmīga vēsts, kas zibeņa ātrumā aplidoja visu pagastu un satrauca visus ļaudis. Ūdra nāve vissāpīgāk ķēra Gobu, jo viņi bija tik labi sastrādājušies. Pa visu šo laiku ne mazākās nesaskaņas ne pagasta lielās, ne sabiedriskā darbā!

Goba sadrūmis sēdēja kancelejā un domās visnotaļ kavējās pie lielās nelaimes, jo zināja, ka šodien Ūdris vairs neieradīsies un nesēdēs kā parasts viņam pretim. Viņš nespēja valdīties un nespēkā saļima uz galda.

Tādā stāvoklī viņu atrada Ieva, kas centās viņu visādi mierināt.

„Cilvēks kā niecīgs puteklītis lielā visumā! Šodien viņš te, rīt tā vairs nav!" nelaimīgi izsaucās Kārlis. „Cik simtām reižu viņš ir minis pagastnama pagalmu, un tagad uz visiem laikiem apklusuši viņa soļi. Vai tas nav neizprotami, neaptveŗami? Te nu tu redzi, Ieviņ, spēks, drosme, laba griba, viss tas sadrūp zem liktena ļaunās varas! Saki, mīļā, vai pēc visa tā, vēl ir vērts cīnīties, sapņot par labāku nākotni, ja nezina, ko rītdiena nesīs?"

„Jā, aizvakar vēl viņš ienāca pie manis, es pacienāju ar saldiem cepumiem. Viņš bija jautrs, visu laiku jokoja ar bērniem," Ieviņa piebalsoja savam vīram.

„Es pat iedomāties nevaru, ka viņa vairs nebūs mūsu starpā. Jā kādreiz gars pagura, tad viņa modrā, drošsirdīgā runa iejūsmināja mani vēl daudz cēlākam, drošākam darbam. Ja sirds sākā atsilt, tad viņa aizrautīgie pierādījumi iekūra to no jauna un personīgais „es" it kā aizmirsās un apklusa."

„Jā, viņa nāve pārāk sāpīgs sitiens mums visiem," noteica Ieviņa.

Te atskanēja viegls klauviens un kancelejā ienāca Tīrums, pagasta vecākā Ūdra māsas dēls. Godbijīgi cepuri rokā turēdams, viņš tūliņ uzsāka savu lišķa valodu:

„Es, cienījamais skrīveŗa kungs, esmu nelaimīgā pagasta vecākā pusmāsas dēls, tādēļ gribēju zināt, vai pie jums glabājas viņa testaments."

„Viņš nekādu testamentu nav atstājis," neizpratnē brīnījās Goba.

„Nu tad es esmu viņa vienīgais, likumīgais mantinieks," priekā gavilēdams izsaucās Tīrums. „Mēs abi ar māti"... Un nogriezies sāņus viņš salika abas rokas kopā un čukstēja:

„Es tev pateicos, augstais Tēvs, ka neesi aizmirsis mani un esi man, tavam nelaimīgajam nabaga dēlam, piešķīris tik lielu bagātību. Tagad man vairs nebūs sviedri jālej, jo nu man īr māja, un es būšu tās mājas saimnieks."

Tad līksmā aizrautībā viņš atkal griezās pie Gobas.

(Turpinājums sekos).

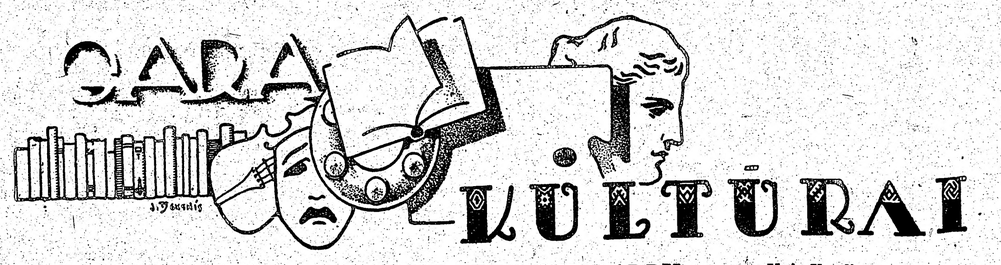

SVĒTCERĒ PAR LAVIEŠU ZEMNIEKU UN DARBU

GLEZNOTĀJA J. JĒGERA 25 GADU DARBA JUBILEJA

Mums visiem vēl labā atmiņā gleznotāja Jūlija Jēgera klusās, svinīguma pilnās lauku darba un atpūtas brīžu ainavas no izstādēm Rīgā, Kaļķu ielas salonā. Latvijas Valsts mūzejā un citur. Daudzi viņu atcerēsies arī no izstādēm Vācijā, Lībekas pilsētā, kur viņa gleznas ļāva skatītājiem raudzīt vēl neieņemto Latviju — Latviju mākslinieka pārdzīvojumā. Kas L. Libertam ir dekorātīvā krāšņumā tērptās pilsētas un baznīcas, kas Kalmītem ir vizionārās rijas, tas Jēgeram ir Latvijas lauku ainavas, siena gubas, labības statiņi un cilvēki gan darbā, gan atpūtā. Tā ir gleznotāja J. Jēgera pasaule, un šī: pasaule nu jau kopš 25 gadiem ir neatdalāma latviešu gleznieciības daļa, t. i. sākot ar 1928. gadu, kad viņš vēl kā Latvijas Mākslas Akarēmijas audzēknis izstādīja 2 lauku žanrus Kaulbarsa mākslas salonā Rīgā, Valņu ielā. 1929. gadā J. Jēgers beidz Latvijas Mākslas Akadēmiju, prof. Tilberga figurālo darbnīcu. Visvairāk tomēr savā mākslā viņš ir guvis no V. Tones, un viņam vistuvākie ir Rīgas grupas pārstāvji. Studijās un neatlaidīgā darbā ir pagājuši vēlākie gadi, it īpaši pievēršoties liela formāta audekliem. Mākslinieka sveša ir reklāma, skaļi saukļi. Ne māksla mākslai, bet māksla patiesībai ir J. Jēgera darbu motīvs. Ne intellektuālās iedomas, bet gan fiziskai acij redzētais un dvēselē pārdzīvotais ir J. Jēgera darbu glezniecišķā valoda.

Latvijas neatkarības laikā J. Jēgera darbi ir bijuši izstādīti Parīzē, Florencē, Venecijā un Romā. 1942. gadā viņam piešķīra Kultūras Fonda godalgu. Pēc 2. Pasaules kara viņš piedalījies A. Prandes organizētās izstādēs Parīzē un Amsterdamā.

Lielais izceļošanas vilnis 1950. gadā mākslinieku aiznes Minesotā, kur sākumā laiks paiet grūtā darbā. Darbs sālauž viņa veselību. Ir pat tāds brīdis, kur dzīvība ir vairs tikai mata galā. Pamazām viss tomēr vēršas uz labu. Mākslinieks atgūst spēku un veselību, kaut arī nevar vairs veikt ikdienišķu maizes darbu. Mums varbūt ir grūti izprast, kāpēc Dievs novēlējis māksliniekam tik smagu cīņu ar veselību, lai varbūt mēs tai pašā laikā nojaustu, ka Dievs viņam ir uzlicis daudz lielāku pienākumu — nepagurstoši gleznojot, turpināt latviskās pasaules attēlošanu pārlaicīgo vērtību gaismā. Aizņemts maizes darbā, mākslinieks lielāko tiesu bija atrauts no gleznošanas. Tikai beidzamā laikā pēc pārciestās slimības viņš tai ir varējis nodoties vairāk. Ir radušās vairākas eļļas gleznas, kā arī akvareļi, kur dominē gaišāka krāsainība, liriskāka vienkāršība, iepretī viņa agrāko gleznu noskaņotajam svinīgumam.

Mākslinieka nākotnes nodomi izsakāmi vienā, viņa paša teiktā, vārdā: „Gleznot!" Viņa vēlējums jaunajai latviešu gleznotāju paaudzei, kas mācās svešzemju mākslas skolās, ir, lai tie neiesāk savas gaitas ar tiem laikmetīgiem vai abstraktiem mēģinājumiem, ko latviešu gleznieciība laimīgi pārcieta 1920.-tos gados kā formālu eksperimentu posmu. Īstā māksla ir dažādo virzienu pārvarēšana un pārkausēšana ikviena individuālā pārliecībā. Īstā māksla nav atrodama apzinātā tirgus pozē vai „ā la Picasso" rutinētā jaunprātībā, bet gan individa maksimālās patiesības pārdzīvojuma mākslinieciskais kāpinājums.

Gleznotājs J. Jēgers savu 25 gadu darba izstādi rīko no 22. - 29. novembrim Mineapolē (Min.), Betlēmes luterāņu baznīcā, Lindales avenijas un 41. ielas stūrī. Izstādē ir redzami 9 akvareļi un 17 eļļas gleznas.

A. Kaupiņš

Jānis Veselis

ATKAL ILGĀS

Jūtu, jau atkal es ilgās,
Bez tevis nedzīvot vairs,
Šalc skumīgi vēji smilgās,
Un svešums top mocoši dairs.

MĪLĪGOS RĪTOS

Tu mīlīgos rītos tīta,
Tu maigumā liecies un skauj.
Tu liesmainā vainagā vīta,
Man sevi noglāstīt ļauj.

Iespiestais vārds Kanadā

Jauniebraucējiem Kanadā laikraksti viņu pašu mātes valodā ir galvenais informācijas avots. Kanadā iznāk vairāk nekā 125 dažādi izdevumi, kuŗus iespiež 23 valodās (atskaitot angļu un franču valodas).

Tomēr derētu ievērot, ka bez lielajām vietējām kanadiešu dienas ayīzēm Kanadā iznāk arī lielāks skaits labu žurnālu kā angļu, tā arī franču valodā. Ir vispārīga rakstura žurnāli, kas domāti visplašākai auditorijai, un ir arī žurnāli, kas domāti zināmām grupām, kā, piem., mājasmātēm, veikalniekiem, lauksaimniekiem.

Visplašāk Kanadā pazīstams, un arī vislabāk rediģēts un visvairāk lasīts ir Meklīna žurnāls. Tas iznāk divi reizes mēnesī un satur lieliski sacerētus un labi illustrētus rakstus par Kanadas notikumiem. Bez tam tanī iespiež labāko Kanadas daiļprozu, tanī var atrast savu nodaļu politikai, filmām, Kanadas anekdotiem u.t.t.

Kāds cits žurnāls ar lielu tirāžu ir „New Liberty", kaut gan tas vielu sniedz ne tik formālā veidā. Personām, kas interesējas par nopietnākiem Kanadas lietu komentāriem, ieteicams žurnāls „Saturday Night", ko reiz nedēļā izdod īpašs apgāds.

„Chatelaine" un „Canadian Home Journal" ir divi sieviešu žurnāli ar lielu popularitāti un labu saturu. Abi tie ievieto noderīgus un informatīvus rakstus un labu daiļliteratūru.

„Readers Digest" izlaiž Kanadas izdevumus angļu un franču valodā. „Time" — nedēļas ziņu apskata žurnālam, arī ir Kanadas izdevums, kaut gan Kanadas ziņām veltītas tikai kādas 3 lapaspuses tur attēlo tikai nedēļas visizcilākos notikumus. Bet „Time" ir vērtīgs izdevums ar savu ārzemju un Sav. Valstu apskatu, kā arī daudzo īpatnējo nozaru dēļ.

Citi žurnāli, kas var sniegt informātīvu un interesantu lasāmvielu daudziem jaunkanadiešiem, ir „The Canadian Geographic Journal", „The Canadian Forum", un franču valodā — „La Petite Revue", „La Revue Populaire" un „La Revue Moderne".

C. S.

KANADAS NACIONĀLĀ BALETA GAITAS

KANADAS BALETU VEIDO LATVIEŠI

Pirms uzsāku apskatu par Kanadas Nacionālā Baleta pašreizējām gaitām, īsumā pakavēšos pie baleta sabiedrības noorganizēšanas un tās pavēiktajiem darbiem.

Doma par Kanadas profesionālā baleta dibināšanu jau ilgus gadus ir bijusi Nacionālās Baleta Ģildes un daudzu Kanadas dejotāju sapnis. Sakarā ar diviem galveniem faktoriem — baleta augošo nepieciešamību Kanadas kultūras veidošanā un Cēlijas Frankas (Celia Franca) pašaizliedzīgo darbu —, sapnis arī īstenojies.

1951. g. uz Sadlera Velta Baleta direktrises Dame Ninette de Valois ierosinājumu Kanadas Nacionālā Baleta Ģilde uzaicināja Cēliju Franku (toreiz solisti pie Sadlers Velsa Baleta Anglijā) apmeklēt Kanadu, lai ar savu lietpratējas skatu vērotu iespējas Kanadas profesionālā baleta izveidošanā. Uzaicinājums tika piepemts, un jau tā paša gada vasarā jaunā speciāliste uzsāka talantīga skauta gaitas Kanadas mērogā. Baleta pasaulē Cēlija Franka ievērojama kā choreografe un viena no labākajām mūsu laika drāmatiskā novirziena dejotājām. Par savu darbības centru Franka izvēlējās Toronto, kur arī jau 1951. gada rudenī tika likti stūrakmeņi daudzu iecerētam sapnim — Kanadas Nacionālam Baletam.

Baleta sabiedrības sponsora pienākumus uzņēmās Kanadas Nacionālā Baleta Ģilde, ar kuŗas starpniecību tika pārvarētas financiālās grūtības. Arī telpu jautājums tika labvēlīgi atrisināts, un ar Toronto pilsētas valdes gādību dejotāju rīcībā nodeva daļu St. Lawrence zāles plašo telpu.

Lai pierādītu Kanadas mākslinieku vērtību jau izsmalcinātājā baleta laukā, K.N.B. savā pirmajā darbības gadā uzveda desmit baletus, kas Cēlijas Frankas un Dāvida Ādama (David Adams) iestudējumā atrada atsaucību baleta cienītājos. 1952./53. gada sezonā kā dejotāju, tā iestudējumu skaits palielinājās un ar mākslinieciski augstvērtīgajiem sniegumiem dejotāji ar katru jaunu izrādi ieguva lielāku un lielāku atzinību, kā no publikas, tā baleta kritiķiem.

Šī gada sezonu K.N.B. uzsāka 16. novembrī ar premjēru — Peterborough, Ont. un sekojošām viesizrādēm Otavā, Frederiktonā, St. Džonsā un Kvebek City. Halifaksā K.N.B. uzstāsies 30. novembrī, 1. un 2. decembrī. Janvāra vidū balets vienu nedēļu angažēts Montreālā, pēc tam atgriezīsies Toronto, un no 25. līdz 30. janvārim sniegs izrādes Royal Aleksandras teātrī.

1954. gada pavasarī vēl paredzētas izrādes Rietumkanadas lielākajos centros, no kurienes dejotāji paredz atgriezties Toronto marta vidū.

No latviešu dejotājiem Kanadas Nacionālajā Baletā darbojas solisti Irēne Apine un Juris Gotšalks, kuŗu izcilie panākumi aizpildīs ne vienu vien lapu Kanadas Baleta vēsturē.

Jau otro gadu Kanadas Nacionālajā Baletā piedalās Mimija Kolzova, kuŗa pēc studijām Rīgas Nacionālās operas Baleta skolā kā soliste dejojusi Drēzdenes un Grācas operās.

DZ. Vorps,
Kanadas Nacionālā Baleta oficiālais korespondents.

Irēne Apine un Juris Gotšalks Kopelijā.
Ken Bell foto

KULTŪRAS APSKATS

Vislielākais skatītāju skaits, kāds jebkad kaut kur pasaulē ir noskatījies baleta izrādi, bijis Sadlera Velsa baleta izrādēm Toronto. 28. 000 skatītāju samaksāja $125.000, lai redzētu slaveno britu baleta trupu.

Lielā hokeja sacīkšu arēna, ko reizi gadā pārvērš teātri, lai izrādītu Metropolitena operas izrādes, uzņēma Sadlera Velsa baletu un gatavojas jau kādam citam ievērības cienīgam teātŗa uzvedumam nākošā gadā, kad pazīstamā Old Vic baleta trupa no Anglijas uzvedīs Šekspīra „Sapni vasaras naktī". Angļu trupa uzsāks savu turnēju Metropolitenas operā, bet Toronto uzvedumi turpināsies četras dienas no 1954. gada 12. decembŗa līdz 16. decembrim. Montreālā trupa uzstāsies 17. un 18. novembrī.

Laikā no 1954. gada 18. oktobŗa līdz 20. oktobrim Toronto viesosies Londonas baleta dejotāji, ar kuŗiem kopā ieradīsies arī 60 slaveni dziedātāji. Uzvedīs, starp citu, Princi Riekstkodi un Alises brīnumzemi.

VAI LATVIEŠU KULTŪRAS EKSISTENCE APDRAUDĒTA?

Vai latviešu kultūras radītāji spēki apsīkst, vai vairojas, par to pārrunāja akadēmisko darbinieku sanāksmē Ņujorkā sestdien, 21. novembrī. Akadēmiskos darbiniekus bija aicinājusi Latviešu Akadēmisko Mācības Spēku Apvieniba, lai diskutētu jautājumu par latviešu intellektuālo darbinieku sagatavošanu un apzināšanu latviešu kultūras jaunradei un atjaunošanai atbrīvotajā Latvijā.

Pārrunas ievadīja Apvienības priekšnieka prof. P. Starca referāts: Pārdomas pēc akadēmiskām svinībām par mūsu kultūras liktenjem.

Zīmīgs notikums, kas zināmā mērā dod iespēju iegūt pārskatu par mūsu sasniegumiem intellektuālā darba dzīvē un līdz ar to izdarīt vērtējumu, ir Latvijas Universitātes gadskārtējās svinības brīvajā pasaulē, kad vietējās latviešu sabiedrības akadēmiskie darbinieki dod arī pārskatu par intellektuāli radošo darbu un dzīvi. Tagad ir sakopotas ziņas no visas brīvās pasaules par vērtējumiem un vēstījumiem akadēmiskajās svinībās. Atceres svinības notikušas ap 20 dažādās vietās. Ar akadēmiskām runām piedalījušies mūsu universitātes bij. mācības spēki un akadēmiskie darbinieki, runādami ne vien par mūsu izglītības, zinātnes un nacionāli valstiskās kultūras sasniegumiem un trūkumiem, bet reizē dodot arī vērtīgus ierosinājumus. Tādēļ Latviešu Akadēmisko Mācības Spēku Apvienības prezidijs ir nolēmis savākt teiktās runas un tās publicēt.

No sakopotām ziņām rodas jautājums: vai mūsu intellektuāli radošie spēki mazinās, vai pieaug? Atbildot uz šo jautājumu, prof. P. Starcs mūsu akadēmisko dzīvi šķiro divās daļās: latviešu akadēmiskā dzīve brīvajā pasaulē un okupētajā Latvijā. Jākonstatē, ka mūsu dzimtenē šinī ziņā ir ļoti jauns stāvoklis. Nacionāli radošās kultūras iespējas ir apdraudētas un tiek sistēmatiski iznīcinātas. Slēgtas teoloģiskās fakultātes un baznīcas dzīves vajāšana atņem tautai ļoti ievērojamu daļu no garīgās dzīves kultūras. Tā kā tiesa ir ierocis tikai komūnistu partijas proletāriskās diktatūras imperiālistiskajiem mērķiem, arī juridiskā fakultāte ir slēgta, un tās vietā ierīkota divgadīga juridiskā skola. Arī medicīnas fakultāte likvidēta, un nodibināts medicīnas institūts.

Studenti lielāko tiesu Latvijas universitātē nāca no zemkopju ģimenēm, bet tagad, kad privātuzņēmēju lauksaimniecībā iznīcināta un ļaudis sadzīti kopsaimniecībās, dzīves apstākļi vairs neatļauj latviešu zemkopim sūtīt savus bērnus universitātē. No pilsētu iedzīvotājiem priviliģētā stāvoklī ir vienīgi komūnistu partijas biedri, kas arī ir labāk atalgotās darba vietās un var atļauties dot saviem bērniem ģimnazijas un universitātes izglītību. Lauksaimniecības izglītības iestādes savus audzēkņus sagatavo lauksaimniecības kollektivizācijai un zemkopju sabiedrības boļševizācijai.

Arī mācības spēku skaits akadēmiskās mācības iestādēs ir samazinājies: brīvajā Latvijā bija 522 akadēmiskie mācības spēki, tagad tur ir 362. Jāievēro vēl tas apstāklis, ka akadēmiskie darbinieki tagad okupētajā Latvijā būs nederīgi pēc savas akadēmiskās kvalitātes. Jau spilgti raksturīgs piemērs ir komūnistu ieceltais okupētās Latvijas universitātes rektors Paškēvics, kam nemaz nav attiecīgas akadēmiskas izglītības.

Runājot par akadēmisko dzīvi brīvajā pasaulē, prof. P. Starcs kā galveno jautājumu, kam jārod atbilde, minēja to: vai latviešu sabiedrībai brīvajā pasaulē ir pietiekami sekmīga jaunu akadēmiski izglītotu darbinieku sagatavošanas rosme, t. i., vai mums rodas pietiekami daudz intellektuālo un citu izglītoto darbinieku, ka spēsim turpināt nacionālās kultūras darbu visās dzīves nozarēs? Visus attiecīgos apstākļus ievērojot, prof. P. Starcs konstatē, ka latviešu akadēmiski izglītoto skaitliskais pieaugums nav pietiekams, lai izlīdzinātu zaudējumus. Kultūras radītāju spēku zudums reizē ļauni ietekmē arī mūsu nacionālās kultūras eksistenci un tās atjaunošanas iespēju. Mūsu uzdevums ir tādēļ darīt visu iespējamo, lai nodrošinātu intellektuālo darbinieku minimu. Latviešu ģimenēm vajadzētu rūpēties, lai viņu bērni censtos pēc izglītības, un visai latviešu sabiedrībai šos centienus atbalstīt. Pretējā gadījumā mūsu kultūras dzīves eksistence ir nopietni apdraudēta.

Pēc referāta bija dzīvas pārrunas par apstākļiem, kas kavē latviešu jaunatni censties pēc akadēmiskās izglītības.

Atzina, ka laikrakstos vajadzīgs vairāk rakstīt par izglītības nozīmi, noskaidrojot akadēmiski izglītota cilvēka stāvokli sabiedrībā un arī praktiskās dzīves iespējas.

Skrundēns

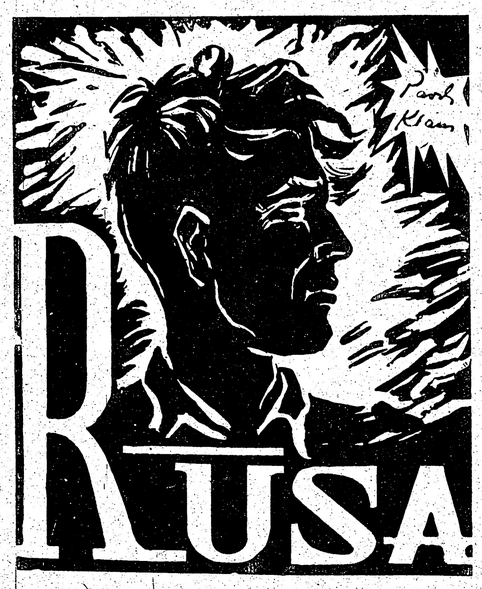

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS - REPORTĀŽA

100. turpinājums

No mākoņiem izlauzās saule. Dienas gaismas atgriešanās jau agrajās rīta stundās bija laupījusi pilsētai spokaino baismīgumu, kas bija plātījusies blāzmās un nakts ēnās. Tagad no ļoti zilajām debesīm starp padebešu strēlēm lija zeltītu staru straumes. Pār drupām noguldamās, tās it kā nomierināja ļaužu prātus, it kā vērta postu mazāku, gaisā, kas kļuva arvien siltāks, plandījās it kā kāds apsolījums — redziet, zeme turpina griezties, viss ir tāpat kā agrāk, un arī jūsu ciešanas nav mūžīgas. Un it kā šīs jausmas tīši pastiprinādama, tā norādīja uz milzīgajiem vāliem, ar kuŗiem debesīs smagi kāpa vēl pēdējās gruzduma atliekas un pievienojās tur slinki sagulušajām nakts dvingas un dūmu kupenām, kas nekustīgi zvilnīja bezvēja gaisā. Virs lielākajiem ugunsgrēka centriem kārstījās krāšņās cepures, milzīgas sēnes un cukura, galvas trauslām, kruzuļotām malām, cituviet gurdeni stiepās dūmākaina migla, caurspīdīga kā indīga gāze, un saule šīs rēgainās parādības vērta violetas un iesarkakas, koši baltas un zilganas — kā fantastikas dekorācijas ar tādu pārdabisku vērienīgumu, kādu cilvēka prāts drīkst iedomāties vienīgi pasaules dzimšanas vai bojā ejas brīdim.

Pamazām sāka celties viegls vējš. Spraugas starp mākoņiem aizpildījās, krāsas nodzisa. Virs Berlīnes gulēja lietuvēns — tik īsts un smags, kāds tas bija piecēlies pagājušā naktī. Un drīz sāka smidzināt sīks lietus. Pelni, kas tikpat kā nejūtami vēl bija lidinājušies gaisā, samirka un kopā ar miglu krita atpakaļ turp, no kuŗienes priekš nedaudz stundām kopā ar liesmām un kvēlošām oglēm bija triekušies debesīs. Dr. Sabile pārvilka plaukstu sejai — uz tās palika netīrs, duļķains mitrums.

Bija pagājušas stundas, kopš viņš atradās ceļā. Pamazām viņu šīs ainas, kas atkārtojās visur vienas un tās pašas — ar drupām, ar pārguruma nomocītiem cilvēkiem, ar glābšanas komandu kapļiem, motoršļirču dūkšanu un gruzduma dūmu sīvo smaku — pamazām tās sāka viņu nomākt. Kādā vietā viņš palika stāvam — augstu pār cilvēku galvām pusizārdītā namā kā dzīvas būtes izgāztas iekšas karājās kādas ģimenes iedzīve — nezin kādēļ nepārtrūkušajos tramvaja vados un aplauzītas liepas zaros aizķērusies, šūpojās balta, spoži emaljēta peldu vanna, pavērusi savu muti pret ielu, pret gājējiem lejā. Un kā ar nazi atšķeltās ārsienas pavērtā telpā, cits pār citu sakrituši, vīdēja istabas priekšmeti — grāmatu skapis ar norautiem sāniem; priekškars kā milzīgs, saplosīts karogs; it kā neredzamas rokas gaisā turēts, mūros spokaini iekāries sadauzīta spoguļa apaļais logāts; tapešu driskas un grīdas parketa šķembas, izslējušās kā asi plēšoņas zobi. Nekas nebija dedzis, nekas arī neškita nokritis lejā. Varbūt ļaudis, kam šīs lietas piederēja, mēģinās riskēt un rāpsies augšā pa satricinātajām kāpnēm? Mēģinās pievākt savu iedzīvi, kamēr lietus nav sabojājis, ko nepaguva uguns?

Kad viņš nokļuva Potsdamas laukumā, garām aizsteidzās nestuves ar pārklātu cilvēka ķermeni. Nezin' no kuŗienes nāca ļaudis ar pārsietiem locekļiem. Angļu lidmašīnas bija izkaisījušas skrejlapas, un tās, vēja sanestas, gulēja namu iedobumos, lipa pie slapjā asfalta un drebēja kā dzīvas. Krekļos izmetušies partijas vīri rupji kliedza uz katru, kas mēģināja noliekties, lai palūkotos skrejlapu saturā; viņi grābekļiem un lāpstām stūma tās gubā un bāza maisos — varbūt tas bija kāds solījums vai piedāvājums no Britu salām, ko berlīnieši nedrīkstēja zināt?

Hotel Esplanade vairs nestāvēja savā vietā. Tur, kur vakar vēl slējās fasādes grezno dzegu apņemtie logi un metallā kalto balkonu režģi, staigāja vējš. No sadauzītās ēkas aizmugures vīdēja melnu liepu trauslie, pielijušie zari. Aina bija tik pārsteidzoša, ka Dr. Sabile palika stāvam. Kā piekalts viņa skatiens palika pie kāpņu fragmenta ar liektu, zeltītu metalla margu, ar misiņa stieņiem un sarkana paklāja driskām. Nams bija nosēdies kā sēne, iebrukdams vidū un izgāzdams uz sāniem zemāko stāvu sienas. Ārsts paskatījās uz preses klubu. Milzīgiem tukšiem logu caurumiem tas vēl turējās it kā kaimiņu namu balstīts. Viss laukums bija gružu un drupu piesvaidīts.

Bertils Lunds? Pēkšņi Dr. Sabili sagrāba netīkamas tirpas. Varbūt arī viņš bija beigts?

Viņš gausi tuvojās nelaimes vietai. Gruzduma un dūmu smaka no sīkā lietus bija kļuvusi it kā intensīvāka, rūgta un pretīga tā cēlās it kā no pazemes, līda pār aplijušo asfaltu, pār gruvešiem un skrejlapām un lika aizturēt elpu. Postījuma rajons bija nožogots ar kārtīm un stieplēm, un Dr. Sabile piegāja pie šīs barjēras teātrī, lai uzmestu skatienu pēdējā cēliena izskaņai citkārt tik spožajā izrādē. Kāds policists māja viņam netuvoties. Bet tur bija arī citi ļaudis, un neviens nelikās gar viņa protestiem zinis.

„Ā, doktors," viņš pēkšņi izdzirda aiz sevis balsi. Tas bija Bertils Lunds. Pienācējs mēģināja smaidīt un sniedza viņam savu vājo, no lietus slapjo roku. Tā bija notriepta sodrējiem un pelniem, bet Lunds it kā nemanīja to.

„Kā klājas? Jūs vēl dzīvs?" viņš vārgi jokodamies izmeta.

Dr. Sabile klusēdams un ilgi uzlūkoja zviedra nogurušo seju. Viņa platmale bija samirkusi un aplipusi pelniem, gar viņa lietusmētelja apkakli tecēja lietus straumītes, viņš nelikās arī skuvies un lūkojās ārstā ar dziļi dobumos iekritušām, acīm. Kādas sekundes ārstam bija grūti viņam ko atbildēt. Tikai kad Lunds bija ievērojis viņa dīvaino izturēšanos un it kā nojautis kādu nelaimi, Dr. Sabile pamāja:

„Es, protams, vēl mēģinu kustēties. Bet mūsu draugs Donis vairs nedzīvo ..."

Bertils Lunds, kas bija pūlējies uzvilkt cimdu, palika šajā kustībā, kopā saliktiem roku pirkstiem, nedaudz uz priekšu saslējies, it kā ārsta vārdos ciešāk ieklausīties gribēdams. Tad viņš izslējās un noņēma cepuri. Sīka migla smidzināja viņa sajukušajos, brūnganajos matos.

„Kad tas notika? Pagājušā naktī? Protams, protams, es taču vakar vēl runāju ar viņu pa telefonu..."

Viņi klusēja un raudzījās sasprēgājušajā, melnajā asfaltā.

„Eriks pēdējās dienās bija visai dīvains," zviedrs pēkšņi sacīja.

Ārsts piekrizdams pamāja.

„Tā ir gluži neaptverama nelaime," Lunds piebilda.

„Jā," Dr. Sabile vēlreiz pamāja. „Viņam vēl bija daudz ko darīt."

Šajā mirklī viņš aptvēra pirkstiem kaseti, ko bija glabājis kabatā kopš briesmīgā notikuma. Augsta un gluda tā piekļāvās viņa plaukstai.

„Es vairs necerēju jūs šeit sastapt," Dr. Sabile teica. „Donis bija pārliecināts, ka jūs šorīt aizlidosit."

„No Tempelhofas šorīt vēl nav pacēlusies neviena lidmašīna," ziedrs atteica. „Taisnību sakot — es jau labprāt atrastos gaisos."

Tad viņi atkal klusēja. Zviedrs likās kaut ko intensīvi pārdomājam. Bet kad ārsts neko vairs neteica, viņš atgriezās pie iepriekšējās sarunas:

„Taču visam ir sava jēga. Es nekur nebūtu ticis — tā kā tā. Visas manas mantas ir pagrabā — protams, ne jau visas. Bet, paldies Dievam, daži koferi. Tie bija aizbērti. Bet kaut ko es tomēr esmu izglābis."

Viņš norādīja uz savu netīro, apvārtīto mēteli.

„Un Donis," pēkšņi viņš ieskatījās ārsta acīs, „vai viņš nevienam neko nav teicis, lūdzis, norādījis, nodevis — vai izteicis kādu vēlēšanos? Jūs taču bijāt labi draugi?"

Dr. Sabile saknieba lūpas. Viņa roka mēteļa kabatā cieši apžņaudza plāno kaseti.

„Nē," viņš nezin kādam impulsam paklausīdams, apņēmīgi sacīja. „Viss notika tik pēkšņi. Vai jums bija kādas norunas?"

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

Sniedzu pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS LIETĀS

Tel. RI 3670 līdz plkst. 8.30 pr. p., pārējā laikā HU 9-7848

Piedāvāju:

MĀJAS TORONTO VISDAŽĀDAKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVELĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZŅĒMUMUS, VEIKALUS utt.

LAUKU ĪPAŠUMUS TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA PIE MANIS, PALĪDZU

AIZDEVUMU SAGĀDĒ NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G. UZ 2 GADIEM

bez proc. — uz 3 gadiem
Aizdevums līdz $500.00

M. J. CAMPBELL & Co REAL ESTATE Members of Toronto Real Estate Board
81 ERSKIN AVE. TORONTO

LATVIEŠI — JŪSU GRĀMATA IR IZNĀKUSI

Sakarā ar Latvijas valsts dibināšanas 35 gadu jubileju klajā nācis plašākais darbs par Latviju angļu valodā

CROSS-ROAD COUNTRY-LATVIA

(KRUSTCEĻU ZEME LATVIJA)

388 dubultformāta lapaspuses, 3 pielikumi un 236 ilūstrācijas, lielākā daļa vēl nepublicētas. CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA ir sengaidīta grāmata par Latviju, kas nepieciešama katram latvietim.

KĀLAB?

Tālab, ka tā ir **plašākais un vispusīgākais** angļu valodā publicētais darbs par mūsu zemi, tautu un valsti.

Izcili latviešu zinātnieki, kultūras darbinieki un publicisti bagātīgi illūstrētos, plašos rakstos rāda **Latvijas dabu un ģeogrāfiskos apstākļus, pilsētas un laukus, vēsturi, izglītību un kultūras dzīvi, zinātni, mākslu, mūziku, literatūru un baznīcas dzīvi, saimniecisko dzīvi un satiksmi, sociālo iekārtu un reformas, latviešu tautas un valodas izcelšanos un attīstību, latviešu svētkus un tradīcijas, latviešus ārzemēs un latviešus dzimtenē tagad, mūsu nākotnes izredzes un iespējas.**

Pielikumā: plašs statistiskais pārskats, plaša bibliogrāfija, latviešu burtu un vietvārdu fakstības un izrunas tabulas, Latvijas un Eiropas kartes, Latvijas valsts ģērbonis un himna. Latvijas sūtņa Vašingtonā nelaikā **Jūlija Feldmaņa** ievads, ALAs un KLB informācijas nozares vadītāja **Alfrēda Bērziņa** priekšvārdi, vēsturnieka **Edgara Andersona** redakcija un tulkojumi, Vartburgas kolledžas prezidenta **Dr. H. C. Becker'a** un rakstnieka **Dr. Raymond L. Baker'a** angļu valodas redakcija.

Autori: vēsturnieks **Edgars Andersons,** jurists **Alberts Auza,** komponists **Valentīns Bērzkalns** ķīmijas profesors **Dr. Bruno Jirgensons,** diplomāts un tautsaimnieks **Kārlis Kalniņš,** literatūras kritiķis **Jānis Rudzītis,** mākslas vēsturesun psiholoģijas profesors **Dr. Jānis Siliņš,** teologs **A. Siliņš,** diplomāts un vēsturnieks **Rūdolfs G. Šillers,** vēstures un jurisprudences profesors Dr. **Arvēds Švābe, Harija Gricēviča** vāka zīmējums un titullapas.

Vērtīgā satura un krāšņā izskata dēļ grāmata sevišķi piemērota dāvināšanai. Kaut gan pašizmaksa ļoti liela, grāmatas cena — $9.80 brošētā, $12.50 iesieta un ar apvalku. Grāmatas sūtījumiem uz Kanadu atcelta muita.

Šī sludinājuma periodā iesietās grāmatas dabūjamas par brošētā grāmatu cenu

KATALOGS-KABATAS KALENDĀRS 1954. GADAM

Cena grāmatnīcās 50c. Mūsu tiešajiem pasūtītājiem Katalogu-kalendāru piesūtām par brīvu. Formāts — parastais kab. kalendārs, cietā plastikas vāku sējumā, saturā kalendārijs, tabulas, adreses un plašs katalogs.

Grāmatu sūtījumiem uz Kanadu muita atcelta, saņemšana netraucēta.

LATVJU GRĀMATA, P.O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A.

VOIGLÄNDER PROMINENT
Vismodernākā un visaugstvērtīgākā foto kamera pasaulē
LEITZ FOCOMAT — KINDERMAN AUTOMAT
Labākie mazformāta palielinātmie aparāti par mazāk kā pusi no katalogā cenas
Pārdodami LUNA fotostudijā
984 Dundas St., W.,
Tel. ME 8967, Toronto

VAJADZĪGI LABI MŪRNIEKI,
pastāvīgam darbam
Zvanīt H. Ozolam
GR 7147, Toronto

MEŽA CIRTĒJI
AR PRAKSI
VAJADZĪGI
VISAI ZIEMAI
pieteikties
GR 7147 H. Ozols,
MI 4973, Toronto
A. Ozoliņš

Sākot ar 1953. g. 1. oktobri

BRYSON & SONS INSURANCE AGENCY
118 DANFORTH AVENUE
Toronto, Ontario
Tel.: GE 2707 (darbā)
RI 6613 (dzīvoklī)

Ar šo atļaujamies paziņot, ka 1953. gada 1. oktobrī

BRYSON & SONS INSURANCE AGENCY

(AGRĀKĀ NEIL W. BRYSON AĢENTŪRA)

ir pārvietojusies savās jaunās biroja telpās

118 DANFORTH AVENUE (pie Broadview)

Roberts K. Bryson paziņo, ka viņš ir pārņēmis augšā minētās uguns un dzīvības apdrošināšanas aģentūras vadību kopā ar savu tēvu Ray N. Bryson.

Viņš iet sava vectēva Neil W. Bryson pēdās, kas uzņēmumu nodibināja 1910. gadā Pirmklasīgu klientu apkalpošanu apsola abi firmas vadītāji.

SV. JĀŅA DRAUDZE TORONTO RĪKO

Tradicionālo Ziemassvētku tirdziņu

Sestdien, 5. decembrī no plkst. 2.00—8.00 vakarā

Trīsvienības baznīcas sanāksmju telpās

619 Sherbourne ielā pie Bloor ielas, Toronto

Skaistas, latviskas Ziemassvētku dāvanas: audumi, keramika, sudrablietas, kokgriezumi, izšuvumi, tautiskas lelles utt. par katram pieejamām cenām no Kanadas Latviešu Daiļamatnieku Savienības. Plašs grāmatu galds no Daugavas Vanagu grāmatnīcas. Skaistas un lētas bērnu rotaļlietas, Ziemassvētku vecītis, garšīgas piparkūkas. Bufete ar pašu gatavotiem cepumiem un dzērieniem.

Ieeja brīva. Visi mīļi lūgti.

Atlikums trūkumcietēju atbalstam

SV. JĀŅA LATVIEŠU DRAUDZES DĀMU KOMITEJA (597)

Acu pārbaude Recepte

DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(pie Spadina Rd) birojā MI 9494

Veras Keišes
BALETA
SKOLA
TORONTO
Tajr. RA 1276

ST. KATARINAS DV NOD. VANADZŪ KOPAS

GADSKĀRTĒJAIS SARĪKOJUMS

notiks š. g. 5. decembrī 177 Niagaras ielā, Ukraiņu b-bas telpās

SENSĀCIJA! JAUNUMI!

«Televizija krāsās — četrās dimensijās»

Pēc uzveduma — DEJA pie labas mūzikas

Vakara sākums plkst. 19.00

Ieeja $1.00 no personas DV Vanadžu kopa

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALIDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

BAZNICAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arhibīsk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 131 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 6. dec., plkst. 3 p.p. Pāvila baznīcā Adventa dievkalpojums.

Londonā, 13. dec., plkst. 4 p.p. p. p. Pāvila baznīcā Adventa dievkalpojums.

Londonā, 19. dec., plkst. 7 vak., Trīsvienības baznīcas zālē bērniem eglīte.

St. Katarines, 20. dec., plkst. 6 vak. bērniem eglīte.

Londonā, 24. dec., plkst. 6 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

St. Katarines, 25. dec., plkst. 12 d. Kristus baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Wellandā, 25. dec., plkst. 3 p. p. Ungāru baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Londonā, 31. dec., plkst. 6 vak. Trīsvienības baznīcā Veca gada vakara dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South), **Māc. A. Lūsis** (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

29. novembrī, 1. adventē, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Bībeles skola bērniem.

13. decembrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums sakarā ar draudzes 5 gadu pastāvēšanu sv. Jāņa baznīcā.

20. decembrī, plkst. 2 p.p. Bērnu dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Tūdaļ pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē Ziemassvētku eglīte visiem draudzes bērniem.

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā plkst. 6 vakarā dievkalpojumi vienlaicīgi abās baznīcās — Sv. Jāņa baznīcā māc. A. Lūsis, Trīsvienības baznīcā māc. A. Briedis).

31. decembrī — Vecā gada vakarā, plkst. 8 vak. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

Māc. A. Briedis

Bramptonā, 6. dec., pl. 1 p.p. dievkalpojums vietējā Anglikāņu baznīcā.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreāl, P. Q. tel. DE 8394)

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremout un Blair Ave stūrī: 14. dec., plkst. 1 pp. — adventa dievkalp. un draudzes pārvaldes ievēšana.

24. dec., plkst. 6.15 pp. — Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

Bērnu dievkalpojums 14. dec., plkst., 12.30 pp.

Kristīti: Rita-Vēsma Strautiņa, Georga un Ilgas m. Māris Vecziedinš, Harija un Vijas d. Kārlis-Andris Grundulis, Laimoņa un Broņislavas dēls.

Laulāti: Jānis Odiņš un Marta Dāliņa.

Otavā sv. Pāvila baznīcā, 210 Vilbrod St.

6. dec., plkst. 2 pp. — Adventa dievkalp. ar dievgaldu.

26. dec, plkst. 11 no rīta — Ziemassvētku dievkalpojums.

Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma.

Kristīts: Klāvs-Eduards Sīpoliņš, Leopolda un Dzidras d.

Cornwall, Ont. Kornvālē un apkārtnē dzīv. latviešiem Ziemassvētku dievkalpojums 20. decembra pēcpusdienā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Māc. A. Ķerģis, 155 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel.: 3-3284.

Norsbejā, 29. novembrī plkst. 17 dievkalpojums Valsts svētku atceres, lut. baznīcā.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Lyon ielā Nr. 250. 29. nov., pl. 3 p.p. 1. adventa dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C..

Adventa dievkalpojums 6. decembrī, pl. 3 p.p. Redeemer baznīcā.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St., t. 35463. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera b-cā, Ellice un Sherbrooke krustojumā.

Adventa dievkalpojums svētdien, 6. dec., pl. 2 p.p. Dziesmu grām. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce, kurā pieņems jauno draudzes satversmi.

Dāmu komitejas gadskārtējais bazars notiks sestdien, 12. dec., pl. 6 p.p. baznīcas pagraba zālē. Tautisko ēdienu galds. Kafejas galds. Grāmatu stends ar tautiskiem izstrādājumiem u. c.

Ziemassvētku vakara dievkalpojums ceturtdien, 24. dec., pl. 5 p. p. Dziesmu lapiņas.

Vecgada vakara dievkalpojums ceturtdien, 31. dec., pl. 8 vakarā. Dz. grām.

Māc. A. Volkus, 118 Locke St., N. Hamilton, Ont., tel.: 8 - 2259.

Hamiltonā, Pāvila ev.-lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 29. novembrī, plkst. 17.30, svētdienas skola bērniem plkst. 10 no rīta.

Laulāti Jānis Bieriņš ar Mildu Vindedzi.

OSSINGTON-HALAM klusā mājā izīrējamas divas mēbelētas saulainas istabas otrā stāvā, kopīgi vai atsevišķi, vienam vai trim pieaugušiem ar vārīšanas iespējām. Laba satiksme. Zvanīt tel. LO 2083, Toronto. (584)

DIVAS nemēbelētas istabas un virtuve izīrējamas 173 Seaton St. $60.00 mēnesī. RA 0090, Toronto. (583)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām. Zvanīt vakaros MU 4732, Toronto. (598)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām vienai vai divām personām Bloor — Avenue Rd. rajonā. Parkošanas iespējas. Tel. MI 3438, Toronto. (593)

IZĪRĒJAMA liela, saulaina mēbelēta istaba vieniniekam. Zvanīt GL 1678, Toronto. (595)

IZĪRĒJAMA gaiša izremontēta mēbelēta istaba vieniniekam Yonge—Eglinton rajonā. Zvanīt vakaros MA 1693. Toronto. (582)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

SPORTS

YMCA's BASKETBOLISTU

Latviešu YMCA's basketbolistu treniņš sestdien, 28. novembrī, pl. 17.30. Treniņā sastādīs komandu pirmai spēlei latviešu meistarībā, kas notiks pēc nedēļas, tāpēc visi spēlētāji lūgti ierasties.

5. DEC. SACENSĪBAS

5. decembrī Toronto viesosies ASV Austrumu piekrastes basketbolistu izlase, lai sacenstos ar Kanadas latviešu vienību.

Abu valstu basketbolisti nopietni gatavojušies šai sacensībai un pašreiz grūti zīlēt uzvarētāju. Pirms diviem gadiem notiekošajā sacensībā vienlīdzīgā spēlē uzvaru guva Kanadas latvieši, bet neaizmirsīsim, ka latviešu sporta organizēšana ASV tad bija vēl bērna autiņos. Pēdējā laikā rēdzētās ASV latviešu vienības atstāja labu iespaidu un Kanadas latviešiem nācies piedzīvot ne vienu vien sāpīgu zaudējumu.

Lielās spēles ievadījumā notiks TLSK sieviešu basketbola vienības spēle ar kādu no kanadiešu vienībām.

Pēc sacīkstēm LSAK rīko dejas vakaru, kurā sportisti, sporta draugi un deju mīlotāji varēs pavadīt jaukas stundas.

Sacensības notiks Bloor Collegiate lielajā vingrotavā un sāksies plkst. 16 ar sieviešu basketbolu, bet 17.00 paredzēta ASV — Kanadas basketbola spēle.

Šai spēlei M. Kazaks dāvājis speciālu balvu, ko iegūs viens no spēlētājiem. Izcīņas noteikumi tiks paziņoti īsi pirms spēles sākuma. Svētdien, 29. novembrī, pl. 12.00 YMCAs telpās College ielā 40 notiks galda tenisa turnīrs vīriešiem vienspēlēs. Arī sievietēm atļauts piedalīties šai turnīrā.

PARAUGSTUDAS VOLEJBOLĀ

Līdzšinējās ASV volejbola vienību viesošanās Toronto viesiem nesa nepatīkamus zaudējumus, jo Kanadas meistara Toronto YMCAs (igauņi) spēles māka ir tiešām augsta.

Zinot iepriekšējo gadu rūgtos piedzīvojumus, šogad kaimiņi viesojās ar vienu no labākām ASV vienībām, no kuras vairāki spēlētāji skaitās ASV izlases sastāvā un spēlējuši ASV izlasē Eiropas turnējā.

Sacensībā ar latviešu YMCAs vienību ASV komanda panāca — 11.7, 15:5 uzvaru. Patika latviešu cīņas spars pirmajā setā, bet viesu pārākums bija nenoliedzams.

YMCAs latviešu sastāvs: Stikuts, Bergvalds, Zāmuels, Stirāts, Činovskis un Simsons. YMCAs sastāvs vērtīgu papildinājumu ieguvis no Anglijas iebraukušā Zāmuela personā.

Vakara nagla bija detroitiešu spēkošanās ar igauņiem. Skaistā, intriģējošā un tehniski augstvērtīgā spēlē ASV komanda panāca pelnītu 3:2 setu uzvaru.

Sieviešu volejbolā ASV viešņām stāvēja pretim igauņu YWCAs un TLSK sastādītā vienība, kas zaudēja visus setus 3:0.

No latvietēm sastādītā vienībā spēlēja Kirša, Kāpostiņa un Admine. Viešņas galvenokārt izcēlās ar tiešām lieliskām gremdēm.

Sastādītās vienības sniegums bija pabāls.

Neizprotama ir latvietes Zālmanes neiedalīšana izlasē, jo zinot, ka ne igaunietēm, ne Toronto latvietēm nav labas gremdētājas, pamatā bija jāliek vienības saspēle un tehniski labākās spēlētājas.

Arv. Zakis

KANADAS LATVIEŠU VIEGLATLĒTIKAS SEZONA VĀRDOS UN SKAITĻOS

(Turpinājums)

Šīs sezonas dižākais atklājums tomēr ir pavisam jaunieņa meitene Valda Vilsone, kura jau pēc dažu nedēļu treniņiem kļuva par sprinta No. 1, uzvarot Admini visās 3 sprinta distancēs. Viņas starts vēl palēns, skrējiens smags un neizkopts, bet spēka un enerģijas pārpilns. Jācer, ka Vilsoni nepiemeklēs daudzu jaunu talantu liktenis — pirmo panākumu skurbums, vai nespēja samierināties ar lēnāku progresu nekā iecerēts.

Iepriecināja arī citu jauno meiteņu pirmie starti. Rudusāne, māsas Kačerovskas, Avotiņa, Čika — tie ir vārdi, kuŗus biežāk dzirdēsim nākotnē. Pavisam īsi — cerību stariņš irstošajā vieglatlētikas frontē. Šo meiteņu 4 reiz 60 m. stafetes vienība veica distanci 37.8 sek. laikā.

B. Vīriešu sasniegumi.

100 m: Treimanis 12.1, Teteris 12.2, Krūmiņš 12.4, Bernāts 12.6, Bergalds 12.6.

200 m: Teteris 24.5, Brasliņš 26.9.

400 m: Zemņickis 52.0, Teteris 54.1, Treimanis 54.8, Virkavs 58.7, Gremze 59.9.

800 m: Teteris 2:04.8, Treimanis 2:10.0, Gremze 2:10.3.

1800 m: Teteris 2:44.8.

1500 m: Teteris 4:21.8, Virkavs 4:35.1, Gremze 4:42.3.

3000 m: Teteris 9:32.5, Gremze 10:30.4.

10.000 m: Gremze 40:59.6.

110 m barj.: Teteris 18.7, Bergvalds 20.7.

Augstlēkšana: Bernāts 1.75, Bergvalds 1.70, Zemņickis 1.60, Krūmiņš 1.55, Teteris 1.50, Avotiņš 1.50.

Tāllēkšana: Krūmiņš 6.54, Teteris 6.12, Štrāls 6.12, Bergvalds 5.84, Rozentāls 5.46.

Trīssoļlēkšana: Teteris 12.43, Krūmiņš 11.93, Bernāts 11.91, Kalniņš 11.66, empickis 11.51.

Kārtslēkšana: Rozentāls 3.12, Teteris 3.02, Bernāts 3.02, Bergvalds 2.96, Kalniņš 2.89.

Disks: Bergvalds 42.76, Viškers 40.30, Zakis 37.52, Štrāls 31.91, Rozentāls 29.68.

Lode: Bergvalds 13.41, Viškers 13.31, Zakis 12.60, Ildens 11.26, Bernāts 11.06.

Šķēps: Purgalis 53.92, Miķelsons 52.57, Bernāts 51.38, Bergvalds 47.51, Kajaks 45.14.

Veseris: Bernāts 36.12, Vasilis 33.60, Zakis 32.56, Bergvalds 28.71, Pālēns 27.20.

Desmitcīņa: Bergvalds 4027 p.

Atkal statistika — turpat 30 dalībnieku šogad izmēģināja savas spējas vieglatlētikas sacensībās. Paprāvs skaitlis, kas tomēr neiepriecina, jo joprojām viss galvgala sniegums balstās uz veciem pilāriem. Agrāk vai vēlāk tie ardievosies no laukuma un skrejceļa, atstājot tukšu vietu aiz sevis. Bēdīga patiesība, ar mazu pārmetuma pieskaņu mūsu slaveniem sporta veteŗāniem, kuŗi, aktīvo gaitas izbeidzot, pilnīgi pagriež muguru notikumiem sporta laukumā.

Šovasar nomira sprints. Skrejceļā neredzējām Skrastiņu, Tanni. Maz startēja Treimanis un Teteris, bet „Čarlis" Brasliņš nebija formā. Ja pareiza ir bijusi distance, un Kanadas vidusskolu meistarsacīkšu laika ņēmēji sava uzdevuma augstumos, tad jaunā montreāliešu Zemnicka 400 m. resp. 440 jardu rezultāts ir pats zeltainākais grauds šīgada skriešanu sasniegumu pūrā.

(Nobeigums sekos).

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONĀ UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U. C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

Mag. iur. K. KAMPE
pie O. E. CARSON Ltd., Realtors

490 COLLEGE ST. TORONTO. TEL. PR 3313

- PIEDĀVĀ MĀJAS VISOS PILSĒTAS RAJONOS PAR DAŽĀDĀM CENĀM UN DAŽĀDĀM IEMAKSĀM
- AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.000 UZ ZEMIEM PROCENTIEM LĪDZ 2 gadiem
- **PIEŅEM ĪPAŠUMUS PĀRDOŠANAI**
- PADOMI UN PALĪDZĪBA JURIDISKOS UN CITOS JAUTĀJUMOS BEZ ATLĪDZĪBAS

EKONOMISKĀKĀ UN POPULĀRAKĀ EIROPAS AUTOMAŠĪNA

VOLKSWAGEN

VIENMĒR KRĀJUMĀ LIMUZĪNI, KABRIOLETI, DAŽĀDA VEIDA PIEGĀDES VĀĢI UN AUTOBUSI AR 6000 JŪDZU GARANTIJU. DARBOJAS AR GAISA DZESINĀTU MOTORU UN CITIEM JAUNINĀJUMIEM. LĪDZ 45 JŪDZĒM AR VIENU GALONU BENZĪNA! AR TIKAI $450 IEMAKSU. ŅEMAM ARĪ PRETĪ JŪSU LIETOTO AUTO.

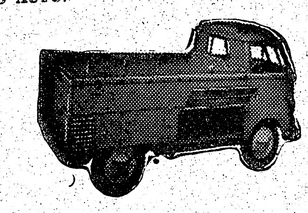

MODERN MOTORS LTD.

Pārstāvis Mr. W. GRAF

332 HIGH PARK AVE, TORONTO

TEL. LY 6828 un LY 7486

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā radio un televīzijas aparātus. Izbraucu arī mājās. Labs darbs. Mērenas cenas

174 Victor Ave, E., tel. HA 0095, Toronto

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 Bloor St., W., Toronto

Piedāvā Toronto un ārpus tās dzīvojošiem pircējiem pret izdevīgām cenām un maksāšanas noteikumiem jaunas

METEOR, MERCURY, LINCOLN vieglās,
MERCURY smagās un visu firmu lietotas mašīnas

Rakstveida vai mutvārdu informācija pie pārstāvja

P. BERNĀTA

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

Bruno Purins

REAL ESTATE BROKER

AKTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS

OL 7561

1318 Bloor W. Toronto

Ar $5.000 iemaksu McPerson Ave. 8 lielas istabas, ķieģeļu māja un 3 istabu dzīvoklis pagrabā, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, eļļas apkure, dubultgarāža. Māja ļoti labā stāvoklī. Zvanīt A. LIEPIŅAM OL 7561, Galvenā birojā, Toronto.

Broadview un Danforth atsevišķa 7 ist. ķieģeļu māja ar glītu akmeņu priekšpusi un garāžu, ūdens-eļļas apsildīšana, moderna virtuve un 2 saules istabas. Apskatiet, novērtējiet un piedāvājiet jūsu cenu. Zvanīt austrumu birojā ZARIŅAM, tel. GL 7516.

$3.500 iemaksa. Atsevišķa dubultķieģeļu māja 7 istabas. Divas virtuves un (recreation room), cietkoka grīdas, ūdens eļļas apkure. Māja ļoti labā stāvoklī. Liels dārzs, garāža, skaistā rajonā. Zvanīt U. PRIEDĪTIM austrumu birojā, tel. 7516.

Logan — Danforth rajonā, dubultķieģeļu māja, 8 istabas + 2 saules telpas, 3 virtuves, cietkoka grīdas visos stāvos, divas atsevišķas tualetes, ūdens-eļļas apkure, pilns pagrabs, parka tuvumā. Prasītā cena $13.900, iemaksa apm. $4.000. Zvanīt P. AVOTIŅAM, galvenā birojā OL 7561, Toronto.

Lansingā, 3 blokus no Yonge ielas, 1½ stāva jauna māja, 6 istabas, 2 tualetes. Iespēja ierīkot 2—3 istabu dzīvokli pagrabā. Ļuvu veikaliem, skolām un satiksmei. Ļoti izdevīgi maksāšanas noteikumi. G. STŪRIS, GL 7516, austrumu birojā, Toronto.

$6.000 iemaksa par šo dubultķieģeļu māju, 7 istabas, moderna virtuve, ūdens-eļļas apsildīšana, garāža, liels dārzs. Šis īpašums jāredz, lai novērtētu. Strathmore Blvd. — Coxwell rajonā. Zvanīt austrumu birojā, Toronto, J. OSTROVSKIM.

Ja gribat Ziemassvētkus sagaidīt savā mājā, tad pasteidzieties apskatīt šo vienreizējo pirkumu, 6 istabu dubultķieģeļu māja St. Clair—Winona rajonā, eļļas apkure, cietkoka grīdas, jauna garāža. Labi maksāšanas noteikumi ar $3.500 iemaksu. Zvanīt O. PERRO, galvenā birojā, OL 7561, Toronto.

$4.500 iemaksa Broadview un Danforth rajonā. 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja. Zvanīt E. PUĶĪTIM, GL 7516, austrumu birojā, Toronto.

8 istabu māja Broadview un Danforth rajonā. Cena $14.000. Lielas istabas ar ūdens eļļas apkuri. Pasteidzieties, zvaniet šodien, būsit namsaimnieks uz Ziemassvētkiem. Zvanīt P. GALVĀNAM, austrumu birojā, tel. GL 7516.

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

AUSTRUMU BIROJS

GL 7516

179 Danforth Ave. Toronto

Alberta Sprūdža fonds izdevis

ALBERTA SPRŪDŽA
STĀSTU UN NOVEĻU KRĀJUMU

DAUGAVAS VĒJI

Prof. Dr. K. Kārkliņš raksta: „A. Sprūdžs ir teicams mīlestības notēlotājs. Tās raksturojumā viņš parādās kā smalks psihologs, kas pamatīgi nogremdējas cilvēka dvēseles dziļēs." Skaisti viņa patriotiskie darbi.

Maksā $2.80

Adr.: Jānis Šķirmants, 2415 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. USA

„Bagātākais bērns bez mūzikālā treniņa ir nabags."

Litherland Mūzikas Studija

SKOLOTĀJU VADĪBĀ
NODAĻAS:
122 EGLINGTON AVE E.
2863 DUNDAS ST. W. (dziv. 5)
GALVENĀ STUDIJA
670 BATHURST St., TEL. ME 4802

● Akordeons ● Klavieres ● Ģitara ● Bandžo ● Vijole

Izrentējam un pārdodam mūzikas instrumentus

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt pēc plkst. 9 vak.

ELZA PĒRKONE

Amarvllis Cosmetological Institute

Esmu saņēmusi labus LŪPU ZĪMUĻUS no Eiropas

61 CHARLES ST., W., TORONTO, TEL. RA 9011

LATVIEŠU UZŅĒMUMS AUTOREMONTA DARBNĪCA

CROSSTOWN GARAGE

Hamiltonā, 388 Cannon St., E., tel. 7-2871

Izpilda visus auto remonta darbus, kā amerikāņu, tā angļu mašīnām. Pārdošanā motoru eļļas, riepas un citas auto daļas.

ED. TĪLMAŅA

pašapkalpošanās pārtikas preču veikalā

277 DUNDAS St., E., (pie Sherbourne)

Iegādājama visāda velda gaļa un tās izstrādājumi, dažādu maiznieku maizes, sieri, konservi, svaigi žāvēti zuši un daudz citu produktu.

Sestdienās piegādājam mājās Tel. EM 8-8525 (87)

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3169

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

LOTUS

TAGAD JAUNĀS TELPĀS

802 Bathurst ielā pie Bloor stūŗa

Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- Ziedu sakārtojumi
- Griezti ziedi
- Podu puķes
- Latviešu keramika

Pasūtinājumu piegāde mājās 2 reizes dienā uz visām pilsētas daļām

Pieņemam pasūtinājumus uz ārzemēm

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

SINGER

SEWING MACHINE Co

Pašlaik dabūjamas visjaunākās mašīnas

Vislabākā slīpās adatas mašīna kā arī vispusīgās SINGERA „Zig-Zag" mašīnas

Stājieties sakaros ar mūsu Toronto SINGER pārstāvi

H. VAITA KUNGU,

kas sniegs informāciju latviešu valodā

SINGER SEWING CENTRE

549 ST. CLAIR AVE. W. Tel. KE. 1186, TORONTO

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

ģaunu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

(297)

DEJU STUNDAS N. ŠVĀNEBACHS

1 FIRST AVE, TORONTO, ONT.

HA 6978 RI 5697

Kursi iesācējiem, labpratējiem un privātas grupas. Privātstundās pieteikšanās katrā laikā

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TIRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto. (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tirskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminetās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

PIRMAIS LATVIEŠU AUTO TIRDZNIECĪBAS UZŅĒMUMS TORONTO

(EDVARD'S CARMARKET)

874 DUNDAS ST., W., TORONTO

Piedāvā jums visu firmu automobiļus, kā jaunus, tā lietotus.

● Katrs auto garantēts ● Pērkot pie mums — dodam sešu stundu braukšanas apmācību par brīvu

ED. ZEMITIS,

Tel. birojā EM 4-6732 mājā RE 7869